



Podnebno ogledalo 2022

Stavbe

Končno poročilo

Poročilo Stavbe je tretji zvezek Podnebnega ogledala 2022, pripravljenega v okviru priprave strokovnih podlag za izpolnitev nacionalnih, evropskih in mednarodnih obveznosti poročanja ter pripravo stališča s področja blaženja podnebnih sprememb. Projekt izvaja Institut »Jožef Stefan«, Center za energetska učinkovitost (IJS-CEU), s podizvajalci: Kmetijski inštitut Slovenije (KIS), PNZ svetovanje projektiranje, d. o. o., in Gozdarski inštitut Slovenije (GIS). Projekt je financiran iz Sklada za podnebne spremembe. Poročilo Stavbe pripravlja IJS-CEU.

PROJEKTNA NALOGA:

Strokovne podlage za izpolnitev nacionalnih, evropskih in mednarodnih obveznosti poročanja ter pripravo stališča s področja blaženja podnebnih sprememb

ŠT- POGODBE:

2550-21-311019

NAROČNIK:

Ministrstvo za okolje in prostor

KOORDINATOR NAROČNIKA:

mag. Mateja Pitako

KOORDINATOR IZVAJALCA:

mag. Stane Merše

ŠT. POROČILA

IJS-DP-13839

DATUM:

15. junij 2022

AVTORJI:

mag. Barbara Petelin Visočnik

mag. Damir Staničić

Marko Đorić, *univ. dipl. inž. el.*

Matjaž Česen, *univ. dipl. meteorol.*

dr. Gašper Stegnar

mag. Stane Merše

Marko Pečkaj, *vsi IJS*

Ana Marija Udovič, *za IJS*

Vsebina

UVOD	4
1 POVZETEK	6
1.1 PREGLED STANJA – EMISIJE TGP	6
1.2 PREGLED STANJA – KAZALCI ZA SPREMLJANJE IZVAJANJA UKREPOV	10
1.3 PRIPOROČILA.....	15
2 KAZALCI	29
2.1 [PO6_STAVBE] FINANČNI VZVOD SPODBUD V JAVNEM SEKTORJU	31
2.2 [PO7_STAVBE] ZMANJŠANJE EMISIJE CO ₂ Z UKREPI V JAVNEM SEKTORJU.....	32
2.3 [PO8_STAVBE] POVRŠINA ENERGETSKO SANIRANIH STAVB V JAVNEM SEKTORJU.....	34
2.4 [PO9_STAVBE] INTENZIVNOST CO ₂ V KOMERCIALNEM IN INSTITUCIONALNEM SEKTORJU	35
2.5 [PO10_STAVBE] IZBOLJŠANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI V STANOVANJSKEM SEKTORJU	36
2.6 [PO11_STAVBE] SPECIFIČNE EMISIJE CO ₂ V STANOVANJSKEM SEKTORJU.....	38
2.7 [PO12_STAVBE] DELEŽ OVE V RABI GORIV V ŠIROKI RABI.....	39
3 SPREMLJANJE IZVAJANJA UKREPOV	40
3.1 SPODBUJANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI IN RABE OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE V STAVBAH NA SPLOŠNO	43
3.2 SPODBUJANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI IN RABE OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE V STAVBAH V GOSPODINJSTVIH	61
3.3 UKREPI ZA ZMANJŠEVANJE ENERGETSKE REVŠČINE	86
3.4 SPODBUJANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI IN RABE OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE V STAVBAH JAVNEGA SEKTORJA	95
3.5 SPODBUJANJE ENERGETSKIH PRENOV STAVB V LASTI IN UPORABI OŽJEGA JAVNEGA SEKTORJA ...	114
4 OZNAKE, SLIKE IN TABELE	124
4.1 SEZNAM OZNAK IN KRATIC	124
4.2 SEZNAM SLIK	126
4.3 SEZNAM TABEL	126

Uvod

Podnebno ogledalo 2022 je dokument, v katerem so predstavljene glavne ugotovitve spremljanja izvajanja ukrepov za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov (TGP) v sektorju neETS (to so emisije iz virov, ki niso vključeni v evropsko shemo za trgovanje z emisijami). Dokument vključuje pregled doseganja ciljev za leto 2020 iz *Operativnega programa ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP)*¹ in pregled izvajanja instrumentov za zmanjšanje emisije TGP, kot so ti opredeljeni v *Nacionalnem energetske in podnebnem načrtu Republike Slovenije (NEPN)*² v okviru razsežnosti razogljčenosti in razsežnosti energetska učinkovitost, v letu 2021. Pripravljene strokovne podlage vključujejo vse elemente vsebine, potrebne za pripravo **Petega poročila o izvajanju OP TGP**, kot so ti opredeljeni v samem OP TGP. Metodologija za pripravo Podnebnega ogledala je bila razvita v okviru projekta *LIFE Podnebna pot 2050*³.

Podnebno ogledalo sestavlja več zvezkov:

- **Zvezek 0: Povzetek za odločanje**, kjer so izpostavljena glavna priporočila za izvajanje ukrepov za zmanjševanje emisij TGP;
- **Zvezek 1: Ocena doseganja ciljev**, v katerem so povzete vse glavne ugotovitve glede doseganja ciljev na področjih zmanjševanja emisij TGP ter povečevanja energetske učinkovitosti in deleža obnovljivih virov energije (OVE) v bruto rabi končne energije. Vključeni so tudi pregled financiranja izvajanja ukrepov za zmanjševanje emisij TGP, prikaz kazalcev in kvalitativnih ocen glede doseganja njihovih ciljev in dolgoročnega obvladovanja emisij ter energetske-podnebni cilji do leta 2030;
- **Zvezek 2: Promet**, kjer je celovito prikazano stanje na področju zmanjševanja emisij TGP v sektorju prometa. Pregled vključuje tudi analizo kazalcev izvajanja OP TGP za leto 2020, pregled izvajanja ukrepov za zmanjševanje emisij TGP v letu 2021 in priporočila za njihovo izvajanje v prihodnjem letu;
- **Zvezek 3: Stavbe**, v katerem je celovito prikazano stanje na področju zmanjševanja emisij TGP v sektorju stavb. Zvezek je vsebinsko sestavljen podobno kot *Zvezek 2*;
- **Zvezek 4: Kmetijstvo**, ki vključuje celovit prikaz stanja na področju zmanjševanja emisij TGP v sektorju kmetijstva. Zvezek je vsebinsko sestavljen podobno kot *Zvezka 2 in 3*;
- **Zvezek 5: Ostali sektorji**, kjer je celovito prikazano stanje na področju zmanjševanja emisij TGP v sektorjih industrija neETS – raba goriv in procesne emisije, energetika neETS, odpadki ter raba zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstvo (LULUCF);
- **Zvezek 6: Večsektorski ukrepi**, v katerem je prikazano stanje na področju zmanjševanja emisij TGP z ukrepi, ki so namenjeni več sektorjem. Vključena so

1 Operativni program ukrepov za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov do leta 2020, Vlada Republike Slovenije, 2014.

2 Vlada RS, februar 2020
(https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

3 LIFE ClimatePath2050 (Slovenian Path Towards the Mid-Century Climate Target), <https://www.podnebnapot2050.si/>.

področja zelene gospodarske rasti, usposabljanja, izobraževanja, informiranja in promocije ter ostalih večsektorskih ukrepov.

Pričujoči dokument je **Zvezek 3: Stavbe**. V njem so povzeti:

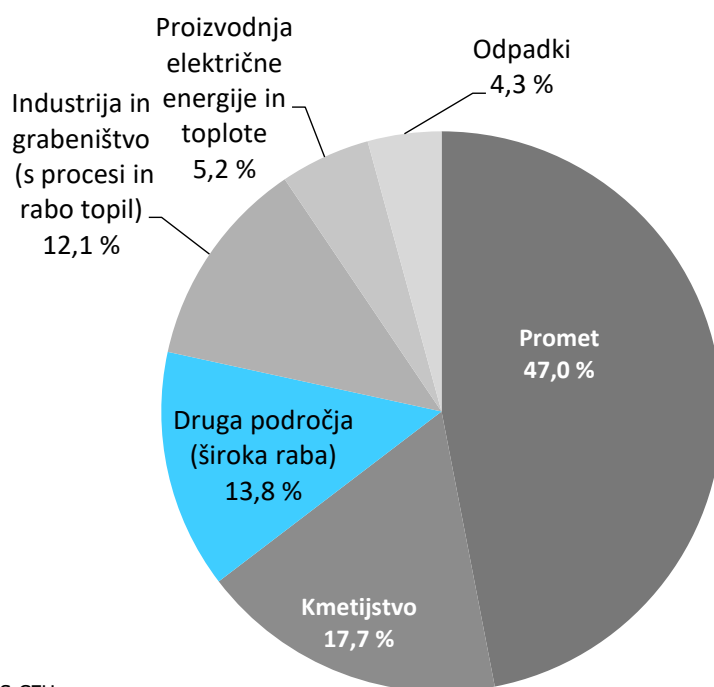
- **Pregled stanja v stavbah**, v katerem so vključeni pregled stanja na področju emisij TGP, pregled kazalcev za spremljanje izvajanja ukrepov in glavna priporočila za izboljšanje izvajanja obstoječih ukrepov.
- **Pregled letnih kazalcev OP TGP**, ki vključuje analizo kazalcev za spremljanje izvajanja OP TGP v stavbah za leto 2020.
- **Pregled izvajanja ukrepov za zmanjšanje emisij TGP v stavbah iz NEPN**, kjer so za stavbe na splošno ter stavbe v gospodinjstvih in javnem sektorju povzete glavne ugotovitve spremljanja izvajanja instrumentov iz NEPN v letu 2021 ter njihovo predvideno izvajanje v obdobju 2022–2023.

1 Povzetek

CILJ⁴ ZA LETO 2020	Emisije toplogrednih plinov v široki rabi se bodo zmanjšale za vsaj 53 % glede na leto 2005
CILJ ZA LETO 2030	Emisije toplogrednih plinov v široki rabi se bodo zmanjšale za vsaj 76 % glede na leto 2005

1.1 Pregled stanja – emisije TGP

Raba goriv v široki rabi (v gospodinjstvih, kmetijstvu⁵ in storitvenih dejavnostih) je v letu 2020 k emisijam neETS prispevala 13,8 % (Slika 1). Ta delež se je od leta 2005 zmanjšal za 9,3 odstotnih točk, od leta 2011 pa za 4,2 odstotne točke. Glede na leto 2019 so se emisije povečale za 0,1 %. V obdobju 2005–2020 so se emisije v široki rabi zmanjšale najbolj med vsemi sektorji, in sicer za 50,3 % oz. za 1.359 kt CO₂ ekv (Slika 2), kar je posledica naložb v izboljšanje toplotne izolacije stavb in drugih ukrepov učinkovite rabe energije ter tudi zamenjave kurilnega olja z nizkoogljčnimi viri energije.



Vir: IJS-CEU

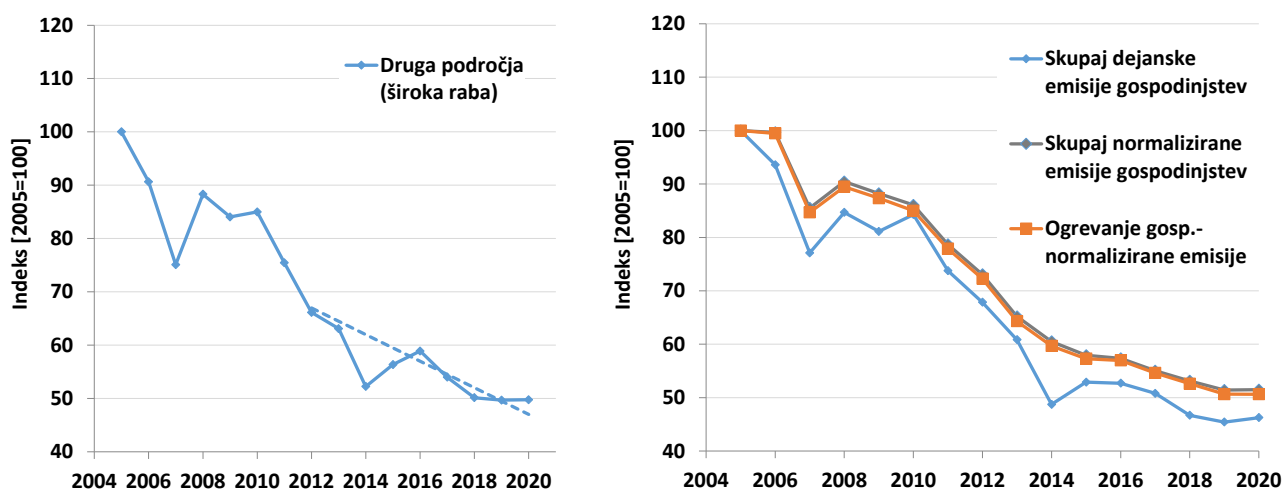
Slika 1: Delež emisij neETS v sektorju druga področja (široka raba) v letu 2020

V emisije na področju stavb so vključene emisije iz rabe goriv v gospodinjstvih s 7,9-odstotnim deležem v skupnih emisijah TGP po Odločbi 406/2009/ES in emisije iz rabe goriv v institucionalnem in komercialnem sektorju s 3,4-odstotnim deležem v letu 2020. **Skupaj so**

⁴ Cilj za leto 2020 je iz OP TGP, cilj za leto 2030 pa iz NEPN.

⁵ Gre za kmetijsko mehanizacijo, raba goriv na družinskih kmetijah je všteta pri rabi goriv v gospodinjstvih, raba goriv v večjih kmetijskih podjetjih pa pri rabi goriv v storitvenih dejavnostih.

stavbe torej predstavljale 11,3 % vseh emisij neETS. Večina emisij nastaja pri rabi goriv za ogrevanje stavb, zato so emisije v posameznem letu odvisne tudi od podnebnih razmer. V letih 2015 in 2016 je v stavbah prišlo do povečanja emisij za skupaj 15,6 %, v letih 2017 in 2018 so se emisije ponovno znatno zmanjšale (za 9,9 % oz. 10 % v primerjavi z letom prej), v letih 2019 in 2020 pa so ostale skoraj nespremenjene v primerjavi z letom 2018. Normalizirane vrednosti emisij glede na povprečno zimo kažejo na stabilen trend zmanjševanja v zadnjem obdobju, z izjemo manjših povečanj v letih 2016 in 2020, vendar pa se je zmanjševanje emisij upočasnilo, kar je ilustrirano na sliki za podsektor rabe goriv v gospodinjstvih (Slika 2 desno). Da bi lahko dosegli ambiciozno zastavljene sektorske cilje do leta 2030, bo potrebno v stavbah zagotoviti kontinuiteto izvajanja in intenziviranje ukrepov.



Vir: IJS-CEU

Slika 2: Levo: gibanje emisij v široki rabi v obdobju 2005–2020 glede na indikativni sektorski cilj. Desno: gibanje emisij v gospodinjstvih, in sicer dejanskih in normaliziranih glede na povprečno zimo. Posebej so prikazane normalizirane emisije iz rabe goriv za ogrevanje (Vir: IJS-CEU)

1.1.1 Dekompozicijska analiza emisij CO₂ v gospodinjstvih

Znotraj sektorja široka raba predstavljajo gospodinjstva največji vir emisij, pri čemer se je njihov delež znižal na račun povečanja deleža emisij iz rabe energije v kmetijstvu. Leta 2005 so gospodinjstva predstavljala 62 %, leta 2020 pa 57 %.

Emisije iz storitvenega sektorja v naši analizi niso bile podrobneje obdelane, saj so izračunane na podlagi rabe energije, ki predstavlja ostanek v bilanci rabe energije, kar pomeni, da ni nujno, da gibanje rabe energije za ta sektor odraža dejansko stanje v tem sektorju. Poleg tega manjka v bilanci rabe energije raba OVE, dodatno pa težavo predstavlja pomanjkanje podatkov, ki bi dobro opisovali dogajanje v tem sektorju, npr. površina stavb. Edini uporaben podatek o aktivnosti v tem sektorju je število zaposlenih.

Raba energije v kmetijstvu zajema le rabo tekočih goriv za pogon traktorjev in drugih strojev (tudi v gozdarstvu), ki je določena na podlagi površine kmetijskih zemljišč v uporabi in intenzivnosti porabe goriv, ki je izračunana za kmetijska podjetja v lasti države.

Z dekompozicijo so bile analizirane emisije CO₂ v gospodinjstvih, ki predstavljajo daleč največji del emisij TGP v gospodinjstvih in tudi drugih podsektorjih znotraj široke rabe. V

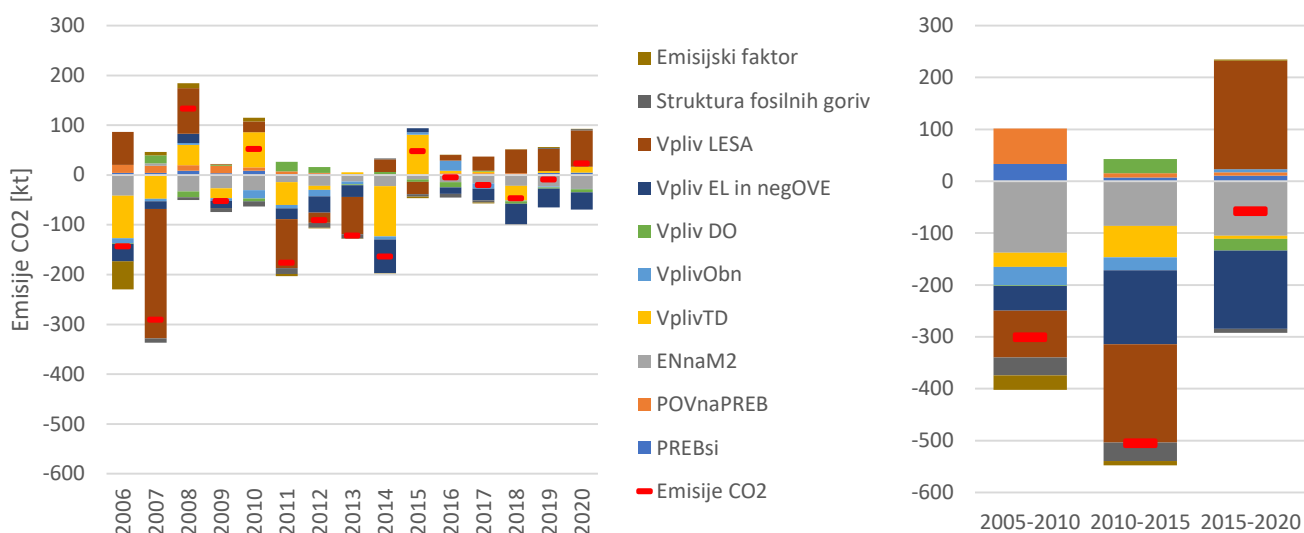
gospodinjstvih predstavljajo emisije CO₂ 84 % emisij TGP (večino preostanka predstavljajo emisije CH₄ zaradi zgorevanja lesne biomase), v storitvenem sektorju 100 %, v rabi energije v kmetijstvu pa 90 %. Poleg tega vsi faktorji, ki vplivajo na spremembe emisij CO₂, vplivajo tudi na spremembe ostalih TGP, in sicer jih večinoma prav tako zmanjšujejo. Izjema je le zamenjava fosilnih goriv za lesno biomaso, ki emisije CH₄ povečuje, vendar to ne bo vplivalo na nedoseganje ciljev zmanjšanja emisij.

Za razlago gibanja emisij v gospodinjstvih je bil analiziran vpliv naslednjih faktorjev:

- *število prebivalcev (PREBSi)*;
- *povprečna uporabna površina na prebivalca (POVnaPREB)*;
- *raba energije na kvadratni meter (ENnaM2)* – ta faktor prikazuje učinek ukrepov učinkovite rabe energije, npr. obnove stavbnega ovoja, pa tudi zamenjave ogrevalnega sistema za bolj učinkovitega, npr. menjave kotla na kurilno olje ali zemeljski plin s toplotno črpalko;
- *temperaturni primanjkljaj (VplivTD)* – ta faktor prikazuje, kako so na gibanje emisij vplivale različno hladne zime;
- *obnašanje (VplivObn)* – ta faktor prikazuje vpliv spremembe obnašanja prebivalcev, tako bolj kot tudi manj varčnega obnašanja, npr. t.i. odbojni efekt (rebound), pri katerem se temperatura v stanovanju po prenovi stavbe lahko zviša;
- *delež fosilnih goriv (Delež fosilne energije)* – ta faktor analizira vpliv spremembe skupnega deleža fosilnih goriv (tekočih – ELKO, plinastih in trdnih) na gibanje emisij. Učinek tega faktorja je bil nadalje razdeljen na:
 - vpliv *deleža lesne biomase (Vpliv LESA)*;
 - vpliv *deleža daljinskega ogrevanja (Vpliv DO)*;
 - vpliv *deleža električne energije ter negorljivih OVE (solarni sistemi za toplo vodo in toplotne črpalke) (Vpliv EI in negOVE)*;
- *struktura fosilnih goriv (Struktura fosilnih goriv)* – tu je analiziran vpliv spremembe strukture fosilnih goriv. Delež tekočih fosilnih goriv se je močno zmanjšal na račun večjega deleža plinastih goriv, kar ima zaradi nižjega emisijskega faktorja plinastih goriv pozitiven učinek na zmanjšanje emisij. Zmanjšanje deleža fosilnih goriv je posledica nameščanja kotlov na les ali toplotnih črpalk ter tudi povečevanja priključevanj na daljinsko ogrevanje, kar je tudi spodbujeno s strani države. K temu prispeva tudi povečevanje neposrednega ogrevanja z električno energijo, ki pa z vidika učinkovite rabe energije ni zaželeno;
- *sprememba emisijskega faktorja (Emisijski faktor)* – emisijski faktor posameznih fosilnih goriv se skozi obdobje praktično ne spreminja, zato je vpliv tega faktorja minimalen. Sprememba je bila opazna pri tekočih gorivih, zaradi sprememb v strukturi – povečanja deleža UNP-ja, ki ima nižji emisijski faktor.

Analiza vpliva zgoraj omenjenih faktorjev na gibanje emisij je bila narejena za gibanje emisij glede na preteklo leto ter za gibanje emisij v petletnem obdobju (Slika 3). Sprememba emisij glede na preteklo leto je zelo dinamična, prevladujejo pa zmanjšanja emisij (rdeče črtice). Povečanje emisij je bilo zabeleženo v letih 2008, 2010, 2015 in 2020. K povečanju emisij glede na preteklo leto je vedno prispevalo hladnejše vreme (zlasti je to opazno v letih 2008, 2010 in 2015). Dodatno je k povečanju emisij pomembno vplivalo povečanje deleža fosilnih goriv, zlasti kot posledica zmanjšanja rabe lesne biomase, saj je v Sloveniji veliko

gospodinjstev, ki zamenja les s tekočim gorivom, ko postane kurjenje tekočih goriv cenovno bolj ugodno (v letih 2008, 2010 in 2020). Leto 2020 je posebno tudi z vidika vpliva ukrepov za preprečevanje širjenja virusa SARS-CoV-2, zaradi katerih smo preživeli več časa doma, torej porabili več energije za kuhanje ter ogrevanje sanitarne tople vode in stanovanj. Ta učinek je upoštevan v faktorju *Raba energije na kvadratni meter*, ker ni bilo na voljo uporabnih podatkov, ki bi omogočali vključitev tega v faktor *Obnašanje*. *Raba energije na kvadratni meter* je edini faktor, ki je prispeval k zmanjšanju emisij v celotnem opazovanem obdobju, z izjemo leta 2007. To je še bolj izrazito pri analizi za petletna obdobja, kjer vidimo, da je v vseh treh obdobjih prispevek tega faktorja zelo podoben. Faktor *Delež fosilnih goriv* je prav tako zelo pomemben faktor, ki močno vpliva na emisije CO₂, vendar skriva več različnih trendov, zato je bil njegov vpliv razbit na prispevek treh dodatnih, že prej navedenih faktorjev *Vpliv LESA*, *Vpliv DO* in *Vpliv EI in negOVE* (vsi deleži predstavljajo delež v rabi končne energije).



Slika 3: Dekompozicijska analiza spremembe emisij CO₂ za gospodinjstva glede na preteklo leto (levo) oz. v petletnem obdobju (desno) z dodatno razdelitvijo vpliva deleža fosilnih goriv na vpliv deleža lesa (Vpliv LESA), deleža daljinskega ogrevanja (Vpliv DO) ter deleža elektrike in toplotnih črpalk ter solarnih sistemov za toplo vodo (Vpliv EL in negOVE) (vir: IJS-CEU)

Omenjeni dodatni faktorji razkrijejo zanimivo sliko. Sprememba deleža lesa je prispevala k zmanjšanju emisij CO₂ v prvih dveh petletnih obdobjih, v zadnjem obdobju pa se je delež lesa zmanjšal, torej so se emisije povečale, kar lahko pripišemo dvigu cen lesnih goriv in znižanju cene tekočih goriv. Po drugi strani se je delež električne energije in zlasti toplotnih črpalk povečeval, kar je zniževalo emisije v vseh obdobjih, zlasti v zadnjih dveh. Vpliv sprememb deleža daljinskega ogrevanja je majhen.

Dekompozicijska analiza je torej pokazala tri glavne faktorje, ki vplivajo na emisije CO₂, ki so hkrati tudi faktorji, na katere država preko spodbujanja ukrepov za zmanjšanje emisij TGP aktivno vpliva. To so:

- **raba energije na kvadratni meter – intenzivnost rabe energije** – spremembe so posledica izvajanja ukrepov za energetske prenove stavb (ovoja in ogrevalnih sistemov);

- **uporaba toplotnih črpalk** – spremembe so posledica izvajanja ukrepov za spodbujanje nameščanja toplotnih črpalk;
- **raba lesne biomase** – faktor zajema rabe lesa v starih in novih kotlih. Gibanje deleža rabe lesa je zelo dinamično, ker se dogajajo substitucije goriv na obstoječih kotlih, dodatno zamenjava starih kotlov na les z novimi vpliva na to, da se raba lesne biomase zmanjša. Spodbujanje nakupa novih kotlov na lesno biomaso lahko torej vpliva tudi na zmanjšanje deleža lesa in s tem na povečanje emisij CO₂ v dekompozicijski analizi, kar pa ni skladno z realnim stanjem – to je tudi pomanjkljivost te metode⁶.

1.2 Pregled stanja – kazalci za spremljanje izvajanja ukrepov

V OP TGP je za spremljanje izvajanja ukrepov v stavbah definiranih 9 kazalcev z opredeljenimi ciljnim vrednostmi za leto 2020, in sicer 4 kazalci za javni sektor, 3 kazalci za stanovanjski sektor ter 2 splošna kazalca – intenzivnost CO₂ v storitvenih dejavnostih in delež OVE v široki rabi. Ker je dekompozicijska analiza, pripravljena v okviru zasnove modela za sprotno spremljanje emisij TGP za MOP, pokazala, da na zmanjšanje emisij v stavbah najbolj vplivata zamenjava goriv z drugimi viri energije in izboljšanje energetske učinkovitosti stavb, je za doseganje ciljev OP TGP in sedaj tudi že ciljev do leta 2030 iz *Celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta Republike Slovenije (NEPN)*⁷ na tem področju bistvenega pomena spodbujanje izvajanja ukrepov URE in izrabe OVE.

Leta 2020 so bili na področju stavb cilji doseženi samo za tri kazalce, vrednosti šestih kazalcev pa so za ciljnim vrednostmi zaostajale (Slika 4).

V primerjavi z letom prej sta za letnim ciljem dodatno zaostala kazalca intenzivnost CO₂ v komercialnem in institucionalnem sektorju ter specifične emisije CO₂ v stanovanjskem sektorju, oba predvsem zaradi posledic izvajanja ukrepov za preprečevanje širjenja virusa SARS-CoV-2, medtem ko je kazalec kumulativno zmanjšanje emisije CO₂ v stanovanjskem sektorju leta 2020 ciljno vrednost presegel šele prvič v opazovanem obdobju.

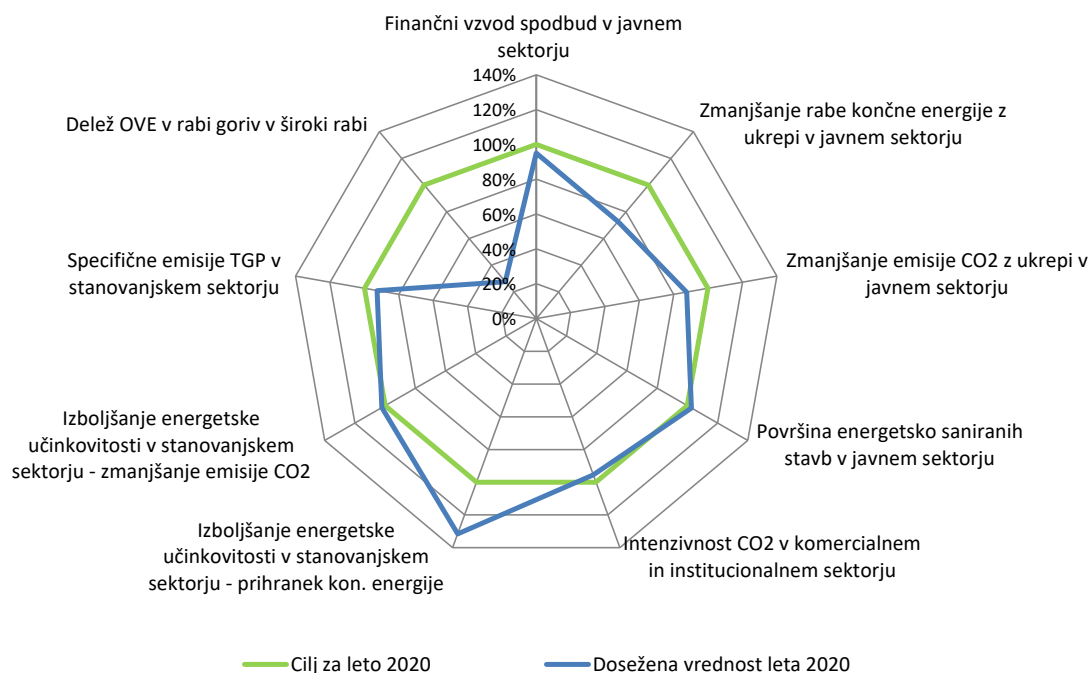
V okviru *Resolucije o Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050 (ReDPS50)*⁸ so po posameznih sektorjih predlagani tudi kazalci spremljanja napredka. Za področje stavb so predlagani isti kazalci, kot so bili opredeljeni že v OP TGP in jih sedaj spremljamo tudi v *Podnebnih ogledalih*, razlika je samo pri finančnem vzvodu, kjer naj bi obstoječi kazalec za javni sektor nadomestil kazalec za stanovanjski sektor.

6 To pomanjkljivost metode je možno odpraviti s tem, da se analizira deleže posameznih energentov na ravni potrebne energije, vendar problem predstavlja dostopnost podatkov, saj so taki podatki dostopni le z modeliranjem rabe energije v gospodinjstvih.

7 Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

8 Uradni list RS, št. [119/21](#)

Vir: IJS-CEU



Slika 4: Dosežene vrednosti kazalcev na področju stavb, prikazane glede na ciljne vrednosti v letu 2020. Prikazane so relativne vrednosti kot odstotek potrebnega napredka v obdobju 2012–2020. (Vir: IJS-CEU)

1.2.1 Javni sektor

Izvajanje ukrepov URE in izrabe OVE v javnem sektorju je pomembno tako zaradi pomena zgleда javnega sektorja kot tudi vpliva izvedenih ukrepov na javne finance. Do leta 2020 je bilo doseženo kumulativno zmanjšanje rabe končne energije za 228 GWh, zmanjšanje emisije CO₂ pa za 56 kt (Slika 5). Vrednosti obeh kazalcev sta s tem za letnima ciljnimima vrednostima zaostajali za 26 oz. 12 %.

Cilja kumulativnega zmanjšanja rabe končne energije in zmanjšanja emisije CO₂ v javnem sektorju za leto 2020 tako nista bila dosežena, kar je v veliki meri posledica premajhne intenzivnosti vlaganj v obdobju 2015–2017.

V letu 2021 se je zanimanje za kohezijska sredstva povečalo, tudi zaradi sofinanciranja izdelave projektne dokumentacije iz sredstev mednarodne tehnične pomoči ELENA (projekt GovDER). Potem, ko je bilo do konca leta 2021 v sklopu OP EKP skupaj izvedenih 80 projektov, je bilo v okviru zadnjih razpisov/povabil na odpiranja do konca leta 2021 prijavljenih 38 projektov, od tega 2 v ožjem javnem sektorju, 13 v širšem javnem sektorju in preostalih 23 v občinah. S cilji iz OP EKP⁹ do leta 2023, ti so bili leta 2021 s 6. spremembo OP EKP že drugič znižani, je izvajanje energetske prenovе javnih stavb zaenkrat skladno.

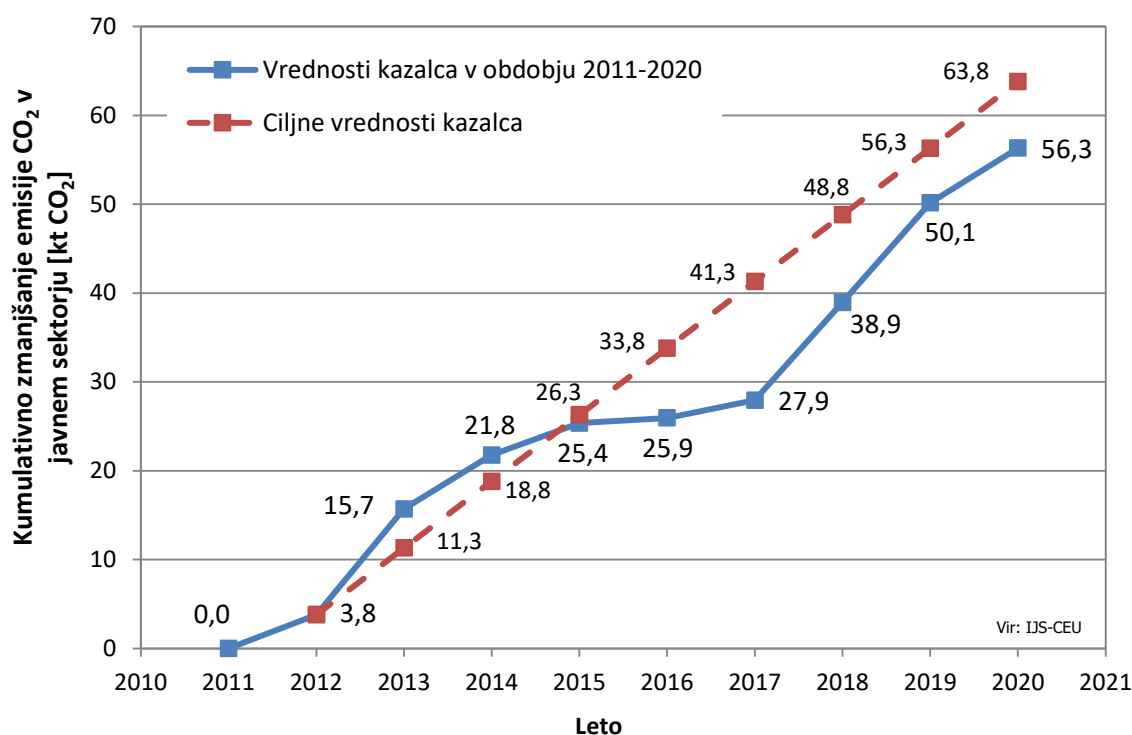
⁹ Operativni program za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, Vlada Republike Slovenije, november 2014.

Skupna vrednost površine celovito energetske saniranih stavb v javnem sektorju je konec leta 2020 znašala 1,84 milijona m² površin, kar presega letni cilj za 3 %.

Cilj skupne vrednosti površin celovito energetske saniranih stavb v javnem sektorju za leto 2020 je bil tako dosežen.

Leta 2020 je bilo prenovljenih 127.000 m² površin, kar je skoraj tretjino manj kot leto prej in hkrati tudi bistveno manj kot po posameznih letih v obdobju 2013–2015. Hkrati s tem kazalcem je treba nujno upoštevati tudi ugotovitve pri kazalcih, ki spremljata zmanjšanje emisije CO₂ in prihranek končne energije, dosežena z izvedbo ukrepov v javnem sektorju, ki kažejo na to, da bo treba **energetske prenovalne stavb v prihodnje bolj usmerjati v celovite prenovalne**. Te zaradi svoje zahtevnosti, še posebej pri stavbah kulturne dediščine in drugih posebnih skupinah stavb, zahtevajo večja vlaganja.

Zaradi doseganja ciljev na področjih energetske učinkovitosti in zmanjšanja emisije CO₂ do leta 2030, pa tudi prehoda v podnebno nevtralno družbo do leta 2050, je **pri energetske prenovalne javnih stavb v prihodnje treba zagotoviti večjo intenzivnost vlaganj**. Glede na dobre izkušnje iz te in prejšnje finančne perspektive (OP EKP in OP ROPI), je potrebno za izvajanje teh naložb tudi v prihodnje **ohraniti kontinuiteto spodbujanja z nepovratnimi sredstvi, obseg del obstoječe projektne pisarne pa nadgraditi z nalogami systemskega pospeševalca projektov energetske prenovalne javnih stavb in jo temu primerno kadrovske okrepiti**.



Slika 5: Kumulativno zmanjšanje emisije CO₂ z ukrepi v javnem sektorju v obdobju 2011–2020 in njegove ciljne vrednosti do leta 2020 (Vir: IJS-CEU)

Finančni vzvod spodbud, ki so bile izplačane za izvedbo naložb v URE in izrabo OVE v javnem sektorju leta 2020, je znašal **34,4 evro centov subvencije za 1 evro investicije in je za letno ciljno vrednostjo zaostajal za 1,1 evro centa**.

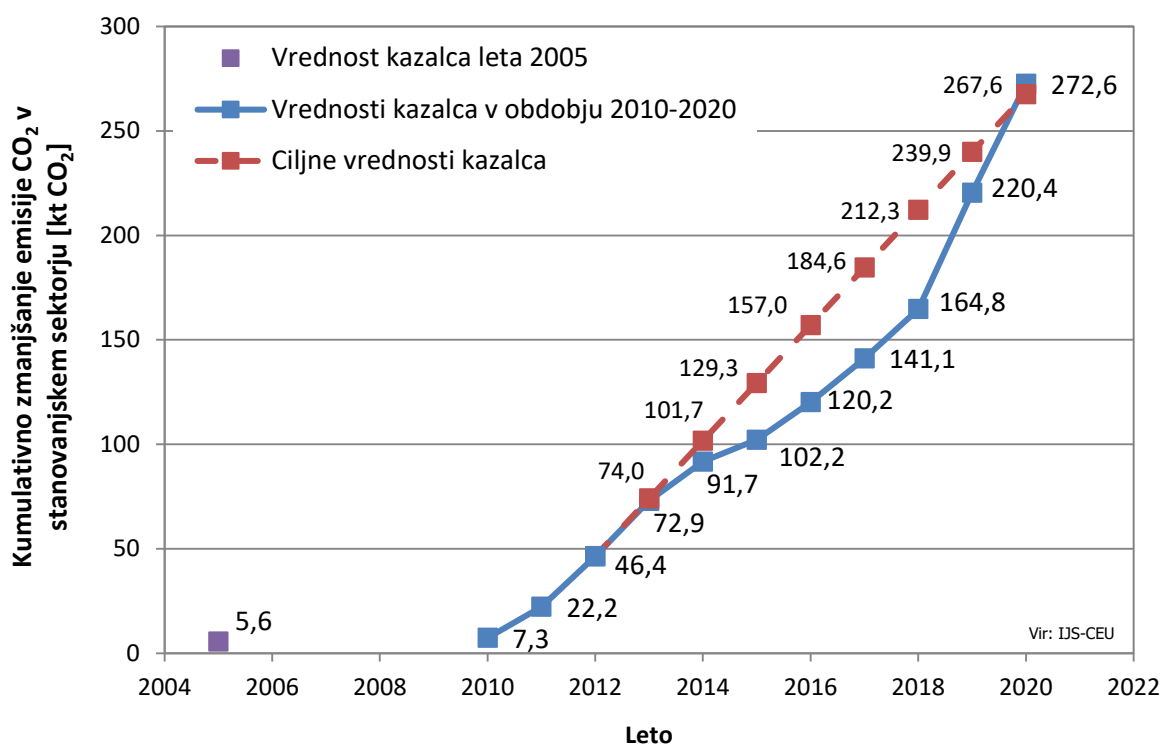
Cilj za finančni vzvod spodbud za izvedbo naložb v URE in izrabo OVE v javnem sektorju za leto 2020 tako ni bil dosežen.

V primerjavi z letom prej je bilo treba za 1 evro investicije nameniti 2,2 evro centa subvencije manj, k čemur je pripomoglo zmanjšanje finančnega vzvoda spodbud Eko sklada za 4,1 evro cente. Po trenutno dostopnih podatkih, se bo zaradi spodbud Eko sklada finančni vzvod tudi leta 2021 znižal, in sicer na 32,8 evro centov nepovratnih sredstev za 1 evro investicije, torej pod raven ciljne vrednosti za leto 2020.

1.2.2 Stanovanjski sektor

Kumulativni prihranek končne energije zaradi izvajanja ukrepov URE in izrabe OVE v stanovanjskem sektorju je do leta 2020 znašal 1.750 GWh, kumulativno zmanjšanje emisije CO₂ pa 273 kt¹⁰ (Slika 6). V primerjavi z letom prej se je letni prihranek energije zmanjšal za 10 %, zmanjšanje emisije CO₂ pa za 6 %. **Kumulativni prihranek končne energije je bil leta 2020 25 %, kumulativno zmanjšanje emisije CO₂ pa 2 % nad letno ciljno vrednostjo.**

Cilja za kumulativni prihranek končne energije in zmanjšanje emisije CO₂ v stanovanjskem sektorju za leto 2020 sta bila tako dosežena.



Slika 6: Kumulativno zmanjšanje emisije CO₂ zaradi izvajanja ukrepov URE in izrabe OVE v stanovanjskem sektorju leta 2005 in v obdobju 2010–2020 ter njegove ciljne vrednosti do leta 2020 (Vir: IJS-CEU)

¹⁰ Zmanjšanje emisije CO₂ je bilo v posameznih letih (2015, 2016, 2019 itd.) za nekatere ukrepe Eko sklada ocenjeno. V izračunih od vključno leta 2016 dalje niso več upoštevani učinki kreditov Eko sklada.

Obseg nepovratnih sredstev, ki jih je Eko sklad namenil ukrepom URE in OVE leta 2020, je znašal 37,9 milijonov evrov in je bil glede na leto prej, ko je bil v obdobju 2011–2020 izplačan daleč najvišji znesek, manjši le za 2 %. Finančni vzvod za izplačana sredstva Eko sklada, namenjena gospodinjstvom, se je leta 2020 v primerjavi z letom prej zvišal iz 21 na 24 evro centov nepovratne spodbude za 1 evro investicije, kar je posledica zvišanja finančnega vzvoda pri ukrepih URE zaradi spremembe strukture podprtih ukrepov – povečal se je delež naložb v plinske kondenzacijske kotle, kjer je višina nepovratne finančne spodbude znašala do 50 % priznanih stroškov naložbe. Dosežen prihranek energije in doseženo zmanjšanje emisije CO₂ sta pri tem ostala na približno enako ravni kot leto prej, torej na 6,2 kWh oz. 1,3 kg CO₂ na evro izplačane spodbude¹¹.

Prihranki energije, doseženi s spodbudami Eko sklada za izvajanje ukrepov v gospodinjstvih, javnem sektorju, gospodarstvu in prometu, so leta 2020 skupaj znašali 314 GWh¹² in s tem že drugo leto zapored presegle načrtovane v AN URE¹³. Leta 2021 je bilo po podatkih Eko sklada za izvedbo ukrepov URE in OVE v gospodinjstvih izplačanih 36,9 milijonov evrov nepovratnih sredstev, kar je 3 % manj kot leto prej in 5 % manj kot leta 2019. Doseženo je bilo zmanjšanje rabe končne energije za 216 GWh, emisije CO₂ pa za 46 kt. Skupaj so prihranki energije, doseženi s spodbudami Eko sklada za izvajanje ukrepov v gospodinjstvih, javnem sektorju, gospodarstvu in prometu, leta 2021 znašali 323 GWh¹², kar je 3 % več kot leta 2020. Leta 2021 je bil prenovljen *Pravilniku o metodah za določanje prihrankov energije*¹⁴, v skladu s katerim učinke izvedenih ukrepov izračunava tudi Eko sklad.

Glede na ambicioznost ciljev do leta 2030, predvideno je 20-odstotno zmanjšanje rabe energije v stavbah, je **v prihodnje treba zagotoviti ustrezno intenzivnost izvajanja ukrepov v gospodinjstvih** v skladu z načrtovanim obsegom iz *Celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta Republike Slovenije (NEPN)*¹⁵. V NEPN-u je načrtovano tudi zmanjšanje emisije CO₂ v stavbah do leta 2030 za 70 % v primerjavi z letom 2005, zato je **treba zagotoviti tudi izboljšanje podatkov, ki se nanašajo na ta cilj, torej podatkov o učinkih izvedenih ukrepov na zmanjšanje emisije CO₂**.

Specifične emisije CO₂ v stanovanjskem sektorju so leta 2020 znašale 9,2 kg CO₂ ekv/m² ali 3 % več kot leto prej, s čimer so bile 0,4 odstotne točke pod letno ciljno vrednostjo.

Cilj za specifične emisije CO₂ v stanovanjskem sektorju za leto 2020 tako ni bil dosežen.

11 Na učinkovitost spodbud vplivata višina spodbud, struktura izvedenih ukrepov, pa tudi stanje pred izvedbo ukrepov, še zlasti morebitna zamenjava goriva pri vgradnji različnih naprav za ogrevanje. Med letoma 2019 in 2020 v strukturi učinkov, ki so jih prispevali izvedeni ukrepi URE in izrabe OVE, ni bilo bistvenih sprememb, zato so tudi doseženi učinki na enoto izplačane spodbude ostali na enaki ravni.

12 Učinki energetske svetovalne mreže za občane – ENSVET, niso všteti.

13 Akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2014–2020 (http://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/an_ure/an_ure_2020_sprejet_maj_2015.pdf) in Akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2017–2020 (oboje AN URE) (http://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/an_ure/an_ure_2017-2020_final.pdf)

14 Do leta aprila 2021 (Ur. l. RS, št. [57/21](#)) je bil v veljavi Pravilnik iz leta 2015 (Ur. l. RS, št. [67/15](#) in [14/17](#)).

15 Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

K povečanju je v največji meri prispevalo povečanje emisije CO₂ iz rabe goriv v tem sektorju za skoraj 4 %, kar lahko pripišemo tako hladnejšemu letu kot tudi pandemiji koronavirusa in izvajanju ukrepov za preprečevanje širjenja virusa SARS-CoV-2. Povečanje specifičnih emisij v letu 2020 je bilo po letu 2015 šele drugo v opazovanem obdobju.

1.2.3 Delež OVE in intenzivnost CO₂ v storitvenih dejavnostih

Spremljamo tudi intenzivnost CO₂ v komercialnem in institucionalnem sektorju in delež OVE v široki rabi (gospodinjstva, storitvene dejavnosti in kmetijstvo).

Intenzivnost CO₂ v komercialnem in institucionalnem sektorju, ki meri, koliko emisij CO₂ se v tem sektorju sprosti na evro dodane vrednosti, **se je leta 2020 ponovno nekoliko povečala**, in sicer na 33 t CO₂/mio EUR₁₉₉₅, s čimer je za letnim ciljem zaostala za 0,7 odstotne točke.

Cilj za intenzivnost CO₂ v komercialnem in institucionalnem sektorju za leto 2020 tako ni bil dosežen, kar pa je posledica zmanjšanja dodane vrednosti za 3,8 %, do katerega je prišlo zaradi izvajanja ukrepov za preprečevanje širjenja virusa SARS-CoV-2.

Ker se energetska statistika za ta sektor izračunava kot razlika med skupno rabo energije in rabo energije v vseh drugih sektorjih, je kazalec grob, kar otežuje razlago medletnih sprememb.

Delež OVE v rabi goriv v široki rabi se je leta 2020 v primerjavi z letom prej znižal za 0,9 odstotne točke in je znašal 56,4 %, kar je najnižja vrednost v obdobju 2013–2020. K znižanju je pripomoglo predvsem 2-odstotno zmanjšanje rabe OVE, ki je bilo posledica zmanjšanja deleža OVE v gospodinjstvih, ta se je leta 2020 znižal za 1,3 odstotne točke, na 65 %. Zaostanek za letno ciljno vrednostjo je znašal 4,6 odstotne točke.

Cilj za delež OVE v rabi goriv v široki rabi za leto 2020 tako ni bil dosežen.

Ocena rabe OVE v storitvenem sektorju je podcenjena in ni zanesljiva, saj se ne spremlja sistematično in v nacionalni statistiki ni vključena. V strukturi goriv v široki rabi se je delež OVE leta 2019 zmanjšal na račun povečanja deleža kurilnega olja.

1.3 Priporočila

Ukrepi za zmanjševanje emisij TGP se na področju stavb v Sloveniji izvajajo že vrsto let in so v obdobju 2005–2020 gotovo pripomogli k zmanjšanju emisij TGP v tem sektorju za dobrih 42 %. Kljub temu pa so **leta 2020 zastavljeno ciljno vrednost iz OP TGP dosegli samo trije od devetih kazalcev** spremljanja izvajanja OP TGP v stavbah (glej poglavje 1.2). Z letom 2021 se je že začelo obdobje izvajanja ukrepov za razogljichenje in povečanje energetske učinkovitosti v stavbah do leta 2030 skladno s *Celovitim nacionalnim energetskim in podnebnim načrtom Republike Slovenije (NEPN)*¹⁶ iz leta 2020 in *Dolgoročno*

¹⁶ Vlada RS, februar 2020

(https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

*strategijo energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)*¹⁷ iz leta 2021, kjer ravno tako **pri izvajanju ukrepov ugotavljamo zaostanke.**

Za zagotovitev prehoda v podnebno nevtralnost do leta 2050 je v *NEPN* za področje stavb do leta 2030 v primerjavi z letom 2005 načrtovano 20-odstotno zmanjšanje rabe končne energije in 70-odstotno zmanjšanje emisij TGP, ob hkratnem zagotavljanju vsaj dveh tretjin rabe energije v stavbah iz OVE¹⁸. Glede na to, da je Evropska komisija najprej julija 2021 z objavo *Evropskega podnebnega zakona* in svežnja predlogov predpisov *Pripravljeni na 55* (»Fit for 55«), nato pa še maja 2022 z načrtom REPowerEU evropske cilje za zmanjšanje emisij TGP, izboljšanje energetske učinkovitosti in večjo rabo OVE do leta 2030 še zaostri¹⁹, je pričakovati, da bodo tudi prej navedeni cilji za stavbe s posodobitvijo *NEPN*, ki je predvidena do sredine leta 2024, še dodatno nadgrajeni.

Zaradi doseganja zastavljenih ciljev v stavbah za leto 2030, ki se bodo še dodatno zaostri, je zato treba čim prej zagotoviti izvajanje obstoječih instrumentov v obsegu, načrtovanem v *NEPN* in *DSEPS 2050*, oziroma začeti z izvajanjem prenovljenih in načrtovanih ukrepov ter v luči pereče potrebe po diverzifikaciji energetskih virov začeti z intenzivno pripravo nadgrajenih ukrepov. Omenjeno v *Podnebnem ogledalu 2022* navajamo kot splošno priporočilo za področje stavb, obenem pa izpostavljamo še tista priporočila, ki so za doseganje ciljev na področju zmanjševanja emisij TGP in rabe energije v stavbah do leta 2030 in dolgoročno najvažnejša. Končna verzija priporočil je bila pripravljena tudi na podlagi odziva deležnikov na osnutek *Zvezka 3* v okviru pripravljalne delavnice v procesu priprave *Podnebnega ogledala 2022* ter razprav na temo financiranja energetske učinkovitosti v javnem in stanovanjskem sektorju ter novih finančnih instrumentov in poslovnih modelov storitev energetske učinkovitosti v okviru *Nacionalne okrogle mize o naložbah v trajnostno energijo v Sloveniji*, ki je potekala v okviru pobude SEIF (Sustainable Energy Investment Forum). Za posamezne instrumente so priporočila sicer navedena tudi v kataloških zapisih v poglavju 3.

17 Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

18 Gre za delež rabe OVE v končni rabi energentov brez električne energije in daljinske toplote.

19 Za več informacij glej *Zvezek 1 – Ocena doseganja ciljev*, poglavje 4.

1.3.1 Splošna priporočila

PRIPOROČILO STAVBE 01/2022	
<p>Čim hitreje je treba začeti z izvajanjem obstoječih, prenovljenih in novih instrumentov za zmanjševanje emisij TGP ter povečevanje energetske učinkovitosti in izrabe OVE v stavbah v skladu s smernicami in predvidenim obsegom iz NEPN in DSEPS 2050. Za to je potrebno zagotoviti ustrezne kadrovske in finančne vire (glej tudi <i>Priporočilo stavbe 02/2022</i>). Izvajanje instrumentov je potrebno ustrezno umestiti oziroma doseči usklajeno izvajanje z drugimi strateškimi politikami, kot so programiranje sredstev za blaženje podnebnih sprememb, energetska revščina, krepitev potresne varnosti in ureditev stanovanjske problematike. Dodatni in višji večplastni cilji terjajo tudi ustrezno (pre)razporeditev obstoječih finančnih sredstev (npr. sredstva iz <i>Načrta za okrevanje in odpornost: NOO</i>) ter nujno zagotovitev dodatnih finančnih virov, ob zavezanosti k pristopu »energetska učinkovitost na prvem mestu«.</p>	
<u>IZVAJALEC</u>	MzI DE, MOP, MF in vsi ostali vključeni deležniki
<u>UTEMELJITEV</u>	<p>Za doseganje zastavljenih ciljev je bistvenega pomena, da se nadaljuje z izvajanjem obstoječih instrumentov in njihovo izvajanje čim prej nadgradi v obsegu iz <i>NEPN in DSEPS 2050</i> ter temu ustrezno zagotovi potrebne kadrovske in finančne vire. Pomembno je tudi, da se čim prej začne z izvajanjem prenovljenih in novih instrumentov ter instrumentov, katerih izvajanje je bilo predvideno že v obdobju do leta 2020 (npr. vzpostavitev jamstvene sheme, priprava projektov prenov večstanovanjskih stavb po principu »vse na enem mestu« itd.), pa to tudi leta 2021 še ni bilo realizirano. Usklajeno izvajanje instrumentov z drugimi strateškimi politikami bo prispevalo k pospešitvi in učinkovitosti izvajanja ter stroškovni optimizaciji.</p> <p>Poleg prispevka k doseganju podnebnih ciljev in pravičnemu prehodu v podnebno nevtralno družbo, izvajanje instrumentov v stavbah spodbuja lokalna gospodarstva, ustvarja nova in boljša delovna mesta v gradbeni vrednostni verigi ter novo gospodarsko dinamiko storitev in industrije na regionalni in lokalni ravni, izboljša kakovost stavb in notranjega prostora in v povezavi s tem prispeva k zmanjšanju zdravstvenih težav, povezanih s slabim standardom stavb ter ustvarja priložnosti za dolgoročne naložbe v kakovostnejše nepremičnine.</p>
PRIPOROČILO STAVBE 02/2022	
<p>V skladu z enim od ključnih priporočil <i>Podnebnega ogledala 2022</i> (glej tudi <i>Zvezek 0, Priporočilo Podnebno ogledalo 01/2022</i>), je za izvajanje podnebnih ukrepov v potrebnem obsegu za prehod v podnebno nevtralnost treba zagotoviti tudi ustrezno kadrovsko zasedbo pristojnih služb. Na področju stavb je treba kadrovsko okrepiti predvsem projektno pisarno za energetske prenove stavb, Eko sklad in mrežo ENSVET ter zagotoviti kadre za delovanje predvidene projektne pisarne za prenovo večstanovanjskih stavb.</p>	
<u>IZVAJALEC</u>	MzI DE, Eko sklad, ENSVET
<u>UTEMELJITEV</u>	Projektna pisarna za energetske prenove stavb ima trenutno samo 5 zaposlenih, kar ji nikakor ne omogoča izvajanja nalog v novem obsegu iz <i>NEPN in DSEPS 2050</i> . Eko sklad je leta 2021 prejel 5-krat več vlog kot pred petimi leti, njihovo

število na letni ravni narašča za približno 20 do 30 %, število zaposlenih, ki te vloge obdelujejo, pa se ni spremenilo. Število neodvisnih energetskih svetovalcev mreže ENSVET se zmanjšuje, obseg njihovih nalog pa večja. Za izvajanje ukrepov iz *NOO* zaenkrat še ni zagotovljenih kadrov. Brez okrepitve kadrovske zasedbe pristojnih služb instrumentov v obsegu, predvidenem v *NEPN* in *DSEPS 2050* in potrebnem za doseganje ciljev v letu 2030 in prehod v podnebno nevtralnost, ne bo mogoče izvesti.

PRIPOROČILO STAVBE 03/2022

Pri zagotavljanju finančnih spodbud za izvajanje ukrepov URE in izrabe OVE v stavbah morajo pristojne institucije (Eko sklad, SVRK, MOP / Sklad za podnebne spremembe, MZI DE itd.) **preprečiti nastanek vrzeli/konic pri spodbujanju**. V preteklih obdobjih se je to izkazalo kot kritično predvsem pri prehodih iz ene finančne perspektive v drugo, pa tudi pri pozivih Eko sklada. **Pri prihajajoči novi finančni perspektivi do leta 2027 je zato treba zagotoviti pravočasno sprejetje programskih dokumentov in pripravo razpisov** oz. v primeru, da se vrzeli ni mogoče izogniti, potrebna sredstva začasno zagotoviti iz drugih virov.

IZVAJALEC MZI DE, SVRK, MOP, Eko sklad

UTEMELJITEV Za maksimiranje dolgoročnih koristi v smislu ustvarjanja delovnih mest, stabilnih prilivov v proračun in prispevka k rasti gospodarstva in njegovega okrevanja po pandemiji koronavirusa je pomembno, da so nepovratna sredstva za izvajanje naložb stalno na razpolago in da se naložbe izvajajo čim bolj enakomerno, brez koncentracije naložbene dejavnosti v posameznih letih oziroma krajših obdobjih in upada dejavnosti v drugih obdobjih. V preteklosti je ob prehodu iz ene v drugo finančno perspektivo (OP ROPI in OP EKP) že prišlo do vrzeli pri spodbujanju naložb energetske preнове stavb v javnem sektorju, kar je zaradi zaostanka pri izvajanju projektov v obdobju 2015–2017 povzročilo, da cilji za javni sektor iz OP TGP za leto 2020 niso bili doseženi. Stalno razpoložljivost sredstev za energetske preнове stavb je treba zagotoviti tudi zato, ker je to pomemben ukrep za prilagajanje na podnebne spremembe, še posebej zaradi vse pogostejših daljših poletnih obdobj z visokimi temperaturami.

Pri tem je potrebno zagotoviti tudi usklajenost izvajanja obstoječih, prenovljenih in novih instrumentov za zmanjševanje emisij TGP ter povečevanje energetske učinkovitosti in izrabe OVE v stavbah z izvajanjem drugih strateških politik, saj neusklajenost načrtovanja izvajanja, vključno s prioriteta, lahko povzroči dodatne časovne in finančne vrzeli ter stroškovno neučinkovitost izvajanja.

PRIPOROČILO STAVBE 04/2022

Za izvedbo energetske preнове stavb je treba zagotoviti **ustrezno podporo na strani ponudnikov storitev energetskega pogodbenišva (EPO)**. V tem okviru je treba razvijati nove finančne instrumente in modele financiranja ter pripraviti nove tipe pogodb z vgrajenimi elementi, ki bodo omogočili različne oblike refinanciranja izvedenih projektov (npr. odkup bodočih terjatev, ki ponudnikom storitev pogodbenega zagotavljanja prihrankov energije omogoči (so)financiranje novih projektov EPO).

<u>IZVAJALEC</u>	MZI DE, MF, SVRK
<u>UTEMELJITEV</u>	Za izvedbo finančno zahtevnih naložb celovite energetske prenove stavb v obsegu iz <i>DSEPS 2050</i> , ki je potrebna za doseganje ciljev na področju zmanjševanja emisij TGP in povečanja energetske učinkovitosti, javna finančna sredstva, zagotovljena iz različnih virov (kohezijska sredstva, NOO, prispevek za energetske učinkovitost, Sklad za podnebne spremembe ...) ne bodo zadoščala. Potrebno je ustrezno podpreti ponudnike storitev EPO in na ta način zagotoviti dodatne vire financiranja ob hkratni garanciji doseganja prihrankov energije. Analiza projektov energetske prenove javnih stavb v okviru OP EKP je pokazala, da so projekti javno-zasebnega partnerstva (JZP) v primerjavi z običajno izvedbo javnega naročila petino cenejši, obenem pa dosegajo tudi petino višje prihranke energije.
PRIPOROČILO STAVBE 05/2022	
Okvir za izvajanje energetskega pogodbeništvaja je treba razširiti še na druge ciljne skupine in v druge sektorje (večstanovanjske stavbe, stavbe zasebnega storitvenega sektorja, sistemi daljinskega ogrevanja, elektrifikacija prometa itd.) in v ta namen vzpostaviti ustrezno izvajalsko okolje. Na osnovi analize finančnih vrzeli je potrebno opredeliti prioritarna področja izvajanja EPO ter ga po zgledu energetske prenove stavb javnega sektorja ustrezno umestiti v izvajanje ukrepov.	
<u>IZVAJALEC</u>	MZI, MF, MGRT
<u>UTEMELJITEV</u>	Energetsko pogodbeništvaja se je izkazalo kot primeren model za zmanjševanje rabe energije in emisij TGP v stavbah javnega sektorja. Za doseganje ciljev za stavbe je treba podobne pristope razviti tudi za druge ciljne skupine in druge sektorje.
PRIPOROČILO STAVBE 06/2022	
Zagotoviti je treba sredstva za izvedbo projektov širše in trajnostne prenove tako v javnem sektorju, kot tudi v stanovanjskem sektorju za večstanovanjske stavbe (npr. krepitev potresne varnosti, požarna zaščita ...) ter zagotoviti usklajeno izvajanje politik prenov stavb.	
<u>IZVAJALEC</u>	MZI DE, MOP, MF
<u>UTEMELJITEV</u>	Energetska prenova predstavlja samo enega od vidikov širše in trajnostne prenove stavb. Običajno v okviru sredstev, zagotovljenih za energetske preнове, ostali vidike prenove ne štejejo za upravičene stroške (npr. pri kohezijskih sredstvih). Ker je hkrati z energetske preнове smiselno in najbolj stroškovno učinkovito reševati tudi druge vidike prenove, je treba v ta namen zagotoviti dodatna sredstva in s tem poskrbeti za zares celovito prenovno stavbnega fonda, ob usklajenem programiranju, načrtovanju in izvajanju vseh vidikov prenov.

PRIPOROČILO STAVBE 07/2022	
Dostop do sredstev za energetska prenova ter izvajanje drugih ukrepov URE in izrabe OVE je treba zagotoviti tudi za kmetijska gospodarstva. Tematiko je treba ustrezno nasloviti v okviru posodobitve NEPN.	
<u>IZVAJALEC</u>	MZI DE, MOP, MKGP
<u>UTEMELJITEV</u>	Kmetijska gospodarstva so specifična skupina, ki na področju zmanjševanja rabe energije in emisij TGP zaenkrat še ni bila ustrezno obravnavana. Za prehod v podnebno nevtralnost bo treba izvajanje ukrepov URE in izrabe OVE podpreti tudi za to ciljno skupino.
PRIPOROČILO STAVBE 08/2022	
Zagotoviti je treba ustrezno spremljanje učinkov , doseženih z izvajanjem instrumentov iz NEPN in DSEPS 2050.	
<u>IZVAJALEC</u>	MZI DE, MOP, MGRT in vsi ostali vključeni deležniki
<u>UTEMELJITEV</u>	Sistematično spremljanje učinkov, doseženih z izvajanjem in financiranjem instrumentov, je nujno za dokazovanje doseganja ciljev na področjih energetske učinkovitosti, izrabe OVE in zmanjševanja emisij TGP, in sicer tako ciljev, zastavljenih do leta 2030 kot tudi dolgoročno. Ustrezno spremljanje obenem omogoča tudi vzpostavitev <i>procesa nenehnih izboljšav – načrtuj, naredi, preveri in ukrepaj</i> , ki omogoča prilagajanje izvajanja ukrepov spremenjenim okoliščinam in, po potrebi, njihovo nadgrajevanje, in s tem uspešnejše zasledovanje zastavljenih ciljev. Spremljanje učinkov v nekaterih sektorjih je tako pokazalo, da pri financiranju energetskih prenov stavb cilji sploh niso bili zastavljeni, kar terja nujno nadgraditev tega finančnega instrumenta.

1.3.2 Priporočila za javni sektor

PRIPOROČILO STAVBE 09/2022	
Za čim bolj enakomerno in predvidljivo dinamiko izvajanja naložb energetske prenove javnega sektorja je treba v novi finančni perspektivi, ki bo nasledila OP EKP, po zgledu EU programov objaviti urnike razpisov vsaj za dvoletna obdobja in investitorjem tako omogočiti, da lahko pravočasno pripravijo projekte.	
<u>IZVAJALEC</u>	MZI DE, SVRK, MOP, Eko sklad
<u>UTEMELJITEV</u>	Za enakomerno izvajanje naložb in boljše črpanje kohezijskih sredstev je bistveno, da so investitorji seznanjeni z dinamiko spodbujanja in se nanjo s pripravo projektov ustrezno pripravijo.
PRIPOROČILO STAVBE 10/2022	
Podpora pripravi tehnične in ekonomske dokumentacije za energetska prenova javnih stavb s sredstvi mednarodne tehnične pomoči ELENA (projekti EOL, PM4PM, EOMO, GovDER) je bila uspešna, zato je treba čim prej zagotoviti sredstva za njeno	

nadaljevanje. Evropska investicijska banka (EIB) omogoča pridobitev sredstev tudi za vzpostavitev **nacionalne ELENE**.

Za pospešitev energetske prenove stavb v tem sektorju je treba v skladu z *DSEPS 2050* zagotoviti, da bo leta 2022 tudi dejansko **pripravljen prvi seznam prednostnih energetskih prenov stavb širšega javnega sektorja** in da bodo za te prenove na voljo tudi ustrezni finančni viri za njihovo izvedbo.

IZVAJALEC MZI DE

UTEMELJITEV V letih 2019 in 2020 sta bila za sofinanciranje s sredstvi mednarodne tehnične pomoči ELENA objavljena dva poziva k oddaji prijave, skupno je bilo prijavljenih 21 operacij. Upravičenci so se nato lahko s potrjeno projektno dokumentacijo prijavili na povabila za kohezijska sredstva, namenjena energetski prenovi stavb, kar je prispevalo k večjemu zanimanju za kohezijska sredstva v letu 2021. Potem, ko je bilo do konca leta 2021 v sklopu OP EKP skupaj izvedenih 80 projektov, je bilo v okviru zadnjih razpisov/povabil na odpiranja do konca leta 2021 prijavljenih 38 projektov, od tega 2 v ožjem javnem sektorju, 13 v širšem javnem sektorju in preostalih 23 v občinah. Priprava ustrezne projektne dokumentacije bo v obdobju do leta 2030 eden pomembnih dejavnikov pri intenziviranju energetske prenove javnih stavb. Pridobitev sredstev za nacionalno tehnično pomoč ELENA bi omogočila pripravo širokega nabora ciljnih projektov, tudi v stanovanjskem sektorju. Večji obseg projektov pripravljenih za izvedbo pa omogoča tudi pridobitev novih ugodnih virov financiranja, saj manjši projekti večjim finančnim institucijam niso zanimivi.

PRIPOROČILO STAVBE 11/2022

Za doseganje cilja prenove 3 % skupne tlorisne površine stavb v lasti in rabi osrednje vlade vsako leto, je **treba čim prej pripraviti program energetske učinkovitosti za javni sektor**. V *DSEPS 2050* je bila **priprava programa načrtovana za leto 2021, vendar do izvedbe še ni prišlo**. Po pripravi programa je treba čim prej **začeti z njegovim izvajanjem in tudi z izvajanjem ostalih instrumentov**, ki jih posebej za to ciljno skupino opredelil *DSEPS 2050* (nadgradnja projektne pisarne za energetsko prenovo javnih stavb, razvoj novih finančnih instrumentov, preučitev možnosti systemskega finančnega vira za prednostne energetske prenove, vodenje seznama stavb v lasti in uporabi ožjega javnega sektorja).

IZVAJALEC MZI DE, MJU

UTEMELJITEV Cilj prenove 3 % skupne tlorisne površine stavb v lasti in rabi osrednje vlade vsako leto je bil v obdobju 2014–2020 dosežen samo leta 2018. Skupno je bilo do vključno leta 2020 prenovljenih samo 34 % ciljne vrednosti za to obdobje. Črpanje sredstev iz OP EKP je bilo do zdaj najslabše ravno pri tej ciljni skupini. Kot odgovorni nosilec za doseganje tega cilja je imenovan MZI DE, kar v praksi pomeni, da za doseganje cilja odgovarja ministrstvo, dejansko pa nihče. Prednostne naloge in roki za izvedbo niso opredeljeni. Program energetske učinkovitosti v javnem sektorju ne sme biti omejen le na digitalizacijo procesa zbiranja podatkov o rabi energije ter nadzora nad rabo

energije, ampak mora obsegati postavitev ciljev, opredelitev izvedbenega okvira, vključno z odgovornostjo izvajalcev, uvedbo energetskega upravljanja, oblikovanje podpornih mehanizmov za pripravo in izvedbo projektov ter postavitev sistema spremljanja učinkov in poročanja. Njegovo izvajanje je potrebno smiselno povezati tudi z izvajanjem ostalih instrumentov, ki so tej ciljni skupini namenjeni v *DSEPS 2050*.

PRIPOROČILO STAVBE 12/2022

Za projekte energetske prenove stavb ožjega javnega sektorja je treba zagotoviti sistemski finančni vir z zagotovitvijo različnih finančnih virov (omejitve proračunskih sredstev posameznih ministrstev v okviru sprejetega proračuna, kohezijska sredstva in druga nepovratna EU-sredstva, možnosti uporabe sredstev, ustvarjenih s prihranki energije oziroma zaradi nižjih stroškov za energijo).

Kot osnova za pripravo zakonske podlage za vzpostavitev systemskega finančnega vira za energetske prenove stavb ožjega javnega sektorja in s tem za njegov zagon bo v okviru *NOO* pripravljena študija možnosti za financiranje prednostnih energetske prenove iz takšnega vira. **Zagotoviti je treba, da bo zakonska podlaga pripravljena in sprejeta v skladu s predvideno časovnico, do konca leta 2023**, zato da bo potem mogoče sistemski finančni vir čim prej vzpostaviti in začeti s črpanjem sredstev.

IZVAJALEC MZI DE, MF, SVRK

UTEMELJITEV Dosedanje zelo slabo izvajanje energetske prenove stavb v ožjem javnem sektorju je predvsem posledica pomanjkanja proračunskih virov in hkrati razpršenosti teh virov v okviru proračunskih pravic porabe posameznih ministrstev. Za pospešitev energetske prenove teh stavb je treba zagotoviti stabilen in zadosten vir financiranja in ustrezen seznam prednostnih stavb ministrstev, primernih za energetske prenove, ki jih je treba po navodilu Vlade RS energetsko renovirati. V sodelovanju z ustreznimi organi je treba preučiti pravne, tehnične in ekonomske vidike vzpostavitve takega finančnega vira, vključno z zakonodajnimi in spodbujevalnimi instrumente po vzoru tujine (tako imenovani »obnovljivi (revolving) skladi«).

PRIPOROČILO STAVBE 13/2022

Energetske prenove javnih stavb je treba okrepiti. Pri tem je smiselno graditi na znanju in izkušnjah obstoječe projektne pisarne za energetske prenove javnih stavb, **nadgraditi obseg njenih del z nalogami systemskega pospeševalca projektov energetske prenove javnih stavb in skrbnika programa kakovosti.** Projektno pisarno je treba za izvajanje nalog v novem obsegu nujno takoj okrepiti z **dodatnimi strokovnimi kadri** in zagotoviti ustrezna finančna sredstva za njeno delovanje, vključno s pridobitvijo sredstev za nacionalno tehnično podporo ELENA (glej tudi *Priporočilo stavbe 02/2022* in *10/2022*).

IZVAJALEC MZI

UTEMELJITEV Energetske prenove javnih stavb zaostaja za načrtovanim. Načrtovanje in izvedba teh projektov sta zahtevna, tako stroškovno kot tudi z vidika primerne usposobljenosti oseb, ki v tem procesu sodelujejo. Ustrezno pripravljene projekti so po eni strani potrebni za doseganje načrtovane dinamike izvajanja

energetskih prenov in s tem doseganje zastavljenih ciljev na tem področju, po drugi strani pa tudi za zagotavljanje kakovosti njihove izvedbe.

Za pospeševanje priprave in izvedbe energetskih prenov javnih stavb je v *DSEPS 2050* predvideno povečanje obsega nalog projektne pisarne, med katerimi so zlasti strokovna podpora pri določanju prednostnih projektov, pripravi teh projektov, opredelitvi izvedbenega modela itd., razvoj novih finančnih modelov, vzpostavitev sistema kakovosti za projekte energetske prenove, spremljanje in vrednotenje učinkov izvedenih projektov in podobno. Navedene naloge bo lahko pisarna, ki od začetka leta 2022 deluje v okviru Urada za zeleni prehod pri MzI, opravljala le, če se bo kadrovsko primerno okrepila in bodo za njeno delovanje na voljo ustrezna finančna sredstva.

PRIPOROČILO STAVBE 14/2022

Treba je **spodbuditi izvajanje ukrepov optimizacije delovanja energetskih sistemov (Re-Co)** v stavbah javnega sektorja, in sicer z vzpostavitvijo sheme tako za izvedbo optimizacije obstoječih stavbnih sistemov za že izvedene projekte energetske prenove, kot tudi za nove naložbene projekte. Shemo, ki z *NEPN* in *DSEPS 2050* ni bila načrtovana, je potrebno ustrezno umestiti v **program energetske učinkovitosti za javni sektor** ter jo vključiti v prenovljen *NEPN* in v načrtovani program energetske učinkovitosti v javnem sektorju.

IZVAJALEC MzI DE, MJU

UTEMELJITEV Ukrep je bil načrtovan tako v *AN URE*, kot tudi v *DSEPS* iz leta 2015, vendar se ne izvaja. Običajno imajo ukrepi optimizacije obstoječih stavbnih sistemov enostavno dobo vračanja krajšo od treh let in s tem kratek investicijski cikel, kar tudi ekonomsko opravičuje izvajanje projektov Re-Co. Optimizacija delovanja energetskih sistemov, ki vključuje tudi usposabljanje uporabnikov za učinkovitejše ravnanje z energijo, lahko pomembno prispeva k doseganju večjih prihrankov energije in s tem zmanjšanju emisij TGP. Zmanjšanje stroškov energije je zaradi izvedbe ukrepov optimizacije v povprečju ocenjeno na 5 do 10 %²⁰.

1.3.3 Priporočila za stanovanjski sektor

PRIPOROČILO STAVBE 15/2022

V stanovanjskem sektorju je treba **okrepiti in izboljšati energetske prenovne večstanovanjskih stavb**. Vzpostaviti je treba projektno pisarno za pripravo projektov energetske prenove teh stavb, njena vzpostavitev je bila načrtovana, ne pa tudi izvedena, že v letu 2021. Zagotoviti je treba **sredstva za podporo pripravi projektov** ter pripraviti **analizo potreb po posebnem skladu**, ki bi omogočal in spodbudil izvedbo projektov celovite energetske ali prenove v sNES ter izvajanja projektov širše in trajnostne prenove (glej tudi *Priporočilo stavbe 06/2022* in *10/2022*). **Vlogo nacionalnega koordinatorja energetske prenove večstanovanjskih stavb naj prevzame MzI**. V tem okviru je smiselna tudi

²⁰ Re-Commissioning, The way to start, maj 2014.

ustanovitev usmerjevalne skupine relevantnih deležnikov, ki bo zagotovila vzpostavitev primerne okolja za izvajanje teh prenov.

IZVAJALEC MZI DE, Eko sklad, lokalne energetske agencije

UTEMELJITEV Za doseganje ciljev do leta 2030 bo treba trenutni obseg zahtevnejših energetskih prenov stanovanjskih stavb povečati za trikrat. Energetsko prenov večstanovanjskih stavb pri tem ovirajo razpršena lastništva, demografska struktura lastnikov, energetska revščina, deljenje spodbud med lastnike in najemnike, nemotiviranost lastnikov in vse večja potreba po temeljnih prenovah stavb, ki bodo v obdobju do leta 2030 močno izražene. Za energetsko prenov večstanovanjskih stavb je tako smiselna vzpostavitev posebne projektne pisarne, katere delo bo usmerjeno v pripravo projektov energetskih prenov stanovanjskih stavb ter delovanje po načelu vse na enem mestu in kot platforma med naložbeniki (lastniki), upravniki, izvajalci prenov, Eko skladom, dobavitelji energije, podjetji za energetske storitve. Za podporo pripravi projektov v stanovanjskem sektorju je treba zagotoviti garancije za pridobitev sredstev ELENA tehnične pomoči oziroma nacionalna finančna sredstva po principu »vse na enem mestu«. S tem sta povezani tudi problematika zagotavljanja kakovosti izvajanja prenov ter ustrezna kvalificiranost ponudnikov energetskih storitev in energetskega pogodbeništva. Analizo potreb po posebnem skladu, ki bi omogočal in spodbudil izvedbo projektov celovite energetske ali prenove v sNES ter izvajanja projektov širše in trajnostne prenove je treba pripraviti upoštevaje cilje na področjih energetske učinkovitosti, OVE in širših prenov, ter skladno z rezultati analize po potrebi pristopiti k izvedbenemu oblikovanju sklada. Za pospešitev energetske prenove večstanovanjskih stavb je pomembno, da MZI prevzame vlogo nacionalnega koordinatorja. Za razreševanje ovir, ki upočasnjujejo tovrstno prenov, in s tem vzpostavitev primerne okolja, je smiselna ustanovitev usmerjevalne skupine relevantnih deležnikov, kjer imajo lahko pomembno vlogo pospeševalcev energetske prenove na terenu tudi lokalne energetske agencije.

PRIPOROČILO STAVBE 16/2022

Za izvedbo potrebnega obsega energetskih prenov večstanovanjskih stavb sta bila pripravljena dva nova finančna instrumenta, vendar pa zanj nista bila pripravljena ustrezno podporno in izvajalsko okolje. **Za podporo izvedbi projektov je nujno čimprejšnje preoblikovanje zakonodaje, ki opredeljuje višino potrebnega soglasja za zadolžitve v breme rezervnega sklada.** Predlagamo najmanj 50-odstotno soglasje etažnih lastnikov pri odločanju o izvedbi del celovite energetske prenove stavbe, najmanj 50-odstotno soglasje za izvedbo ukrepov URE in OVE na skupnih prostorih in najmanj 75-odstotno soglasje etažnih lastnikov pri odločanju o najemu in odplačevanju posojila v breme rezervnega sklada v primeru zadolžitve za izvedbo ukrepov celovite energetske prenove stavbe.

IZVAJALEC MZI DE, Eko sklad

<u>UTEMELJITEV</u>	<p>Novi finančni instrumenti in novi modeli financiranja za okrepitev energetske prenove večstanovanjskih stavb so že razviti, njihovo delovanje bo s tremi pilotnimi projekti preskusil Eko sklad ter z njimi ustrezno obravnaval razpršeno lastništvo, delitev spodbud, skoraj ničenergijske stavbe (sNES) in širšo prenovo stavb. Javna razpisa za pilotne projekte sta bila objavljena konec februarja 2022, in sicer razpis za pridobitev kredita v breme rezervnega sklada in nepovratne finančne spodbude za pilotne projekte skupnih naložb celovite prenove starejših večstanovanjskih stavb ter razpis za pridobitev nepovratni finančnih spodbud za pilotne projekte skupnih naložb celovite prenove starejših večstanovanjskih stavb, sofinanciranih s strani podjetij za energetske storitve.</p> <p>Za aktivacijo finančnega potenciala rezervnih skladov večstanovanjskih stavb s pridobitvijo kreditov v breme rezervnega sklada (in v obliki nepovratnih finančnih spodbud/pomoči etažnim lastnikom za skupne naložbe celovite prenove starejših večstanovanjskih stavb) je v tej fazi nujno potrebno znižati stopnjo potrebnega soglasja za zadolžitev v breme rezervnega sklada.</p>
PRIPOROČILO STAVBE 17/2022	
<p>Takoj je treba vzpostaviti jamstveno shemo, ki bo za izvedbo projektov energetske prenove stanovanjskih stavb zagotovila individualna jamstva kreditojemalcem ali rezervnemu skladu pri zadolžitvi v breme rezervnega sklada.</p>	
<u>IZVAJALEC</u>	Eko sklad, MzI DE, MOP
<u>UTEMELJITEV</u>	<p>Instrument je bil načrtovan že v AN URE. Za njegovo izvedbo je bilo v okviru OP EKP rezerviranih 30 milijonov evrov sredstev, vendar do njegove realizacije ni prišlo. Vzpostavitev jamstvene sheme je pomembna za intenziviranje energetske prenove stanovanjskih stavb.</p>
PRIPOROČILO STAVBE 18/2022	
<p>Za doseganje večjih učinkov programov Eko sklada za gospodinjstva, je treba pripraviti finančni načrt spodbujanja ukrepov v gospodinjstvih. V tem okviru je treba nasloviti tudi problem »zastonjkarstva« in vzpostaviti sistem, kjer bodo nepovratna sredstva res namenjena tistim, ki brez njih naložb ne morejo izvesti. Za ciljno usmerjanje prenov in doseganje ciljev v letu 2030 je potrebno uvesti ločen poziv za delne in celovite energetske preнове, pri čemer se za slednje in preнове v sNES nameni vsaj 70 % predvidenih sredstev za ukrepe URE in izrabe OVE v gospodinjstvih. Eko sklad naj analizira tudi možnosti za te ukrepe, dosegljive s spodbujevalnimi mehanizmi, ter sodeluje z MzI, MOP in drugimi institucijami pri oblikovanju novih finančnih instrumentov za stanovanjski sektor (npr. protipotresne preнове). Tudi Eko sklad je treba za izvajanje povečanega obsega dela okrepiti z datnimi strokovnimi kadri (glej tudi <i>Priporočilo stavbe 02/2022</i>).</p>	
<u>IZVAJALEC</u>	Eko sklad, MzI DE
<u>UTEMELJITEV</u>	<p>Eko sklad je leta 2019 prvič, in 2020 pa drugič v obdobju 2014–2020 dosegel cilj iz AN URE, to je 262 GWh prihranka energije na leto, za doseganje</p>

obveznosti iz 7. člena Direktive o energetske učinkovitosti (EED)²¹. Leta 2021 so prihranki energije, doseženi s spodbudami Eko sklada za izvajanje ukrepov v gospodinjstvih, javnem sektorju, gospodarstvu in prometu, znašali 323 GWh, kar je 3 % več kot leta 2020.

Za doseganje ciljev v letu 2030, bo treba v prihodnosti zagotoviti ustrezen obseg celovite energetske prenove stanovanjskih stavb in njihove prenove v sNES. To zahteva tako pripravo finančnega načrta spodbujanja ukrepov v gospodinjstvih, vključno z določitvijo virov financiranja, spodbujevalnih mehanizmov in ukrepov za odstranjevanje ključnih ovir ter organizacijo spodbujanja in zagotavljanjem pomoči po načelu vse na enem mestu, kot tudi povečanje finančnega vzvoda in razpoložljivih finančnih sredstev za celovite energetske prenove in prenove v sNES. Med ovirami je treba nasloviti tudi problem »zastojkarstva«. Eko sklad namreč ugotavlja, da je med trenutnimi prejemniki nepovratnih sredstev veliko takšnih, ki bi naložbo izvedli v vsakem primeru.

PRIPOROČILO STAVBE 19/2022

Mreža energetske svetovalnih pisarn ENSVET pomembno prispeva k izvajanju kakovostnejših naložb v ukrepe URE in izrabo OVE v stanovanjskem sektorju. Zaradi načrtovane povečane intenzivnosti energetske prenove obstoječih in gradnje skoraj ničenergijskih novih stavb v obdobju do leta 2030 in nadalje, pa tudi sodelovanja pri izvajanju ukrepov za zmanjševanje energetske revščine, trenutno število energetskih svetovalcev, ki se je v zadnjem letu še zmanjšalo, za pokrivanje naraščajočih potreb ne bo zadostovalo. **Eko skladu zato priporočamo, da mrežo ENSVET čim prej kadrovsko okrepi** (glej tudi *Priporočilo stavbe 02/2022*) **in nadaljuje z razvojem instrumenta v obsegu iz DSEPS 2050** ter po potrebi na ustrezen način vključi ENSVET tudi v program priprave projektov »vse na enem mestu«.

IZVAJALEC MZI DE, Eko sklad, MOP

UTEMELJITEV Leta 2021 je v 59 pisarnah mreže ENSVET delovalo 51 usposobljenih neodvisnih energetskih svetovalcev, leto prej 54 v 57 pisarnah. Del svetovalcev sodeluje tudi v okviru projekta ZERO in programa ZERO500, kjer opravljajo veliko terenskega dela z obiski na domu, spremljanjem izvedbe ukrepov itd. Že za opravljanje trenutnih aktivnosti je energetskih svetovalcev bistveno premalo, z *DSEPS 2050* pa je načrtovana še nadgradnja delovanja mreže s širitvijo v nove občine, razširitvijo svetovalnih aktivnosti, okrepitevijo podpore etažnim lastnikom pri načrtovanju energetskih prenov večstanovanjskih stavb ter izobraževanjem svetovalcev za pripravo ustreznih vsebin pri izkaznici stavbe.

PRIPOROČILO STAVBE 20/2022

Marca 2022 je bil zaprt zadnji poziv programa ZERO500, v okviru katerega so bila za zmanjševanje energetske revščine z izvajanjem ukrepov učinkovite rabe energije na voljo kohezijska sredstva. Nadaljevanje program je zaenkrat predvideno šele z začetkom nove

21 Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi Direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi Direktiv 2004/08/ES in 2006/32/ES, [UL L 315 z dne 14. 11. 2012, str. 1, prečiščena različica \(2013-07-01\)](#)

finančne perspektive, kar pomeni veliko vrzel v izvajanju. Nujno je čim prej zagotoviti kontinuiteto programa oz. sheme in **v prihodnje je tudi stalno razpoložljivost sredstev za zmanjševanje energetske revščine in s tem ranljivim skupinam prebivalstva zagotoviti stalno možnost dostopa do energetske učinkovitosti.**

Ukrep je zelo pomemben za obvladovanje energetske revščine, uvozne odvisnosti in emisij toplogrednih plinov ter onesnaževal zraka in ga je zato smiselno **uvrstiti med prednostne ukrepe za obvladovanje energetske draginje.**

IZVAJALEC MzI DE, Eko sklad, MOP

UTEMELJITEV Po ocenah je v Sloveniji skoraj 10 % gospodinjstev pod pragom revščine, ki si ne more zagotoviti primerno ogrevanega stanovanja. Gospodinjstva, ki sodijo v petino tistih z najnižjimi dohodki, porabijo skoraj 17 % razpoložljivih sredstev za stroške energije, pri čemer se delež izdatkov v zadnjih letih povečuje.²² K poglobljanju energetske revščine še dodatno prispeva trenutna energetska draginja. **Energetsko revnim je treba zagotoviti stalen dostop do sredstev, s katerimi lahko zmanjšajo rabo** in s tem stroške energije ter tako izboljšajo tudi svoje bivanjske razmere

Program ZERO500 je »projektne« narave. Drugi in obenem zadnji poziv je zaprt, novi razpisi niso predvideni. Za že odobrene projekte morajo biti sredstva porabljena do konca leta 2023, potem bo program zaključen. Za izvajanje programa je bila vzpostavljena kadrovska in organizacijska struktura v okviru Eko sklada in njegove svetovalne mreže ENSVET. Nadaljevanje program je zaenkrat predvideno šele z začetkom nove finančne perspektive, kar pomeni veliko vrzel v izvajanju. Ob prekinitvi programa se lahko zgodi, da bodo **dragocene pridobljene izkušnje in vzpostavljen delujoč sistem zamrli, kar bi ob ponovnem zagonu program pomenilo časovni zamik in dodatne stroške.** Tudi s tega vidika je smiselno, da se vzpostavi stalno delujoč sistem ter obstoječe znanje in izkušnje stalno dopolnjuje in nadgrajuje.

Program je potrebno uvrstiti med **prednostne ukrepe za obvladovanje energetske draginje, saj sodi med ukrepe, ki so ciljno usmerjeni k najranljivejšim skupinam, saj se z investicijo v energetske učinkovitost problem energetske revščine za prejemnika reši dolgoročno, sočasno pa zmanjšuje emisije TGP in onesnaževal zraka ter prispeva k energetske varnosti.**

PRIPOROČILO STAVBE 21/2022

V pripravi je vzpostavitev kontaktnih točk, namenjenih posredovanju informacij in nasvetov o izrabi OVE v gospodinjstvih. Za lažji dostop uporabnikov do informacij, tudi v luči načela vse na enem mestu, večjo kakovost in sinergijske učinke svetovanja ter boljšo organizacijo je v tem okviru **treba preučiti možnosti za sodelovanje z ENSVET.**

IZVAJALEC MzI DE, Borzen, Eko sklad

22 Slabe Erker Renata, Primc Kaja, Dominko Miha, *Energetska revščina – posodobitev ugotovitev iz Podnebnega ogledala*, december 2021 (https://podnebnapot2050.si/wp-content/uploads/2021/12/1_Renata_Erker_Predstavitev-IJS-posvet-ER_2021_12_02.pdf); podatki so za leto 2020.

UTEMELJITEV Svetovanje o izrabi OVE je z vidika celovite energetske prenove stavbe težko ločiti od svetovanja o učinkoviti rabi energije. Poleg tega je skupno svetovanje pomembno tudi zaradi pristopa »energetska učinkovitost na prvem mestu«; najprej je torej potrebno zmanjšati rabo energije potem pa potrebno energijo zagotoviti iz obnovljivih virov. Za čim večje sinergijske učinke energetskega svetovanja v gospodinjstvih, učinkovitejšo organizacijo svetovanja in enostavnejši dostop do nasvetov za uporabnike, se je zato pri vzpostavitvi sistema smiselno posvetovati tudi z Eko skladom oz. ENSVET, ki ima na področju energetskega svetovanja v gospodinjstvih dolgoletne izkušnje. Vzpostavitev kontaktnih točk za OVE pripravljata MzI DE in Borzen.

2 Kazalci

Doseganje ciljev OP TGP na področju stavb spremljamo s sedmimi kazalci:

- **[PO6_STAVBE] Finančni vzvod spodbud v javnem sektorju** (poglavje 2.1), ki vključuje naslednje instrumente iz spremljanja izvajanja ukrepov (poglavje 3):
 - energetska pogodbeništvost;
 - nepovratne investicijske finančne spodbude za energetska sanacija stavb v javnem sektorju, usmerjene v povečanje deleža projektov izvedenih z energetskim pogodbeništvom;
 - projektna pisarna za energetska prenovo javnih stavb;
- **[PO7_STAVBE] Zmanjšanje emisije CO₂ z ukrepi v javnem sektorju** (poglavje 2.2), ki vključuje naslednje instrumente iz spremljanja izvajanja ukrepov (poglavje 3):
 - energetska pogodbeništvost;
 - sheme povratnih sredstev za energetska učinkovitost v javnem sektorju;
 - nepovratne investicijske finančne spodbude za energetska sanacija stavb v javnem sektorju, usmerjene v povečanje deleža projektov izvedenih z energetskim pogodbeništvom;
 - projektna pisarna za energetska prenovo javnih stavb;
- **[PO8_STAVBE] Površina energetsko saniranih stavb v javnem sektorju** (poglavje 2.3), ki vključuje naslednje instrumente iz spremljanja izvajanja ukrepov (poglavje 3):
 - energetska pogodbeništvost;
 - nepovratne investicijske finančne spodbude za energetska sanacija stavb v javnem sektorju, usmerjene v povečanje deleža projektov izvedenih z energetskim pogodbeništvom;
 - projektna pisarna za energetska prenovo javnih stavb;
- **[PO9_STAVBE] Intenzivnost CO₂ v komercialnem in institucionalnem sektorju** (poglavje 2.4), ki vključuje naslednje instrumente iz spremljanja izvajanja ukrepov (poglavje 3):
 - spremembe in dopolnitve predpisov za energetska učinkovitost stavb;
 - energetska pogodbeništvost;
 - upravljanje z energijo v javnem sektorju;
 - sheme povratnih sredstev za energetska učinkovitost v javnem sektorju;
 - nepovratne investicijske finančne spodbude za energetska sanacija stavb v javnem sektorju, usmerjene v povečanje deleža projektov izvedenih z energetskim pogodbeništvom;
 - zagotavljanje kakovosti projektov energetske prenove stavb v javnem sektorju;
 - projektna pisarna za energetska prenovo javnih stavb;

- **[PO10_STAVBE] Izboljšanje energetske učinkovitosti v stanovanjskem sektorju** (poglavje 2.5), ki vključuje naslednje instrumente iz spremljanja izvajanja ukrepov (poglavje 3):
 - shema pomoči za učinkovito rabo energije v gospodinjstvih za ranljive skupine prebivalstva;
 - finančne spodbude za energetske učinkovitost in rabo OVE v stanovanjskih stavbah;
 - energetske svetovalne mreže za občane – ENSVET;
 - sheme povratnih sredstev za energetske učinkovitost v gospodinjstvih: posojila Eko sklada in spodbude drugih ponudnikov zelenih posojil za stanovanjski sektor;

- **[PO11_STAVBE] Specifične emisije CO₂ v stanovanjskem sektorju** (poglavje 2.6), ki vključuje naslednje instrumente iz spremljanja izvajanja ukrepov (poglavje 3):
 - spremembe in dopolnitve predpisov za energetske učinkovitost stavb;
 - shema pomoči za učinkovito rabo energije v gospodinjstvih za ranljive skupine prebivalstva;
 - finančne spodbude za energetske učinkovitost in rabo OVE v stanovanjskih stavbah;
 - obvezna delitev in obračun stroškov za toploto v večstanovanjskih stavbah;
 - energetske svetovalne mreže za občane – ENSVET;
 - sheme povratnih sredstev za energetske učinkovitost v gospodinjstvih: posojila Eko sklada in spodbude drugih ponudnikov zelenih posojil za stanovanjski sektor;

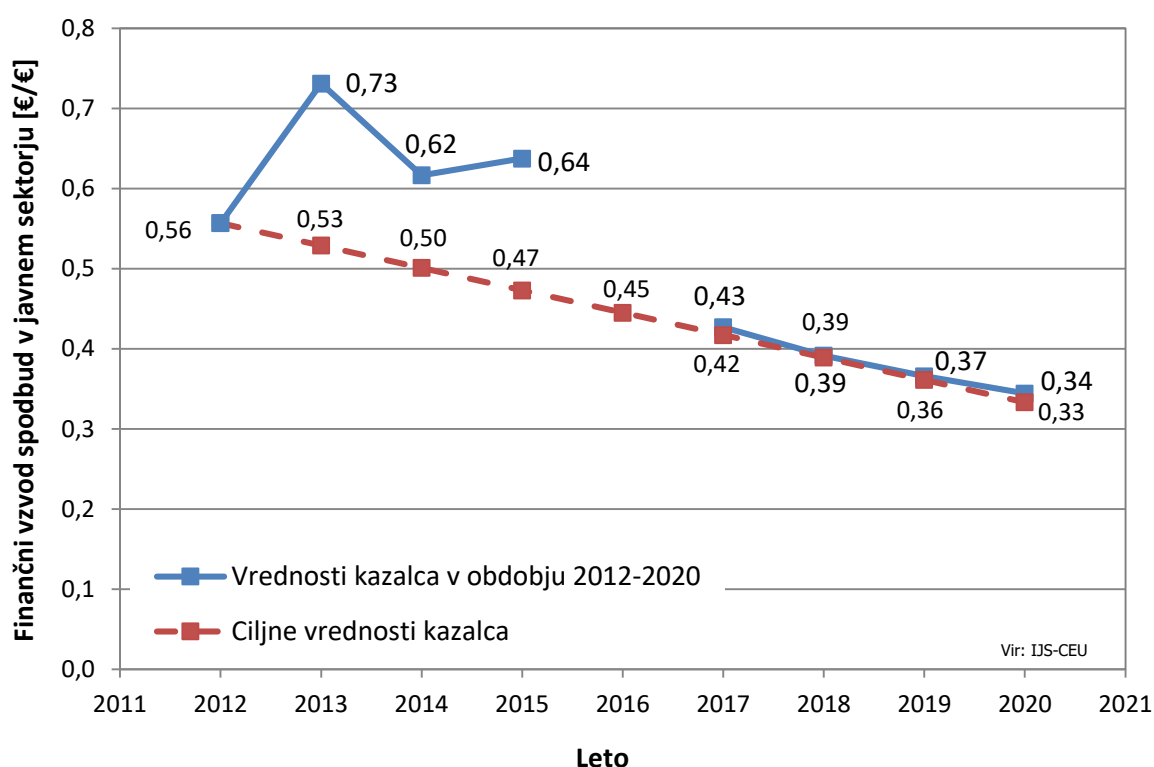
- **[PO12_STAVBE] Delež OVE v rabi goriv v široki rabi** (poglavje 2.7), ki vključuje naslednje instrumente iz spremljanja izvajanja ukrepov (poglavje 3):
 - finančne spodbude za energetske učinkovitost in rabo OVE v stanovanjskih stavbah;
 - energetske svetovalne mreže za občane – ENSVET;
 - sheme povratnih sredstev za energetske učinkovitost v gospodinjstvih: posojila Eko sklada in spodbude drugih ponudnikov zelenih posojil za stanovanjski sektor;
 - energetske pogodbeništv;
 - sheme povratnih sredstev za energetske učinkovitost v javnem sektorju;
 - nepovratne investicijske finančne spodbude za energetske sanacije stavb v javnem sektorju, usmerjene v povečanje deleža projektov izvedenih z energetske pogodbeništvom;
 - projektna pisarna za energetske prenove javnih stavb.

2.1 [PO6_STAVBE] Finančni vzvod spodbud v javnem sektorju

KLJUČNO SPOROČILO



Finančni vzvod spodbud v javnem sektorju je leta 2020 znašal 34,4 evro centov subvencije za 1 evro investicije in je za letno ciljno vrednostjo zaostajal za 1,1 evro centa. Cilj za leto 2020 tako ni bil dosežen. V primerjavi z letom prej je bilo treba za 1 evro investicije nameniti 2,2 evro centa subvencije manj, k čemur je pripomoglo zmanjšanje finančnega vzvoda spodbud Eko sklada za 4,1 evro cente. Po trenutno dostopnih podatkih, se bo zaradi spodbud Eko sklada finančni vzvod tudi leta 2021 znižal, in sicer na 32,8 evro centov nepovratnih sredstev za 1 evro investicije.



Slika 7: Finančni vzvod spodbud v javnem sektorju v obdobju 2012–2020 in njegove ciljne vrednosti do leta 2020 (Vir: IJS-CEU)

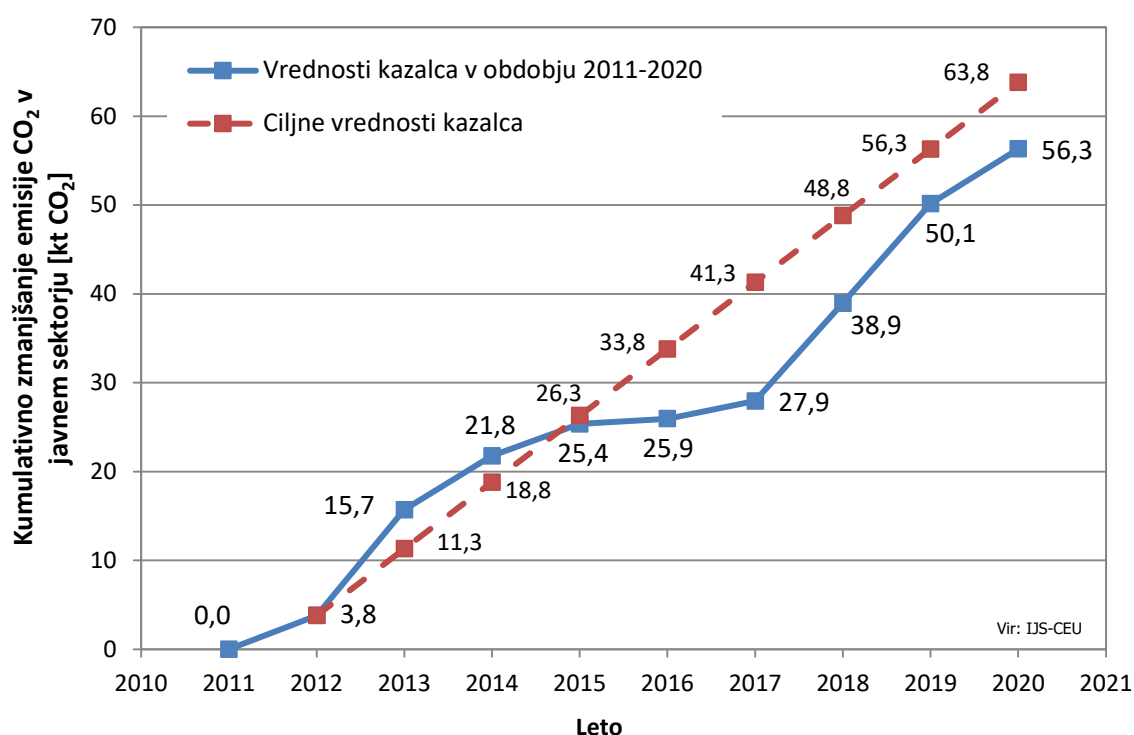
Celoten kazalec je dostopen na spletni strani *Kazalcev okolja*, ki jo ureja ARSO (<http://kazalci.arso.gov.si/sl/content/financni-vzvod-spodbud-v-javnem-sektorju-2>). V *ReDPS50* med predlaganimi kazalci spremljanja napredka v stavbah kazalec finančni vzvod spodbud v javnem sektorju ni več vključen, predviden pa je kazalec finančni vzvod spodbud v stanovanjskem sektorju.

2.2 [PO7_STAVBE] Zmanjšanje emisije CO₂ z ukrepi v javnem sektorju

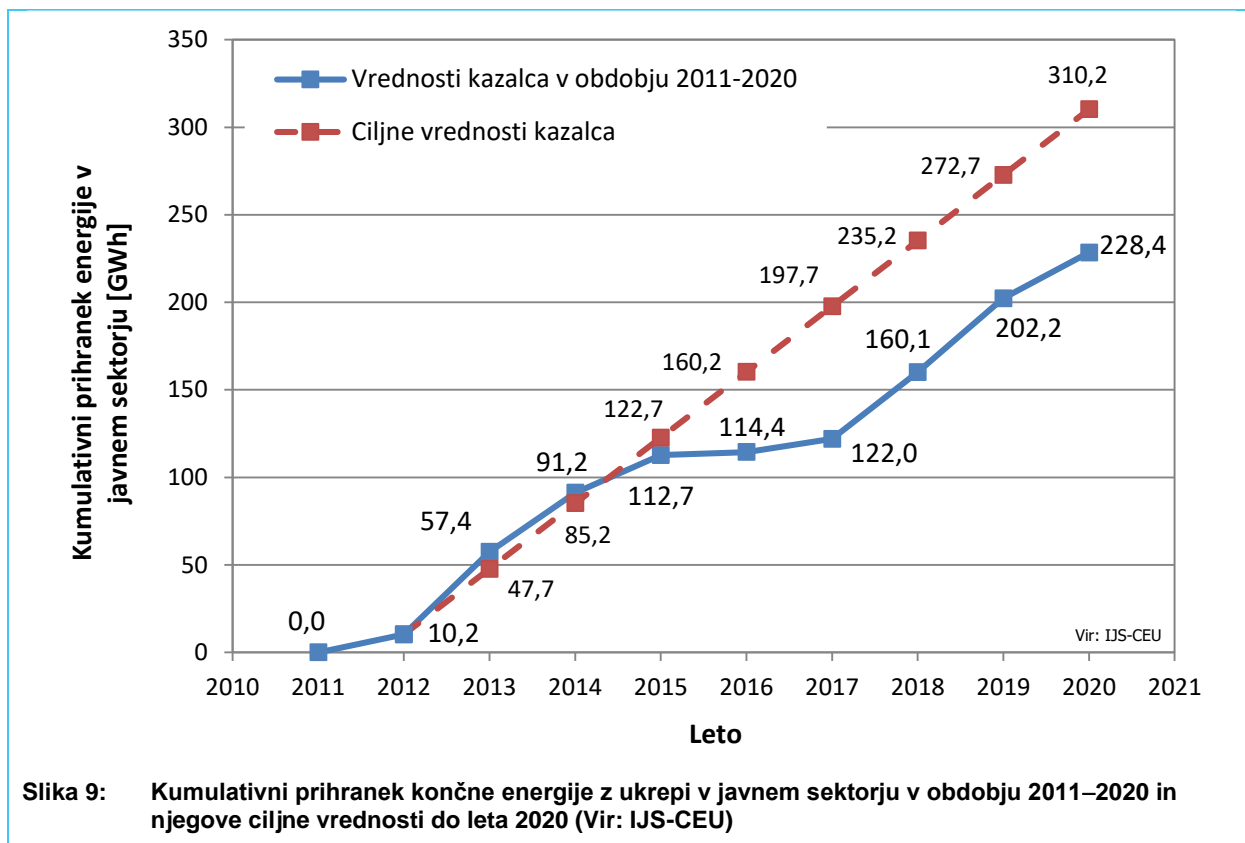
KLJUČNO SPOROČILO



Do leta 2020 je bilo z izvedbo ukrepov URE in izrabe OVE v javnem sektorju kumulativno doseženo zmanjšanje rabe energije za 228 GWh, zmanjšanje emisije CO₂ pa za 56 kt. Vrednosti obeh kazalcev sta s tem za letnima ciljnim vrednostima zaostajali za 26 oz. 12 %. Cilja za leto 2020 tako nista bila dosežena, kar je v veliki meri posledica premajhne intenzivnosti vlaganj v obdobju 2015–2017. Zanimanje za kohezijska sredstva se je v letu 2021 povečalo, tudi zaradi sofinanciranja izdelave projektne dokumentacije iz sredstev mednarodne tehnične pomoči ELENA (projekt GovDER).



Slika 8: Kumulativno zmanjšanje emisije CO₂ z ukrepi v javnem sektorju v obdobju 2011–2020 in njegove ciljne vrednosti do leta 2020 (Vir: IJS-CEU)



Slika 9: Kumulativni prihranek končne energije z ukrepi v javnem sektorju v obdobju 2011–2020 in njegove ciljne vrednosti do leta 2020 (Vir: IJS-CEU)

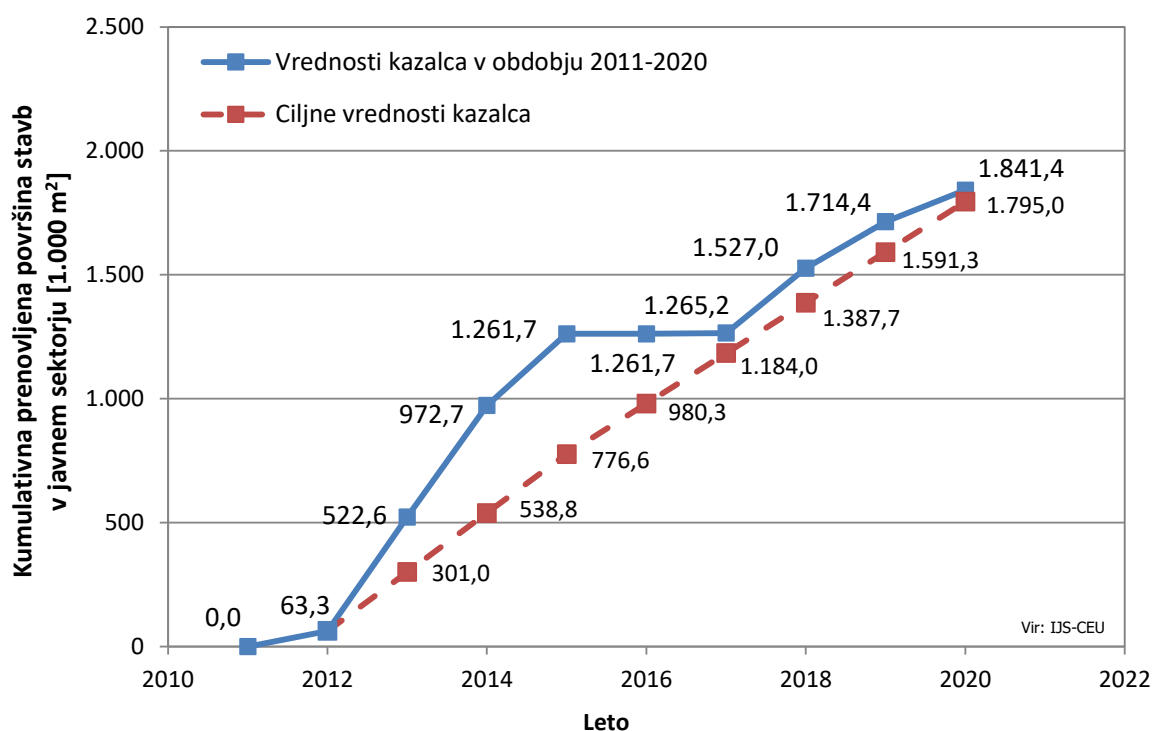
Celoten kazalec je dostopen na spletni strani *Kazalcev okolja*, ki jo ureja ARSO (<http://kazalci.arso.gov.si/sl/content/zmanjsanje-izpustov-co2-z-ukrepi-v-javnem-sektorju-1>). V *ReDPS50* je med predlaganimi kazalci spremljanja napredka v stavbah vključen tudi kazalec zmanjšanje emisije CO₂ z ukrepi v javnem sektorju.

2.3 [PO8_STAVBE] Površina energetsko saniranih stavb v javnem sektorju

KLJUČNO SPOROČILO



Skupna vrednost površine celovito energetsko saniranih stavb v javnem sektorju je konec leta 2020 znašala 1,84 milijona m² površin, kar presega letni cilj za 3 %. Cilj za leto 2020 je bil tako dosežen. Leta 2020 je bilo prenovljenih 127.000 m² površin, kar je skoraj tretjino manj kot leto prej in hkrati tudi bistveno manj kot v obdobju 2013–2015. Hkrati s tem kazalcem je treba nujno upoštevati tudi ugotovitve pri kazalcih, ki spremljata zmanjšanje emisije CO₂ in prihranek končne energije, dosežena z izvedbo ukrepov v javnem sektorju.



Slika 10: Kumulativna površina celovito energetsko saniranih stavb v javnem sektorju v obdobju 2011–2020 in njene ciljne vrednosti do leta 2020 (Vir: IJS-CEU)

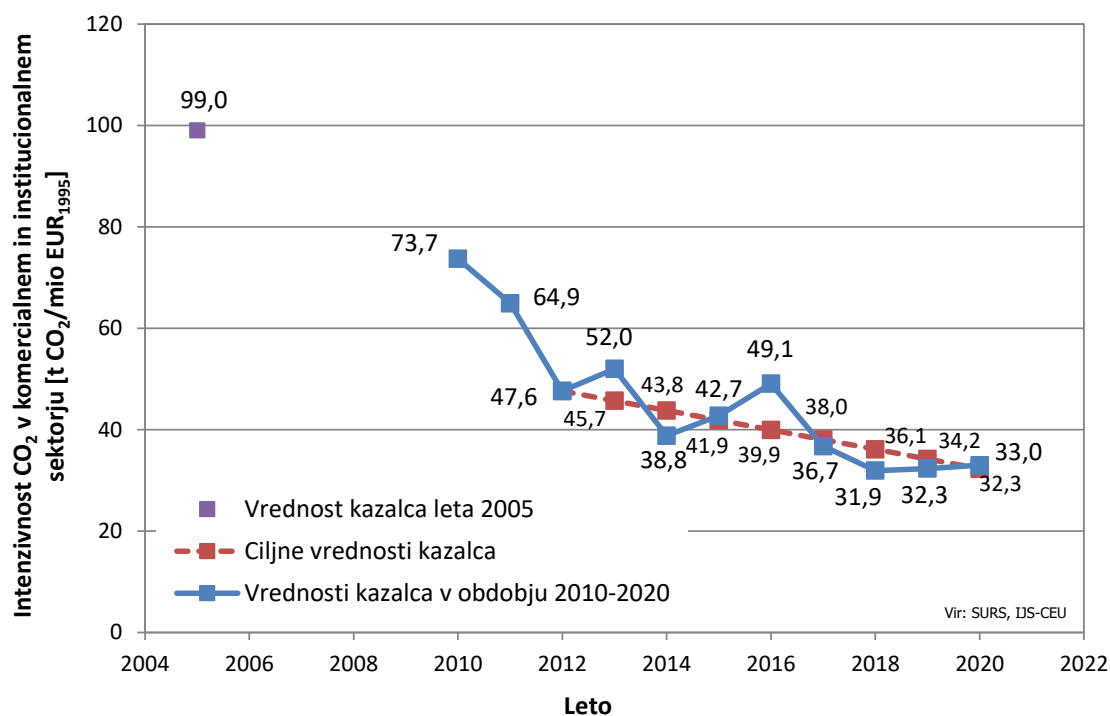
Celoten kazalec je dostopen na spletni strani *Kazalcev okolja*, ki jo ureja ARSO (<http://kazalci.arso.gov.si/sl/content/povrsina-energetsko-saniranih-stavb-v-javnem-sektorju-2>). V *ReDPS50* je med predlaganimi kazalci spremljanja napredka v stavbah vključen tudi kazalec površina energetsko saniranih stavb v javnem sektorju.

2.4 [PO9_STAVBE] Intenzivnost CO₂ v komercialnem in institucionalnem sektorju

KLJUČNO SPOROČILO



Intenzivnost CO₂ v komercialnem in institucionalnem sektorju se je leta 2020 v primerjavi z letom prej še nekoliko povečala, in sicer na 33 t CO₂/mio EUR₁₉₉₅, s čimer je za letnim ciljem zaostala za 0,7 odstotne točke. Cilj za leto 2020 tako ni bil dosežen, kar pa je posledica zmanjšanja dodane vrednosti za 3,8 %, do katerega je prišlo zaradi izvajanja ukrepov za preprečevanje širjenja virusa SARS-CoV-2. V primerjavi z letom 2010 je bila intenzivnost nižja za 55 %. Ker se energetska statistika za ta sektor izračunava kot razlika med skupno rabo energije in rabo energije v vseh drugih sektorjih, je kazalec grob, kar otežuje razlago medletnih sprememb.



Slika 11: Intenzivnost CO₂ v komercialnem in institucionalnem sektorju leta 2005, v obdobju 2010–2020 in ciljne vrednosti kazalca do leta 2020 (Vir: SURS, IJS-CEU)

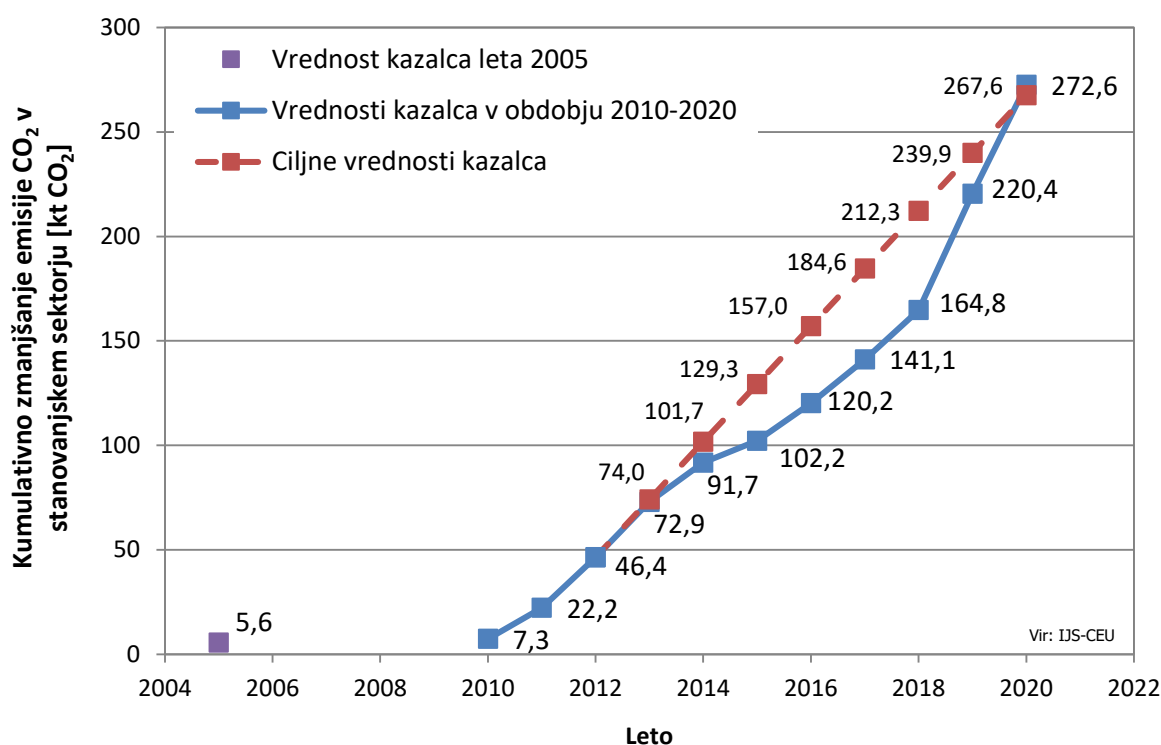
Celoten kazalec je dostopen na spletni strani *Kazalcev okolja*, ki jo ureja ARSO (<http://kazalci.arso.gov.si/sl/content/intenzivnost-co2-v-komercialnem-institucionalnem-sektorju-6>). V *ReDPS50* je med predlaganimi kazalci spremljanja napredka v stavbah vključen tudi kazalec intenzivnost CO₂ v javnih stavbah in stavbah zasebnega storitvenega sektorja.

2.5 [PO10_STAVBE] Izboljšanje energetske učinkovitosti v stanovanjskem sektorju

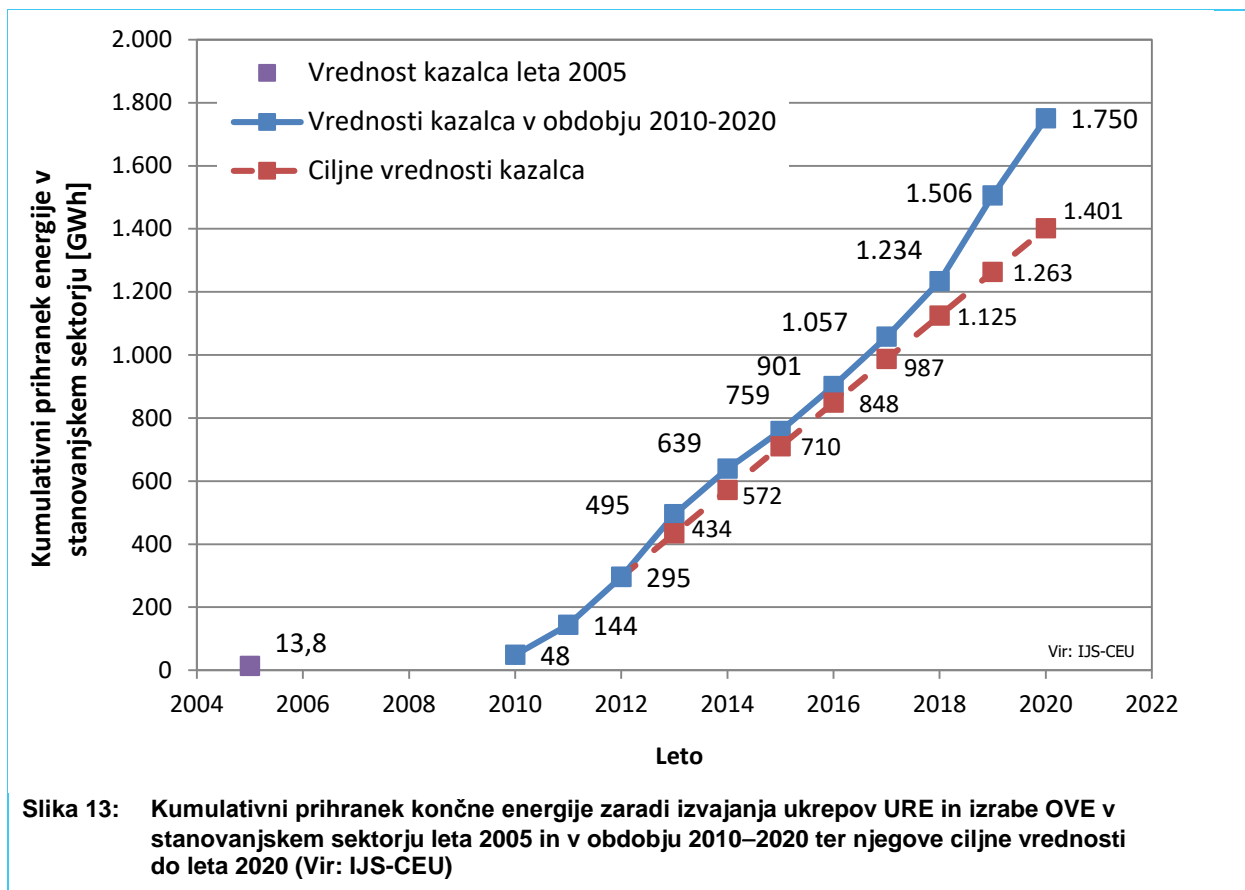
KLJUČNO SPOROČILO



Kumulativni prihranek končne energije zaradi izvajanja ukrepov URE in izrabe OVE v stanovanjskem sektorju je do leta 2020 znašal 1.750 GWh, kumulativno zmanjšanje emisije CO₂ pa 273 kt. V primerjavi z letom prej se je letni prihranek energije zmanjšal za 10 %, zmanjšanje emisije CO₂ pa za 6 %. Kumulativni prihranek končne energije je bil leta 2020 25 %, kumulativno zmanjšanje emisije CO₂ pa 2 % nad letno ciljno vrednostjo. Cilja za leto 2020 sta bila tako dosežena. Že drugo leto zapored je bila dosežena tudi ciljna vrednost iz AN URE.



Slika 12: Kumulativno zmanjšanje emisije CO₂ zaradi izvajanja ukrepov URE in izrabe OVE v stanovanjskem sektorju leta 2005 in v obdobju 2010–2020 ter njegove ciljne vrednosti do leta 2020 (Vir: IJS-CEU)



Slika 13: Kumulativni prihranek končne energije zaradi izvajanja ukrepov URE in izrabe OVE v stanovanjskem sektorju leta 2005 in v obdobju 2010–2020 ter njegove ciljne vrednosti do leta 2020 (Vir: IJS-CEU)

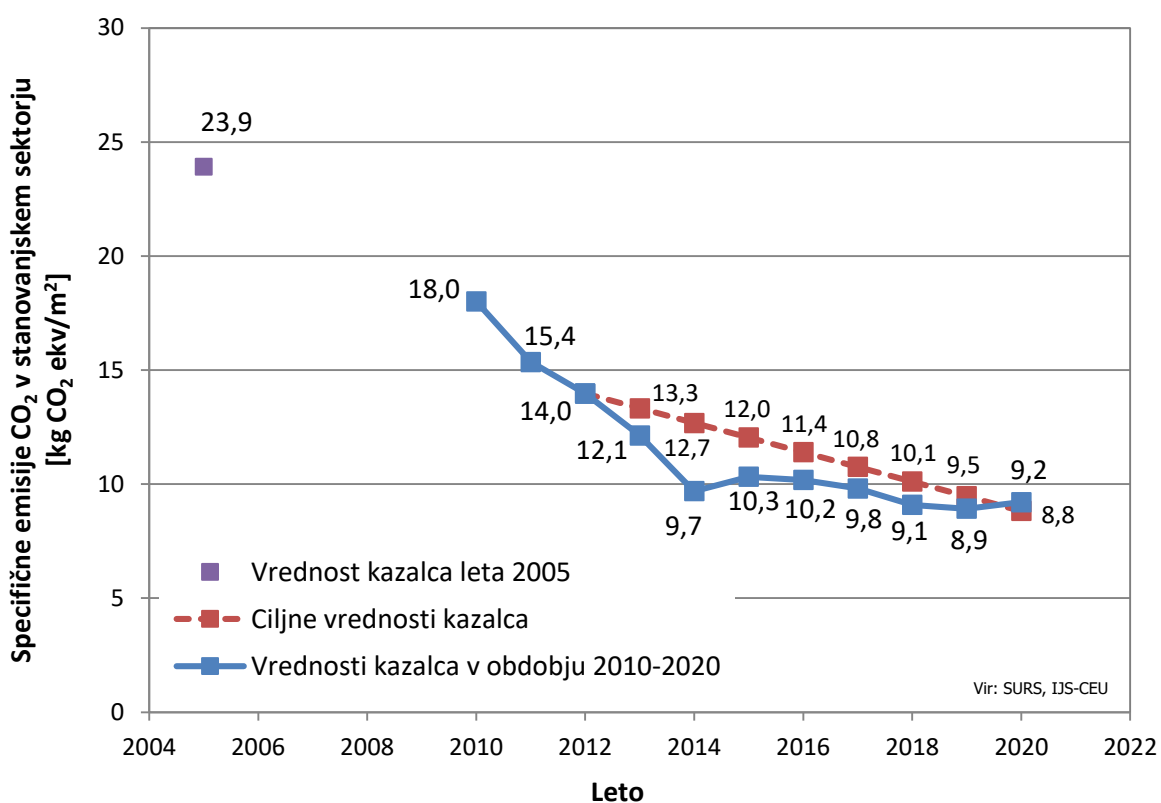
Celoten kazalec je dostopen na spletni strani *Kazalcev okolja*, ki jo ureja ARSO (<http://kazalci.arso.gov.si/sl/content/izboljsanje-energetske-ucinkovitosti-v-stanovanjskem-sektorju-2>). V *ReDPS50* je med predlaganimi kazalci spremljanja napredka v stavbah vključen tudi kazalec izboljšanje energetske učinkovitosti v stanovanjskem sektorju.

2.6 [PO11_STAVBE] Specifične emisije CO₂ v stanovanjskem sektorju

KLJUČNO SPOROČILO



Specifične emisije CO₂ v stanovanjskem sektorju so leta 2020 znašale 9,2 kg CO₂ ekv/m² ali 3 % več kot leto prej, s čimer so bile 0,4 odstotne točke pod letno ciljno vrednostjo. Cilj za leto 2020 tako ni bil dosežen. K povečanju je v največji meri prispevalo povečanje emisije CO₂ iz rabe goriv v tem sektorju za skoraj 4 %, kar lahko pripišemo tako hladnejšemu letu kot tudi pandemiji koronavirusa in izvajanju ukrepov za preprečevanje širjenja virusa SARS-CoV-2. Povečanje specifičnih emisij v letu 2020 je bilo po letu 2015 šele drugo v opazovanem obdobju.



Slika 14: Specifične emisije CO₂ v stanovanjskem sektorju leta 2005 in v obdobju 2010–2020 ter ciljne vrednosti kazalca do leta 2020 (Vir: SURS, IJS-CEU)

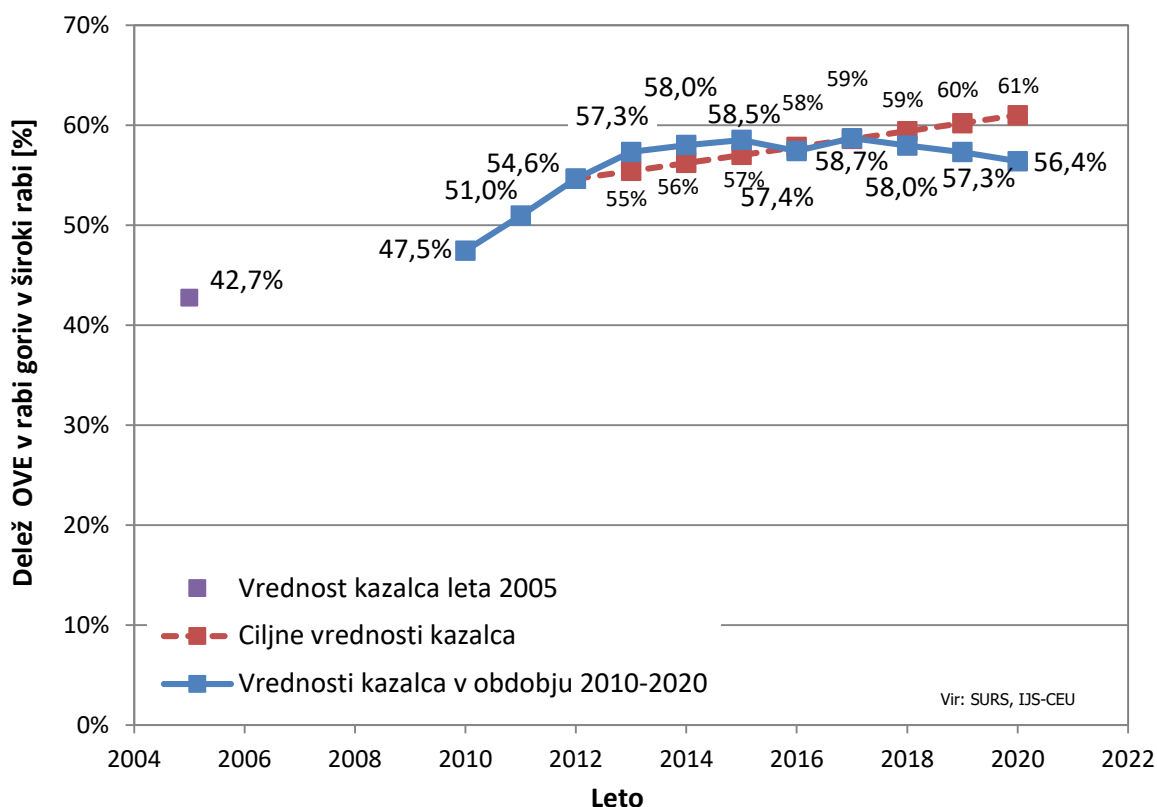
Celoten kazalec je dostopen na spletni strani *Kazalcev okolja*, ki jo ureja ARSO (<http://kazalci.arso.gov.si/sl/content/specificni-izpusti-co2-v-stanovanjskem-sektorju-0>). V *ReDPS50* je med predlaganimi kazalci spremljanja napredka v stavbah vključen tudi kazalec specifične emisije toplogrednih plinov (TGP) v stanovanjskem sektorju.

2.7 [PO12_STAVBE] Delež OVE v rabi goriv v široki rabi

KLJUČNO SPOROČILO



Delež OVE v rabi goriv v široki rabi se je leta 2020 v primerjavi z letom prej znižal za 0,9 odstotne točke in je znašal 56,4 %, kar je najnižja vrednost v obdobju 2013–2020. K znižanju je pripomoglo predvsem 2-odstotno zmanjšanje rabe OVE, ki je bilo posledica zmanjšanja deleža OVE v gospodinjstvih, ta se je leta 2020 znižal za 1,3 odstotne točke, na 65 %. Zaostanek za letno ciljno vrednostjo je znašal 4,6 odstotne točke. Cilj za leto 2020 tako ni bil dosežen.



Slika 15: Delež OVE v rabi goriv v široki rabi leta 2005, v obdobju 2010–2020 ter ciljne vrednosti kazalca do leta 2020. (Vir: SURS, IJS-CEU)

Celoten kazalec je dostopen na spletni strani *Kazalcev okolja*, ki jo ureja ARSO (<http://kazalci.arso.gov.si/sl/content/delez-ove-v-rabi-goriv-v-siroki-rabi-2>). V *ReDPS50* je med predlaganimi kazalci spremljanja napredka v stavbah vključen tudi kazalec delež obnovljivih virov energije (OVE) v rabi goriv v široki rabi.

3 Spremljanje izvajanja ukrepov

V okviru spremljanja izvajanja ukrepov v stavbah so zajeti instrumenti, predstavljeni v spodnji tabeli (Tabela 1).

Tabela 1: Pregled izvajanja instrumentov v stavbah

Ime instrumenta	Strateške podlage	Vrsta instrumenta	Odgovornost	Priporočila
SPodbujanJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI IN RABE OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE V STAVBAH NA SPLOŠNO				
Spremembe in dopolnitve predpisov za energetska učinkovitost stavb	NEPN ✓ DSEPS 2050 ✓	predpis	MOP, MZI DE	da
Prenova stavb kulturne dediščine in drugih posebnih skupin stavb	OP EKP ✓ NEPN ✓ DSEPS 2050 ✓	sklop instrumentov	MZI DE, MK	da
Energetska pogodbeništv	OP EKP ✓ NEPN ✓ DSEPS 2050 ✓	ekonomski	MZI DE	da
Izdelava trajnostnih meril za stavbe	NEPN ²³ ✓ DSEPS 2050 ✓	načrtovanje	MOP, MZI DE	da
Zakonska prepoved uporabe fosilnih goriv za ogrevanje v stavbah	NEPN ²⁴ ✓ DSEPS 2050 ✓	predpis	MZI DE	/
Vzpostavitev energijskega in emisijskega katastra stavb	NEPN ²⁵ ✓ DSEPS 2050 ✓	drugo (informacijska platforma)	MZI DE	/
Izdelava načrta financiranja širše prenove stavb	NEPN ²⁶ ✓ DSEPS 2050 ✓	načrtovanje	MZI DE	da
Zagotoviti zadostne vire za izvajanje finančnih spodbud za energetska učinkovitost in rabo OVE v stanovanjskih stavbah	DSEPS 2050 ✓	predpis	MZI DE	da
Obveznosti dobaviteljev energije za doseganje prihrankov končne energije pri končnih odjemalcih ²⁷	NEPN ✓ DSEPS 2050 ✓	Kataloški zapis za ta instrument je vključen v Zvezek 6 – Večsektorski ukrepi, poglavje 3 – Ostali večsektorski ukrepi		

23 Ime instrumenta v NEPN je *Izdelava trajnostnih kriterijev za stavbe*.

24 Ime instrumenta v NEPN je *Omejevanje uporabe fosilnih goriv za ogrevanje v stavbah*.

25 Ime instrumenta v NEPN je *Vzpostavitev portala energijskih lastnosti stavb*.

26 Ime instrumenta v NEPN je *Izdelava načrta financiranja trajnostne prenove stavb*.

27 Ime instrumenta v DSEPS 2050 je *Obveznosti dobaviteljev*.

Ime instrumenta	Strateške podlage	Vrsta instrumenta	Odgovornost	Priporočila
SPODBUJANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI IN RABE OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE V STAVBAH V GOSPODINJSTVIH				
Finančne spodbude za energetska učinkovitost in rabo OVE v stanovanjskih stavbah	OP EKP NEPN DSEPS 2050	✓ ✓ ✓	ekonomski (finančne spodbude)	Mzi DE, MOP, Eko sklad, MKGP, MK da
Instrumenti za financiranje prenove v stavbah z več lastniki	NEPN DSEPS 2050	✓ ✓	ekonomski, predpisi	Eko sklad, Mzi DE, MOP da
Obvezna delitev in obračun stroškov za toploto v večstanovanjskih stavbah	NEPN DSEPS 2050	✓ ✓	predpis	Mzi DE da
Energetsko svetovalna mreža za občane – ENSVET	NEPN ²⁸ DSEPS 2050	✓ ✓	informiranje / ozaveščanje	Mzi DE, Eko sklad, MOP da
Sheme povratnih sredstev za energetska učinkovitost v gospodinjstvih: posojila Eko sklada in spodbude drugih ponudnikov zelenih posojil za stanovanjski sektor	NEPN DSEPS 2050	✓ ✓	ekonomski	Eko sklad, MOP, poslovne banke da
Delitev spodbud med lastnike in najemnike v večstanovanjskih stavbah	NEPN DSEPS 2050	✓ ✓	predpis, spodbude	Mzi DE, MOP da
Vzpostavitev jamstvene sheme	NEPN DSEPS 2050	✓ ✓	ekonomski (finančne spodbude)	Eko sklad, Mzi DE, MOP da
Študija o natančnem poznavanju področja širše prenove stanovanjskih in nestanovanjskih stavb v Sloveniji	DSEPS 2050	✓	podporne aktivnosti	Mzi DE, MOP, MORS da
Izkaznica stavbe	DSEPS 2050	✓	tehnična pomoč	Mzi DE, MOP, MORS /
Vzpostavitev projektne pisarne za pripravo projektov energetske prenove večstanovanjskih stavb	DSEPS 2050	✓	tehnična pomoč	Mzi DE, Eko sklad da
Pilotni projekti	DSEPS 2050	✓	tehnična pomoč, ekonomski	Mzi DE, Eko sklad /
UKREPI ZA ZMANJŠANJE ENERGETSKE REVŠČINE				
Shema pomoči za učinkovito rabo energije v gospodinjstvih za ranljive skupine prebivalstva	OP EKP NEPN DSEPS 2050	✓ ✓ ✓	ekonomski (finančne spodbude) in podporne aktivnosti	Mzi DE, Eko sklad, ENSVET, MOP, MDDSZEM da
Skupinski nakup električne energije	DSEPS 2050	✓	organizacijski	MDDSZEM, Mzi, MOP da
Projekt CRP o natančnem poznavanju navad in potreb najranljivejšega dela prebivalstva v Sloveniji²⁹	NEPN DSEPS 2050	✓ ✓	tehnična pomoč	MDDSZEM, Mzi, MOP /

28 Ime instrumenta v NEPN je *Energetsko svetovalna mreža – ENSVET*.

29 V NEPN-u je to del instrumenta Podporno okolje za blaženje energetske revščine.

Ime instrumenta	Strateške podlage		Vrsta instrumenta	Odgovornost	Priporočila
Akcijski načrt boja proti energetski revščini v Sloveniji ²⁹	NEPN DSEPS 2050	✓	predpis	MDDSZEM, Mzi, MOP	da
SPODBUJANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI IN RABE OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE V STAVBAH JAVNEGA SEKTORJA					
Upravljanje energije v javnem sektorju	NEPN ³⁰ DSEPS 2050	✓ ✓	drugo (spremljanje, poročanje in podporne aktivnosti)	Mzi DE, MJU, MP	da
Sheme povratnih sredstev za energetsko učinkovitost v javnem sektorju	NEPN DSEPS 2050	✓ ✓	ekonomski	Eko sklad, MOP, Mzi DE	da
Nepovratne naložbene finančne spodbude za energetsko prenavo stavb v javnem sektorju, usmerjene v povečanje deleža projektov, izvedenih z energetskim pogodbeništvom	OP EKP NEPN ³¹ DSEPS 2050	✓ ✓ ✓	ekonomski (finančne spodbude)	Mzi DE, Eko sklad	da
Zagotavljanje kakovosti projektov energetske prenave stavb v javnem sektorju	NEPN DSEPS 2050	✓ ✓	sklop instrumentov	Mzi DE, projektna pisarna (PP-EPS)	da
Projektna pisarna za energetsko prenavo javnih stavb	OP EKP NEPN DSEPS 2050	✓ ✓ ✓	drugo (organizacijski ukrep)	Mzi DE	da
Oblikovanje in vsakoletno posodabljanje seznama prednostnih energetskih prenav širšega javnega sektorja	DSEPS 2050	✓	organizacijski	Mzi DE (sodelujoči SVRK, MF)	da
SPODBUJANJE ENERGETSKIH PRENAV STAVB V LASTI IN UPORABI OŽJEGA JAVNEGA SEKTORJA					
Program energetske učinkovitosti	DSEPS 2050	✓	program	Mzi DE	da
Nadgradnja projektne pisarne za energetsko prenavo javnih stavb	DSEPS 2050	✓	organizacijski	Mzi DE	da
Razširitev izvajalskega okvira energetskega pogodbenišтва	DSEPS 2050	✓	izvedbeni	Mzi DE, PP-EPS	da
Sistemski finančni vir za izvedbo prednostnih energetskih prenav	DSEPS 2050	✓	ekonomski	Mzi DE (sodelujoči SVRK, MF)	da
Posodobitev seznama stavb energetskih prenav v lasti in uporabi ožjega javnega sektorja	DSEPS 2050	✓	organizacijski	Mzi DE (sodelujoči MF, SVRK)	da

30 Ime instrumenta v NEPN je *Upravljanje z energijo v javnem sektorju*.

31 Ime instrumenta v NEPN je *Nepovratne investicijske finančne spodbude za energetsko sanacijo stavb v javnem sektorju, usmerjene v povečanje deleža projektov izvedenih z energetskim pogodbeništvom*.

3.1 Spodbujanje energetske učinkovitosti in rabe obnovljivih virov energije v stavbah na splošno

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE PREDPISOV ZA ENERGETSKO UČINKOVITOST STAVB	
SPLOŠEN OPIS	
OZNAKA INSTRUMENTA	NEPN: 3.2 Razsežnost energetska učinkovitost / 3.2.2 Stavbe / Preglednica 28 DSEPS 2050: S-1
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – splošno
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/> ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)
VRSTA INSTRUMENTA	predpis
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MOP, MzI DE
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/> zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/> povečanje rabe OVE <input checked="" type="checkbox"/> drugo: _____ <input type="checkbox"/>
KRATEK OPIS	Predvidena sta čimprejšnja uveljavitev novega PURES in njegovo redno posodabljanje v skladu z zahtevami direktiv EPBD in EED.
PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE	
EU ZAKONODAJA	Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetske učinkovitosti stavb, UL L 153 Direktiva (EU) 2018/844 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 2010/31/EU o energetske učinkovitosti stavb in Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti, UL L 156
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o učinkoviti rabi energije (ZURE), Ur. l. RS, št. 158/20
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)
IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021	
POTEK IZVAJANJA	V skladu z 9. členom <i>Direktive o energetske učinkovitosti stavb 2010/31/EU (direktiva EPBD; revizija z Direktivo (EU) 2018/844)</i> je bilo v <i>Energetskem zakonu (EZ-1)</i> iz leta 2014 opredeljeno, da morajo biti od 31. decembra 2018 dalje skoraj ničenergijske vse nove stavbe, ki jih javni organi uporabljajo kot lastniki, po 31. decembru 2020 pa tudi vse ostale nove stavbe. V ta namen je bila predvidena prenova PURES, med drugim tudi dopolnitev z minimalnimi tehničnimi zahtevami za skoraj ničenergijsko stavbo. Da morajo biti skoraj ničenergijske vse nove stavbe sedaj v 25. členu opredeljuje <i>Zakon o učinkoviti rabi energije (ZURE)</i> iz leta 2020, ministrstvo pa mora v ta namen pripraviti izračun minimalnih zahtev glede energetske učinkovitosti stavb in njihovih elementov.

Proces za pripravo *Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o učinkoviti rabi energije (PURES-2)* in pripadajoče *Tehnične smernice za graditev TSG-1-004:2010 Učinkovita raba energije*, se je začel že leta 2015. Predlog PURES je MOP v javno obravnavo posredoval poleti leta 2021. Komentarje nanj je bilo mogoče podati do 15. septembra. Po mnenju strokovnjakov je bil predlog predpisa pripravljen brez vključevanja vseh potrebnih deležnikov, nedodelan, sočasno pa tudi ni bil objavljen predlog ustrezne tehnične smernice, na katero se je sicer sam predlog PURES večkrat skliceval. Novi PURES tako tudi leta 2021, kot je bilo to načrtovano z *DSEPS 2050*, še vedno ni bil sprejet, kar še naprej otežuje izpolnjevanje zahtev iz direktive *EPBD* in *ZURE*.

DOSEŽENI UČINKI Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE Po podatkih na spletni strani E-demokracija, je pravilnik od konca marca 2022 dalje v medresorskem usklajevanju in na Službi vlade za zakonodajo (SVZ). Sprejet naj bi bil predvidoma že v prvi polovici leta 2022.

PREDVIDENI UČINKI Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Za izpolnjevanje zahtev iz direktive *EPBD* in *ZURE* je nujno, da MOP čim hitreje zagotovi uveljavitev novega PURES. Pri pripravi PURES je treba upoštevati smernice iz *DSEPS 2050*.

VIRI PODATKOV

- MOP, Mzi DE
- E-demokracija, *Predlog predpisa Pravilnik o učinkoviti rabi energije v stavbah* (<https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=12905>)
- Mitja Lenassi, *Do 15. septembra je v javni obravnavi Pravilnik o učinkoviti rabi energije v stavbah*, 9. 8. 2021 (<https://www.izs.si/aktualno/novice/do-15-septembra-je-v-javni-obravnavi-pravilnik-o-ucinkoviti-rabi-energije-v-stavbah>)

DATUM PRIPRAVE

21. april 2022

PRENOVA STAVB KULTURNE DEDIŠČINE IN DRUGIH POSEBNIH SKUPIN STAVB

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP EKP: prednostna os 4, prednostna naložba 4.1 NEPN: 3.2 Razsežnost energetska učinkovitost / 3.2.2 Stavbe / Preglednica 28 DSEPS 2050: S-2	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – splošno	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input checked="" type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	sklop instrumentov	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzi DE, MK	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/> zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/> povečanje rabe OVE <input type="checkbox"/> drugo: _____ <input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	V okviru instrumenta bodo pripravljena merila za določitev upravičenih stroškov za trajnostno energetska prenova javnih stavb. Predvidena je zagotovitev sofinanciranja za prenova stavbne kulturne dediščine in drugih posebnih skupin stavb. Načrtovane so tudi spremembe na področju lokalne fiskalne zakonodaje ter dopolnitev smernic za energetska prenova stavb kulturne dediščine.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 (OP EKP) Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	<p>Instrument se je tudi v letu 2021 izvajal samo v manjši meri, še zlasti z vidika njegove nadgradnje v okviru <i>DSEPS 2050</i>. V okviru <i>OP EKP</i> sofinanciran pilotni projekt energetske prenove petih stavb kulturne dediščine Ministrstva za kulturo s skupno tlorisno površino skoraj 55.500 m² po modelu energetskega pogodbeništvaja je bil konec leta 2021 prekinjen. Od projekta, ki mu je bilo namenjenih dobrih 1,6 milijona evrov nepovratnih sredstev, je ministrstvo odstopilo zato, ker mu izvajalec ni posredoval ustrezne dokumentacije za njegovo celovito izvedbo.</p> <p>V okviru razpisov za energetska prenova stavb javnega sektorju v <i>OP EKP</i> se za stavbe kulturne dediščine še naprej upoštevajo specifična merila za ocenjevanje, in sicer se lahko v izračunu upošteva tudi prihranek tistih ukrepov,</p>
-----------------	---

ki jih zaradi varovanja kulturne dediščine ni mogoče izvesti v celoti ali delno. Omenjena merila so vključena v *Navodila za delo posredniških organov in upravičencev pri ukrepu energetske prenove stavb javnega sektorja*, ki so bila zadnjič posodobljena oktobra 2020. Ministrstvo za kulturo bo lahko za energetske prenove stavb kulturne dediščine pridobilo kohezijska sredstva tudi v programskem obdobju 2021–2027. Nosilni posredniški organ za energetske sanacije in trajnostno prenove stavb bo še naprej MzI.

Merila za določanje upravičenih stroškov za trajnostno energetske prenove teh skupin stavb, katerih priprava je bila v *NEPN* in *DSEPS 2050* načrtovana za leto 2021, niso bila pripravljena.

DOSEŽENI UČINKI Spremljanje učinkov je bilo predvideno samo za pilotni projekt, ki pa je bil leta 2021 prekinjen.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE V *NEPN* in *DSEPS 2050* je za leto 2022 načrtovana zagotovitev sofinanciranja, prilagojenega tem ciljnim skupinam, v okviru kohezije (npr. tudi v ločenih razpisih oz. pozivih). Z *DSEPS 2050* so za leto 2022 dodatno predvidene spremembe na področju lokalne fiskalne zakonodaje. Zagotovljena naj bi bila večja avtonomija lokalne samoupravne skupnosti pri oblikovanju virov fiskalnih prihodkov oziroma gospodarjenju z njimi za možnost oblikovanja sklada za finančne spodbude zasebnim lastnikom stavb kulturne dediščine za njihovo energetske prenove.

Za leto 2023 je z *DSEPS 2050* načrtovana še dopolnitev *Smernic za energetske prenove stavb kulturne dediščine* z novostmi in spremembami v zakonodaji in strateških dokumentih, nadgradnjo tehničnih vsebin, oblikovanjem priporočenih faz projekta celovite energetske prenove stavb kulturne dediščine, opisom primerov dobrih praks ter prenosom izkušenj iz razpisov za sofinanciranje energetske prenove stavb iz kohezijskih sredstev.

PREDVIDENI UČINKI Predvideni učinki instrumenta niso načrtovani.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Po podatkih iz *DSEPS 2050* je v Sloveniji po predpisih s področja varstva kulturne dediščine zavarovanih 35.200 stavb ali 12,5 milijona m² neto tlorisnih površin. Ta stavbni delež za skupno energetske bilanco države sicer ni ključen, če pa bomo dosegli boljšo energetske učinkovitost varovanih stavb tako, da se ohranijo njihove varovane vrednote, bo energetska prenova prispevala k večjemu ohranjanju dediščine tudi v prihodnje³². S tega vidika je zato pomembno, da se čim prej začne z izvajanjem instrumenta v skladu s smernicami iz *NEPN* in *DSEPS 2050* ter tako spodbudi in zagotovi tudi ustrezno energetske prenove stavb kulturne dediščine in drugih posebnih skupin stavb.

VIRI PODATKOV

- MzI DE, Projektna pisarna za energetske prenove stavb
- Portal Energetika, Projektna pisarna za energetske prenove stavb (PP-EPS) (<https://www.energetika-portal.si/podrocja/energetika/energetska-prenova-javnih-stavb/projektna-pisarna/>)

DATUM PRIPRAVE

9. junij 2022

³² Vendramin et al., 2016. Smernice za energetske prenove stavb kulturne dediščine, MzI, MK, Ljubljana.

ENERGETSKO POGODBENIŠTVO

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP EKP: prednostna os 4, prednostna naložba 4.1 NEPN: 3.2 Razsežnost energetska učinkovitost / 3.2.2 Stavbe / Preglednica 28 DSEPS 2050: S-3	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – splošno	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzl DE	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/> zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/> povečanje rabe OVE <input checked="" type="checkbox"/> drugo: elektromobilnost _____ <input checked="" type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Načrtovano je oblikovanje ustreznih finančnih instrumentov za storitve energetskega pogodbenišтва (EPO) in podpora razvoju EPO z ukrepi, kot so usposabljanja ter dodatna strokovna in tehnična pomoč pri pripravi projektov, njihovi kakovostni izvedbi in vrednotenju. Predvideni sta tudi razširitev instrumenta na druge sektorje, predvsem stanovanjskega, in vzpostavitev novega mehanizma za spodbujanje nastanka podjetij za energetske storitve, s posebno pozornostjo do malih in srednje velikih podjetij (MSP).	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, UL L 315 Direktiva (EU) 2018/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spremembi Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti, UL L 328
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 (OP EKP) Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	V obdobju 2016–2021 ³³ je bilo v okviru razpisov/povabil za energetske prenove stavb občin ter ožjega in širšega javnega sektorja ter izvedbo pilotnih projektov
-----------------	---

³³ Povzeto je stanje za obdobje, ko se projektom EPO za energetske prenove stavb javnega sektorja dodeljujejo nepovratna sredstva v okviru OP EKP. Projekti EPO v Sloveniji se drugače izvajajo že od leta 2001, in sicer predvsem v občinah.

v okviru izvajanja OP EKP skupaj odobrenih 119 projektov³⁴. Po modelu pogodbenega zagotavljanja prihrankov energije se izvaja 45 projektov, kar je 38 % vseh, ki pa predstavljajo slabih 68 % neto tlorisne površine vseh v energetske prenovi zajetih stavb. Pri projektih energetske prenovne občinskih stavb je bil največji delež projektov EPO dosežen v okviru razpisa JOB-2018, ko je bilo z njimi zajetih 95 % vse neto tlorisne površine. Po tem letu se delež zmanjšuje in je bil v okviru razpisa JOB-2021 le še 61-odstotni. Do konca leta 2021 je bilo končanih 34 projektov EPO s skupno 187 stavbami in skoraj 508.000 m² neto tlorisne površine. V skladu z AN URE naj bi bilo sicer do konca leta 2020 kar 80 % vseh finančnih podpor za energetske prenovne javnih stavb usmerjenih v spodbujanje energetskega pogodbenišva. Pri projektih, ki so bili končani do konca leta 2020, je bilo v projekte EPO usmerjenih 71 % vseh nepovratnih sredstev, pri projektih, ki so bili končani do konca leta 2021, pa je ta delež 65-odstoten.

Dodeljevanje sredstev za energetske prenovne javnih stavb iz Kohezijskega sklada je sicer leta 2021 teklo v okviru razpisov/povabil, ki so bila objavljena oktobra 2020 (JOB_2021, OJS 2021 in ŠJS 2021). Ob objavi je bilo skupaj razpisanih 46,8 milijonov evrov sredstev, maja 2021 pa se je ta znesek še povečal, na 58,5 milijonov evrov.

Leta 2021 se je končal projekt GovDER, ki je bil namenjen sofinanciranju izdelave tehnične in ekonomske dokumentacije za projekte energetske prenovne javnih stavb iz sredstev mednarodne tehnične pomoči ELENA. V letih 2019 in 2020 sta bila objavljena dva poziva k oddaji prijave, skupno je bilo prijavljenih 21 operacij, ki so bile podprte z 927.000 evri sredstev. Upravičenci, to so bile osebe ožjega javnega sektorja in osebe širšega javnega sektorja, katerih ustanovitelj je država, so se nato lahko s potrjeno projektno dokumentacijo prijavili na povabila za kohezijska sredstva, namenjena energetski prenovi stavb. Podrobneje smo o projektu GovDER pisali v *Podnebnem ogledalu 2021*.

V okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE* je bil kot obetaven finančni instrument za celovito energetske prenovne večstanovanjskih stavb, poleg financiranja s kombinacijo kredita v breme rezervnega sklada in nepovratnih sredstev, izbran tudi finančni instrument zagotavljanja nepovratnih finančnih spodbud za pilotne projekte skupnih naložb celovite prenovne starejših večstanovanjskih stavb, sofinanciranih s strani podjetij za energetske storitve. Eko sklad, ki je nosilec izvajanja tega finančnega instrumenta, je 20. 8. 2021 objavil javni razpis za pilotne projekte celovite prenovne večstanovanjskih stavb po modelu energetskega pogodbenišva. Razpis se je konec leta 2021 zaključil, brez da bi nanj prispela kakšna popolna vloga. Za podrobnosti glej [Pilotni projekti](#). Eko sklad je februarja 2022 ponovil objavo tega [razpisa za pilotne projekte energetskega pogodbenišva v stanovanjskem sektorju](#), in sicer vključno s nekaterimi spremembami predpisanih ukrepov.

Na področju EPO je v okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE* predvideno tudi usposabljanje za EPO za državne in občinske uslužbence ter podjetja (skupno 150 udeležencev). Prvo tridnevno usposabljanje je bilo organizirano na daljavo aprila 2021, na njem pa je sodelovalo 26 udeležencev iz javne uprave, lokalnih energetske agencij itd.

Na seznamu ponudnikov energetske storitev – model pogodbenega zagotavljanja prihrankov energije, ki je objavljen na spletni strani MzI, še naprej ostaja samo 8 ponudnikov.

DOSEŽENI UČINKI

Z izvedbo projektov EPO, ki so bili podprti z nepovratnimi sredstvi v okviru OP EKP, je bilo leta 2021 doseženo:

34 Odstopi v to številko niso vštet.

- zmanjšanje rabe energije: 6,2 GWh/leto
- povečanje proizvodnje energije iz OVE: 3,0 GWh/leto
- zmanjšanje emisije CO₂: 1,5 kt CO₂/leto

Učinki so bili povzeti po projektni dokumentaciji. Podatki še niso dokončni.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE

V okviru razpisov/povabil JOB_2021, OJS 2021 in ŠJS 2021 iz oktobra 2020 so bila v letu 2022 predvidena še zadnja odpiranja, in sicer je bil skrajni rok za oddajo prijav v okviru povabil OJS 2021 in ŠJS 2021 24. 1. 2022, v okviru razpisa JOB_2021 pa sta bila zadnja roka 31. 1. in 10. 5. 2022. Januarja 2022 je bila povečana vrednost razpisanih sredstev v okviru povabila OJS 2021, aprila 2022 pa še v okviru razpisa JOB_2021. Skupaj je bilo tako v okviru teh treh razpisov/povabil na voljo dobrih 80,2 milijonov evrov.

Sofinanciranje izdelave tehnične in ekonomske dokumentacije za projekte energetske prenove javnih stavb iz sredstev mednarodne tehnične pomoči ELENA na način, kot se je izvajalo do zdaj, preko MzI, zaradi zahtevnosti finančnih tokov ni več predvideno. Evropska investicijska banka (EIB) trenutno preučuje možnosti za sodelovanje na tem področju z drugimi potencialnimi izvajalci.

V okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE* je Eko sklad februarja 2022 objavil nov javni razpis za pilotne projekte celovite prenove starejših večstanovanjskih stavb, sofinancirane s strani podjetij za energetske storitve. Razpis bo odprt do konca oktobra 2022. Za več podrobnosti glej [Pilotni projekti](#).

Na področju EPO so v okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE* predvidena tudi nova usposabljanja za EPO za državne in občinske uslužbenke ter podjetja, in sicer predvidoma jeseni 2022 in spomladi 2023. Poleg tega bo v letu 2022 pripravljena analiza potreb po pripravi jamstvenega sklada za financiranje projektov EPO.

Z omenjenimi aktivnostmi se instrument že delno izvaja v okviru načrtovanega z *NEPN* in *DSEPS 2050*, kjer je do leta 2023 predvideno oblikovanje ustreznih finančnih produktov za ponudnike storitev EPO, razvoj EPO s primernimi podpornimi ukrepi, kot so npr. usposabljanje, dodatna strokovna in tehnična pomoč pri pripravi projektov, program zagotavljanja kakovosti projektov EPO, priprava orodij za vrednotenje projektov EPO itd., razširitev instrumenta iz javnega na druge sektorje, zlasti stanovanjskega, in vzpostavitev mehanizmov za spodbujanje nastanka podjetij za energetske storitve, s posebno pozornostjo do MSP.

PREDVIDENI UČINKI

Z izvedbo projektov EPO, ki so nepovratna sredstva prejeli v okviru razpisov in povabil v obdobju 2016–2021, bo v letih 2022 in 2023 doseženo:

- zmanjšanje rabe energije: 17,0 GWh/leto
- povečanje proizvodnje energija iz OVE: 4,3 GWh/leto
- zmanjšanje emisije CO₂: 4,4 kt CO₂/leto

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Stanje se na trgu EPO že nekaj let ne spreminja bistveno. Za večji razmah tovrstnih energetskih storitev je treba pospešiti izvajanje instrumenta v skladu s smernicami iz *NEPN* in *DSEPS 2050*. Še zlasti je pomembno, da se čim prej spodbudi nastanek novih podjetij za energetske storitve, še naprej razvija nove finančne produkte in začne z izvajanjem EPO tudi v drugih sektorjih.

VIRI PODATKOV

- MzI DE, Projektna pisarna za energetske prenovne javnih stavb

- MzI, Portal energetika, Javne objave (<http://www.energetika-portal.si/javne-objave/>)
- MzI, Portal energetika, Seznam ponudnikov energetske storitve – model pogodbenega zagotavljanja prihrankov energije (<http://www.energetika-portal.si/podrocja/energetika/energetska-prenova-javni-stavb/esco-ponudniki/>)
- Projekt *LIFE IP CARE4CLIMATE*, interno gradivo

DATUM PRIPRAVE

21. april 2022

IZDELAVA TRAJNOSTNIH MERIL ZA STAVBE³⁵
SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	NEPN: 3.2 Razsežnost energetska učinkovitost / 3.2.2 Stavbe / Preglednica 28 DSEPS 2050: S-4	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – splošno	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	načrtovanje	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MOP, MzI DE	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input checked="" type="checkbox"/>
	zmanjšanje emisij TGP	<input checked="" type="checkbox"/>
	povečanje rabe OVE	<input checked="" type="checkbox"/>
	drugo: _____	<input type="checkbox"/>
KRATEK OPIS	V okviru instrumenta sta predvidena razvoj in testiranje sistema trajnostnih kazalnikov, vključno z vzpostavitvijo podpornega okolja, oblikovanjem meril za ocenjevanje in usposabljanjem strokovnjakov, vključenih v testiranje. Vzpostavljeno bo podporno okolje za trajnostno vrednotenje stavb ter pripravljene podlage za spodbujanje in financiranje trajnostne prenove stavb. Ta poleg energetske prenove upošteva tudi vse druge pomembne vidike prenove stavb: potresna in požarna varnost, problematika radona ipd. Načrtovani sta tudi razširitev spodbujanja na trajnostne prenove stavb in izvedba pilotnih projektov v javnem sektorju.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	Leta 2019 se je pod vodstvom MOP začel projekt <i>LIFE IP CARE4CLIMATE</i> (https://www.care4climate.si/sl), v okviru katerega je v aktivnosti C4.4 predviden tudi razvoj kazalnikov trajnostne gradnje (KTG). Tej tematiki je namenjena tudi posebna spletna stran (https://kazalnikitrajnostnegradnje.si/). Od novembra 2021 je v fazi testiranja alfa verzija KTG, ki vključuje 12 kazalnikov s področja rabe energije in vode, kakovosti notranjega zraka, potenciala za globalno segrevanje v življenjskem ciklu itd. Vsak od kazalnikov je na spletni strani podrobno predstavljen, dodano pa je tudi orodje za njegov izračun. Namen testiranja je predvsem preveriti primernost KTG za slovensko
-----------------	--

35 Ime instrumenta v NEPN je *Izdelava trajnostnih kriterijev za stavbe*.

okolje in njihovo kompatibilnost z ustaljenimi fazami procesa gradnje. Trenutno je za testiranje prijavljenih 42 strokovnjakov.

Na spletni strani je na voljo tudi video za usposabljanje za uporabo alfa verzije kTG (<https://kazalnikitrajnostnegradnje.si/courses/uvod-v-kazalnike-video-usposabljanje/>). Novembra 2021 je bilo za testiranje te verzije organizirano tudi e-usposabljanje strokovnjakov, ki se ga je udeležilo 82 udeležencev, med katerimi je bilo največ arhitektov, inženirjev in raziskovalcev. Kazalniki so bili predstavljeni tudi na različnih dogodkih in v strokovnih revijah.

DOSEŽENI UČINKI Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE Testiranje alfa verzije kTG v okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE* bo potekalo še do konca maja 2022. Predvidoma do konca leta 2022 bo na izkušnjah alfa verzije razvita beta verzija kTG, začela pa se bo tudi priprava pilotnih projektov za njeno testiranje. Še naprej bodo potekale tudi različne predstavitve testne uporabe kTG, npr. v okviru sejmov Megra, Dom itd.

V *NEPN* in *DSESPS 2050* so do leta 2023 poleg vzpostavitve podpornega okolja za trajnostno vrednotenje stavb (vzpostavitev sistema, shema certificiranja, usposabljanje, vzdrževanje sistema, financiranje) predvideni še priprava podlag za spodbujanje in financiranje trajnostne prenove ter razširitev spodbujanja na trajnostne prenove stavb in izvedba pilotnih projektov trajnostne prenove javnih stavb. Zaenkrat na teh področjih še ni bilo aktivnosti.

PREDVIDENI UČINKI Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Medtem ko se aktivnosti v okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE* izvajajo, načrtovane aktivnosti na področju financiranja in izvajanja trajnostne prenove stavb zaenkrat še ne potekajo, zato priporočamo čim prej izvajanje teh aktivnosti v skladu s smernicami iz *NEPN* in *DSEPS 2050*.

VIRI PODATKOV

- Projekt *LIFE IP CARE4CLIMATE*, interno gradivo
- Spletna stran Kazalniki trajnostne gradnje (<https://kazalnikitrajnostnegradnje.si/>)
- Marjana Šijanec Zavrl, Miha Tomšič, Sabina Jordan, Friderik Knez, *Poskusna uporaba meril za trajnostno gradnjo*, revija EGES 1/2021 (<https://kazalnikitrajnostnegradnje.si/wp-content/uploads/2021/02/Poskusna-uporaba-meril-za-trajnostno-gradnjo.pdf>)
- Marjana Šijanec Zavrl, Miha Tomšič, Neva Jejčič, Marko Jačimović, Luka Zupančič, Sabina Jordan, Friderik Knez, *Kazalniki trajnostne gradnje v testni uporabi*, revija GRADBENIK, št. 12/2021 (<https://kazalnikitrajnostnegradnje.si/wp-content/uploads/2021/12/Gradbenik-12-ZRMK-3-LIFE-kTG.pdf>)

DATUM PRIPRAVE

21. april 2022

ZAKONSKA PREPOVED UPORABE FOSILNIH GORIV ZA OGREVANJE V STAVBAH³⁶
SPLOŠEN OPIS

OZNAKA	NEPN: 3.2 Energetska učinkovitost / 3.2.2 Stavbe / Preglednica 29 DSEPS 2050: S-5		
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – splošno		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS	<input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)		
VRSTA INSTRUMENTA	predpis		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MzI DE		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input type="checkbox"/>	
	zmanjšanje emisij TGP	<input checked="" type="checkbox"/>	
	povečanje rabe OVE	<input checked="" type="checkbox"/>	
	drugo: _____	<input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Z instrumentom je predvidena prepoved uporabe kurilnega olja za ogrevanje novogradenj in vgradnje novih kotlov na kurilno olje. Instrument se povezuje tudi z instrumentom <i>Ocena potencialov učinkovitega ogrevanja in hlajenja</i> , ki je podrobneje predstavljen v Zvezku 6 – Večsektorski ukrepi.		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (ZSROVE), Ur. l. RS, št. 121/21 in 189/21
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	V sredini leta 2021 je bil sprejet <i>Zakon o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (ZSROVE)</i> , ki v 53. členu prepoveduje projektiranje in vgradnjo kotlov na kurilno olje, mazut in premog, razen kjer je uporaba kurilnega olja, mazuta in premoga del industrijskega ali proizvodnega procesa. Omenjeni člen bo stopil v veljavo s 1. januarjem 2023.
DOSEŽENI UČINKI	Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE	Prepoved vgradnje kotlov na kurilno olje, mazut in premog bo stopila v veljavo s 1. januarjem 2023. Osnutek posodobljenega NEPN mora biti pripravljen do sredine leta 2023, njegova končna verzija pa do sredine leta 2024. MzI je konec februarja 2022 objavil javno naročilo za izvedbo naloge <i>Strokovna in tehnična podpora pri</i>
----------------------	--

36 Ime instrumenta v NEPN je *Omejevanje uporabe fosilnih goriv za ogrevanje v stavbah*.

Celovitem nacionalnem poročanju o napredku pri izvajanju Celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta in pripravi njegove posodobitve. Rok za oddajo ponudb je bil 30. 3. 2022. Odločitev o izbiri izvajalca je MzI objavil 19. 4. 2022.

PREDVIDENI UČINKI Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- Zakon o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (ZSROVE), Ur. l. RS, št. [121/21](#) in [189/21](#) (<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO8236>)
- Danijel Crnčec, *Nacionalni energetski in podnebni načrt, Poročanje DZ 2022, Poročanje EK 2023*, gradivo za 14. sejo Statističnega sosveta za statistiko energetike, 14. 4. 2022
- Portal javnih naročil, Dosje javnega naročila 001186/2022 (https://www.enarocanje.si/Obrazci/?id_obrazec=436654)

DATUM PRIPRAVE

21. april 2022

VZPOSTAVITEV ENERGIJSKEGA IN EMISIJSKEGA KATASTRA STAVB³⁷

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA	NEPN: 3.2 Energetska učinkovitost / 3.2.2 Stavbe / Preglednica 29 DSEPS 2050: S-6		
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – splošno		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS	<input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)		
VRSTA INSTRUMENTA	drugo (informacijska platforma)		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MzI DE		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input checked="" type="checkbox"/>	
	zmanjšanje emisij TGP	<input checked="" type="checkbox"/>	
	povečanje rabe OVE	<input type="checkbox"/>	
	drugo: _____	<input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Za celovit prostorski vpogled v stanje stavb in njihove emisije ter kakovostno načrtovanje ukrepov je načrtovana vzpostavitev portala energijskih lastnosti stavb. Portal bo omogočal tudi spremljanje emisij prašnih delcev in s tem zagotavljanje kakovosti zraka.		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	Instrument se ne izvaja.
DOSEŽENI UČINKI	Spremljanje učinkov ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE	Izvedba instrumenta je predvidena v letu 2024.
PREDVIDENI UČINKI	Spremljanje učinkov ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

³⁷ Ime instrumenta v NEPN je *Vzpostavitev portala energijskih lastnosti stavb*.

VIRI PODATKOV

- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

22. april 2022

IZDELAVA NAČRTA FINANCIRANJA ŠIRŠE PRENOVE STAVB³⁸

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA	NEPN: 3.2 Energetska učinkovitost / 3.2.2 Stavbe / Preglednica 29 DSEPS 2050: S-7		
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – splošno		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS	<input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)		
VRSTA INSTRUMENTA	načrtovanje		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzl DE		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input checked="" type="checkbox"/>	
	zmanjšanje emisij TGP	<input checked="" type="checkbox"/>	
	povečanje rabe OVE	<input type="checkbox"/>	
	drugo: _____	<input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	V okviru instrumenta je predvidena izdelava načrta financiranja širše prenovе stavb, ki bo pripravljena v sklopu projekta <i>LIFE IP CARE4CLIMATE</i> .		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Celoviti nacionalni energetska in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenovе stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	Mzl je leta 2021 prvič pripravil osnutek seznama stavb širšega javnega sektorja, vključno s stavbami lokalnih skupnosti, ki predstavlja osnovo za nadaljnje analize ter pripravo kompletnega seznama, podobno kot je to že narejeno za stavbe ožjega javnega sektorja.
DOSEŽENI UČINKI	Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE	V okviru aktivnosti C6.1 projekta <i>LIFE IP CARE4CLIMATE</i> se bo nadaljevala priprava metodologije za sistematično letno pripravo seznama stavb širšega javnega sektorja. Na tej podlagi bosta ocenjena tehnični in ekonomski potencial širše prenovе stavb, kot podlaga za pripravo načrta financiranja. Prvotno je bilo sicer predvideno, da bo omenjeni načrt pripravljen že leta 2021, v skladu s prenovljenim izvedbenim načrtom projekta <i>LIFE IP CARE4CLIMATE</i> pa je bila priprava načrta zamaknjena, in sicer s predvidenim dokončanjem v letu 2025. Omenjeni izvedbeni načrt sedaj v sklopu priprave metodologije predvideva tudi identifikacijo vrzeli ter opredelitev načinov oz. pristopov za njihovo odpravo.
----------------------	--

38 Ime instrumenta v NEPN je *Izdelava načrta financiranja trajnostne prenovе stavb*.

PREDVIDENI UČINKI Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Nosilec izvajanja instrumenta naj se vzporedno z izvajanjem priprave metodologije za izdelavo načrta za širšo prenovo širšega javnega sektorja posvetuje z izvajalci in proaktivno sodeluje pri vzporednem odpravljanju vrzeli z namenom čimprejšnje izdelave načrta.

VIRI PODATKOV

- Projekt *LIFE IP CARE4CLIMATE*, interno gradivo

DATUM PRIPRAVE

6. maj 2022

ZAGOTOVITI ZADOSTNE VIRE ZA IZVAJANJE FINANČNIH SPODBUD ZA ENERGETSKO UČINKOVITOST IN RABO OVE V STANOVANJSKIH STAVBAH

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA	DSEPS 2050: S-8		
UČINEK V SEKTORJU	Stavbe - splošno		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS	<input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)		
VRSTA INSTRUMENTA	predpis		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzl DE		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input checked="" type="checkbox"/>	
	zmanjšanje emisij TGP	<input checked="" type="checkbox"/>	
	povečanje rabe OVE	<input checked="" type="checkbox"/>	
	drugo: _____	<input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	<p>NEPN v okviru izvajanja 7. člena EED do leta 2030 (za podrobnosti glej <i>Zvezek 1 – Ocena doseganja ciljev, poglavje 2.3</i>) načrtuje kot del alternativnega ukrepa tudi postopen dvig prispevka za učinkovito rabo energije, s katerim bo zagotovljeno dovolj sredstev za finančne spodbude za energetske učinkovitost in rabo obnovljivih virov energije v stanovanjskih stavbah v okviru programov Eko sklada. S tem instrumentom je v obdobju do leta 2030 predvideno trikratno povečanje.</p>		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	<p>Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030</p> <p>Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)</p>

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	<p>Do konca junija 2021 je bil v javni obravnavi predlog <i>Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o zagotavljanju prihrankov energije</i>. Glavna sprememba v predlogu se je nanašala na prispevek za učinkovito rabo energije. Predvideno je bilo, da se bo omenjeni prispevek povečal za 50 % najprej oktobra 2021, nato pa še v letih 2024 in 2026. Predpis leta 2021 še ni bil sprejet.</p>
DOSEŽENI UČINKI	<p>Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.</p>

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE	<p>Po podatkih spletnega portala E-demokracija bi morala biti <i>Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o zagotavljanju prihrankov energije</i> sprejeta najkasneje do konca leta 2021, kar pa se ni zgodilo. Skladno z ukrepi za blažitev vpliva visokih cen energentov, je bil sprejem Uredbe odložen zaradi</p>
----------------------	---

velike rasti cen energije, ki se je začela že jeseni 2021, še dodatno pa k njej v letu 2022 prispeva vojni konflikt v Ukrajini.

PREDVIDENI UČINKI Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Z vidika pospeševanja izvajanja ukrepov energetske učinkovitosti in rabe obnovljivih virov energije v stanovanjskih stavbah bi bilo smiselno dvig prispevka čim prej uveljaviti, vendar pa bi to še dodatno poslabšalo položaj ranljivih gospodinjstev, ki so jih v ogrevalni sezoni 2021/2022 že močno prizadeli znatni dvigi cen energentov in električne energije. Glede na trenutne okoliščine zato priporočamo, da se čim prej uvede dodatne ciljno usmerjene ukrepe za ranljiva gospodinjstva, po tem pa dvigne prispevek na načrtovano raven in s tem zagotovi nujno potrebna sredstva za financiranje ukrepov.

VIRI PODATKOV

- Predlog *Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o zagotavljanju prihrankov energije*, spletni portal E- demokracija (<https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=12795>)

DATUM PRIPRAVE

22. april 2022

3.2 Spodbujanje energetske učinkovitosti in rabe obnovljivih virov energije v stavbah v gospodinjstvih

FINANČNE SPODBUDE ZA ENERGETSKO UČINKOVITOST IN RABO OVE V STANOVANJSKIH STAVBAH

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP EKP: prednostna os 4, prednostna naložba 4.1 NEPN: 3.2 Razsežnost energetska učinkovitost / 3.2.2 Stavbe / Preglednica 28 DSEPS 2050: G-2	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – gospodinjstva	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski (finančne spodbude)	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzl DE, MOP, Eko sklad, MKGP, MK	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/> zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/> povečanje rabe OVE <input checked="" type="checkbox"/> drugo: _____ <input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Glavni instrument za večjo energetska učinkovitost in rabo OVE v gospodinjstvih so finančne spodbude, ki jih naložbam v eno- in dvostanovanjskih stavbah od leta 2008, v večstanovanjskih stavbah pa od leta 2009 dodeljuje Eko sklad. V okviru nadgradnje instrumenta je načrtovan širok obseg aktivnosti, ki vključuje pripravo finančnega načrta spodbujanja ukrepov v gospodinjstvih, uvedbo ločenega poziva za delne in celovite prenove, pripravo novih finančnih instrumentov za stanovanjski sektor, zagotovitev spodbud za pripravo projektov v stanovanjskem sektorju, izvedbo pilotnih projektov in okrepitev delovanja Eko sklada, in sicer zlasti na področju ozaveščanja in informiranja, analize možnosti za izvedbo ukrepov URE in OVE, dosegljive s spodbujevalnimi mehanizmi, poenostavitve administrativnih postopkov pri dodeljevanju spodbud in podobno.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o varstvu okolja (ZVO-1)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 (OP EKP) Celoviti nacionalni energetska in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetska prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA

Nepovratna sredstva Eko sklada se od leta 2014 financirajo iz dveh virov: iz prispevka na rabo energije za povečanje energetske učinkovitosti in Sklada za podnebne spremembe. Poleg pozivov 67SUB-OBPO19, 69SUB-SOCOB19 in 86SUB-SOCOB21 (glej instrument [Shema pomoči za učinkovito rabo energije v gospodinjstvih za ranljive skupine prebivalstva](#)) so lahko občani leta 2021 za sredstva zaprosili še v okviru poziva za nove naložbe rabe obnovljivih virov energije in večje energijske učinkovitosti stanovanjskih stavb (74SUB-OB19), v njegovem okviru je bila vrednost razpoložljivih sredstev leta 2021 povečana za 38,5 milijonov evrov, na skupno 75,4 milijonov evrov, in poziva za skoraj ničenergijske stavbe (73SUB-sNESOB19), ki je bil zaključen januarja 2021. Slednjega je konec decembra nadomestil nov poziv 89SUB-sNESOB21, z razpisanimi 6 milijoni evrov nepovratnih sredstev. Odprt je bil tudi še poziv 48SUB-SKOB17 za zamenjavo starih kurilnih naprav v skupnih kotlovnica večstanovanjskih stavb, kjer pa je bil leta 2021 razpisani znesek znižan za 2 milijona evrov na 1 milijon evrov.

Leta 2021 je bilo za izvajanje ukrepov URE in OVE v gospodinjstvih izplačanih 36,9 milijonov evrov, kar je 3 % manj kot leto prej in 5 % manj kot leta 2019, ko je bilo v obdobju 2011–2021 za ta namen izplačanih največ sredstev. Z ukrepi doseženo zmanjšanje rabe energije je bilo v primerjavi z letom prej manjše za 7 %. Skupaj s prihranki, doseženimi z izvajanjem ukrepov v javnem sektorju, gospodarstvu in prometu, so prihranki po podatkih Eko sklada leta 2021 znašali dobrih 323 GWh³⁹.

V okviru izvajanja mehanizma celostnih teritorialnih naložb (CTN) v OP EKP na področju energetske prenove večstanovanjskih stavb v nad 75-odstotni javni lasti ni bilo več aktivnosti. Načrtovani peti pilotni projekt v okviru OP EKP, celovita energetska obnova večstanovanjske stavbe po merilih skoraj ničenergijske prenove, ne bo izveden. O naložbah v OVE v okviru PRP, ki je bil podaljšan do vključno leta 2022, ni podatkov.

DOSEŽENI UČINKI

Z izvedbo projektov URE in OVE v gospodinjstvih, ki so bili podprti z nepovratnimi sredstvi Eko sklada, je bilo leta 2021 doseženo:

- zmanjšanje rabe energije: 216,3 GWh/leto
- povečanje proizvodnje energije iz OVE: 143,2 GWh/leto
- zmanjšanje emisije CO₂: 46,5 kt/leto

Učinki so bili izračunani v skladu s *Pravilnikom o metodah za določanje prihrankov energije (Ur. l. RS, št. 57/21)*.

Za projekte, ki so bili izvedeni v okviru CTN v OP EKP, podatkov o učinkih ni na voljo.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE

V letu 2022 sta za občane na področju izvajanja ukrepov URE in OVE trenutno odprta poziva za skoraj ničenergijske stavbe (89SUB-sNESOB21) in zamenjavo starih kurilnih naprav v skupnih kotlovnica večstanovanjskih stavb (48SUB-SKOB17). Poziv za nove naložbe rabe obnovljivih virov energije in večje energijske učinkovitosti stanovanjskih stavb (74SUB-OB19) je bil zaključen konec marca 2022. Nov poziv (99SUB-OB22) je bil objavljen v drugi polovici maja 2022. Zaradi ukinitve *Odlokov o načrtu za kakovost zraka*, razen v občini Celje, marca 2022, se je razširilo območje, kjer lahko Eko

39 Učinki energetske svetovalne mreže za občane – ENSVET, niso všteti.

sklad dodeljuje spodbude za toplotne črpalke in kurilne naprave na lesno biomaso.

V skladu s *Poslovno politiko Eko sklada za obdobje 2021–2025*, bo Eko sklad leta 2022 občanom namenil 19 milijonov evrov, od tega 15 milijonov za energetske prenove stavb, vključno z večstanovanjskimi, 4 milijone pa za novogradnjo skoraj ničenergijskih stavb. Leta 2023 je za občane načrtovano še 2 milijona evrov več sredstev, skupaj torej 21 milijonov evrov, od tega 17 milijonov za energetske prenove stavb, vključno z večstanovanjskimi, in ponovno 4 milijoni evrov za novogradnjo skoraj ničenergijskih stavb. Sredstva bodo zagotovljena iz prispevka na rabo energije za povečanje energetske učinkovitosti.

V *Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leti 2022 in 2023* so za občane na področju energetske učinkovitosti v stavbah leta 2022 namenjena sredstva za naložbe v večjo učinkovitost stavb, 52.000 evrov, in vgradnjo kurilnih naprav na lesno biomaso in toplotnih črpalok, 40,85 milijonov evrov. Za slednji namen je leto kasneje načrtovanih 14,9 milijonov evrov. Sredstva so rezervirana tudi za trajnostno gradnjo skoraj ničenergijskih stavb, in sicer leta 2022 v znesku 6, leto kasneje pa 16,72 milijonov evrov, vendar bodo te spodbude, poleg občanom, namenjene tudi drugim ciljnim skupinam.

V *NEPN* in *DSEPS 2050* obsegajo glavne aktivnosti, ki naj bi bile izvedene v okviru tega instrumenta do leta 2022:

- pripravo finančnega načrta spodbujanja ukrepov v gospodinjstvih, vključno z določitvijo virov financiranja, spodbujevalnih mehanizmov in ukrepov za odstranjevanje ključnih ovir ter organizacijo spodbujanja in zagotavljanjem pomoči po načelu vse na enem mestu;
- za ciljno usmerjanje prenov in doseganje ciljev v letu 2030 se uvede ločeni poziv za delne in celovite prenove, pri čemer se vsaj 70 % predvidenih sredstev, namenjenih za finančne spodbude za energetske učinkovitost in rabo OVE v stanovanjskih stavbah, nameni za celovite energetske in prenove v sNES, pri čemer se poveča tudi finančni vzvod;
- Eko sklad za povečanje učinkovitosti delovanja analizira možnosti za ukrepe URE in OVE, dosegljive s spodbujevalnimi mehanizmi ter v sodelovanju z MzI in drugimi institucijami (finančnimi, ESCO podjetja) oblikuje nove finančne instrumente za stanovanjski sektor;
- pripravo mehanizma za spodbude za OVE na območjih, kjer še več let ne bo izvedeno distribucijsko omrežje za zemeljski plin.

PREDVIDENI UČINKI

V *NEPN* je za obdobje do leta 2030 načrtovano, da bo letni prihranek energije v okviru 7. člena EED, katerega del kot alternativni ukrep predstavlja tudi izvajanje programov Eko sklada, znašal 458,7 GWh. Ločen cilj za alternativni ukrep ni določen (za podrobnosti glej *Zvezek 1 – Ocena doseganja ciljev, poglavje 2.3*).

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Nadgradnja tega instrumenta v *NEPN* in *DSEPS 2050* je zelo obširna. Zagotoviti je treba, da bodo aktivnosti, predvidene za leto 2022 (finančni načrt spodbujanja ukrepov v gospodinjstvih, ločeni pozivi za delne in celovite prenove, analiza možnosti za ukrepe URE in OVE, dosegljive s spodbujevalnimi mehanizmi, razvoj novih finančnih instrumentov za stanovanjski sektor) tudi dejansko izvedene. Čimprej je treba začeti tudi z izvajanjem drugih načrtovanih aktivnosti. Z vidika usmerjanja izvajanja programov Eko sklada, bi bilo zanje kot alternativni ukrep v okviru 7. člena EED, smiselno opredeliti tudi ločen cilj.

VIRI PODATKOV

- Eko sklad, osnutek Letnega poročila Eko sklada za leto 2021, februar 2022

- Eko sklad, Poslovna politika Eko sklada 2021–2025, oktober 2021 (<https://www.ekosklad.si/informacije/o-skladu/poslovni-nacrt/poslovna-politika-eko-sklada-2021-2025>)
- Eko sklad, interno gradivo
- MzI, Portal energetika, Javne objave (<https://www.energetika-portal.si/javne-objave/>)
- Odlok o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leti 2022 in 2023 (Ur. l. RS, št. [49/22](#)), priloga Program porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leti 2022 in 2023 (https://www.uradni-list.si/files/RS_-2022-049-01064-OB~P001-0000.PDF)

DATUM PRIPRAVE

9. junij 2022

INSTRUMENTI ZA FINANCIRANJE PRENOVE V STAVBAH Z VEČ LASTNIKI
SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	NEPN: 3.2 Razsežnost energetska učinkovitost / 3.2.2 Stavbe / Preglednica 28 DSEPS 2050: G-3		
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – gospodinjstva		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS	<input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)		
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski, predpisi		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Eko sklad, MzI DE, MOP		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input checked="" type="checkbox"/>	
	zmanjšanje emisij TGP	<input checked="" type="checkbox"/>	
	povečanje rabe OVE	<input checked="" type="checkbox"/>	
	drugo: _____	<input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Instrument je usmerjen v spremembo predpisov, ki urejajo odločanje (o prenovi, zadolževanju) v stavbah z več lastniki. V tem okviru so načrtovani izvedba potrebnih ukrepov iz <i>Resolucije o nacionalnem stanovanjskem programu</i> , ki se nanašajo na pridobivanje soglasja za izvedbo in kreditiranje projektov energetske prenove večstanovanjskih stavb, kvalitativna ureditev področja energetskega pogodbenišтва in energetskih storitev ter preučitev možnosti za spremembo višine potrebnega soglasja za zadolžitev v breme rezervnega sklada oz. za oblikovanje posebnega sklada, ki bi omogočal in spodbudil izvedbo projektov celovite energetske prenove ali prenove v sNES.		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	Z <i>Resolucijo o nacionalnem stanovanjskem programu 2015-2025 (ReNSP15-25; Ur. l. RS, št. 92/15)</i> je bilo predvideno, da bodo pristojna ministrstva poiskala načine reševanja problema pridobivanja soglasja za izvedbo in kreditiranje projektov energetske prenove večstanovanjskih stavb. Junija 2021 je bil sprejet <i>Zakon o spremembah in dopolnitvah Stanovanjskega zakona (SZ-1E; Ur. l. RS, št. 90/21)</i> . Z njim za odločitev za celovito energetsko prenovo še naprej ostaja potrebno 75-odstotno soglasje etažnih lastnikov, ravno tako je za odločanje o najemu in odplačevanju posojila v breme rezervnega sklada še naprej potrebno soglasje vseh etažnih lastnikov. Je pa bila v skladu z SZ-1E stopnja soglasja za posege, kjer je potrebno pridobiti gradbeno dovoljenje, znižana iz 100 % na najmanj 75 % soglasja etažnih lastnikov. Priporočila, ki so
-----------------	--

bila pripravljena v okviru Podnebnega ogledala 2020 – najmanj 50-odstotno soglasje etažnih lastnikov pri odločanju o izvedbi del celovite energetske prenove stavbe, najmanj 50-odstotno soglasje za izvedbo ukrepov URE in OVE na skupnih prostorih in najmanj 75-odstotno soglasje etažnih lastnikov pri odločanju o najemu in odplačevanju posojila v breme rezervnega sklada v primeru zadolžitve za izvedbo ukrepov celovite energetske prenove stavbe – v SZ-1E niso bila upoštevana.

DOSEŽENI UČINKI Spremljanje učinkov ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE V skladu z NEPN in DSEPS 2050 je bilo za ta instrument že za leto 2020 načrtovano, da se bo kvalitativno uredilo področje energetskega pogodbenišтва in energetskih storitev, kar ni bilo izvedeno. Je bila pa narejena analiza in pripravljeni predlogi za preoblikovanje zakonodaje, ki opredeljuje višino potrebnega soglasja za zadolžitve v breme rezervnega sklada, ki pa pri spremembi *Stanovanjskega zakona*, kot že omenjeno, niso bili upoštevani.

PREDVIDENI UČINKI Spremljanje učinkov ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

V skladu s smernicami iz NEPN in DSEPS 2050 je treba čim prej začeti z izvajanjem aktivnosti, ki so načrtovane, pa se še ne izvajajo oz. niso bile izvedene skladno z načrtovano časovnico.

VIRI PODATKOV

- *Zakon o spremembah in dopolnitvah Stanovanjskega zakona (SZ-1E)*, Ur. l. RS, št. [90/21](https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2021-01-1868?sop=2021-01-1868) (<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2021-01-1868?sop=2021-01-1868>)
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

25. april 2022

OBVEZNA DELITEV IN OBRAČUN STROŠKOV ZA TOPLOTO V VEČSTANOVANJSKIH STAVBAH

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	NEPN: 3.2 Razsežnost energetska učinkovitost / 3.2.2 Stavbe / Preglednica 28 DSEPS 2050: G-4	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – gospodinjstva	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	predpis	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzi DE	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/> zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/> povečanje rabe OVE <input type="checkbox"/> drugo: _____ <input checked="" type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Instrument uvaja obvezno delitev in obračun stroškov za toploto glede na dejansko rabo v večstanovanjskih in drugih stavbah z najmanj štirimi posameznimi deli, ki se oskrbujejo s toploto iz skupnega sistema ogrevanja. Predvidena sta nadaljevanje izvajanja instrumenta in nadgradnja veljavnega predpisa.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, UL L 315 Direktiva (EU) 2018/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spremembi Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti, UL L 328
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o učinkoviti rabi energije (ZURE), Ur. l. RS, št. 158/20
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	Instrument tudi leta 2021 ni doživel nobenih sprememb. Še naprej je bil v veljavi <i>Pravilnik o načinu delitve in obračunu stroškov za toploto v stanovanjskih in drugih stavbah z več posameznimi deli</i> (Ur. l. RS, št. 82/15 , 61/16 in 158/20 – ZURE) iz leta 2016.
DOSEŽENI UČINKI	Spremljanje učinkov ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE	Načrtovano je nadaljnje izvajanje instrumenta. V NEPN in DSESP 2050 je za leto 2022 načrtovana nadgradnja trenutno veljavnega pravilnika iz leta 2016.
----------------------	--

PREDVIDENI UČINKI Spremljanje učinkov ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Zagotoviti je treba, da bo veljavni pravilnik leta 2022 tudi dejansko nadgrajen.

VIRI PODATKOV

- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

25. april 2022

ENERGETSKO SVETOVALNA MREŽA ZA OBČANE – ENSVET⁴⁰

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	NEPN: 3.2 Razsežnost energetska učinkovitost / 3.2.2 Stavbe / Preglednica 28 DSEPS 2050: G-5	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – gospodinjstva	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	informiranje / ozaveščanje	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzi DE, Eko sklad, MOP	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input checked="" type="checkbox"/>
	zmanjšanje emisij TGP	<input checked="" type="checkbox"/>
	povečanje rabe OVE	<input checked="" type="checkbox"/>
	drugo: _____	<input type="checkbox"/>
KRATEK OPIS	Mreža energetske svetovalnih pisarn ENSVET, ki je aktivna že od leta 1993, zagotavlja občanom neodvisno energetske svetovanje ter informacijske, izobraževalne in ozaveščevalne aktivnosti za promocijo ukrepov energetske učinkovitosti in rabe obnovljivih virov energije v lokalnem okolju. Sodeluje tudi v okviru sheme pomoči za učinkovito rabo energije v gospodinjstvih za ranljive skupine prebivalstva. Načrtovana je okrepitev delovanja mreže, širitev v nove občine in razširitev svetovalnih aktivnosti. Predvideni sta tudi okrepitev podpore etažnim lastnikom pri načrtovanju energetske prenov večstanovanjskih stavb in izobraževanje svetovalcev mreže za pripravo ustreznih vsebin pri izkaznici stavbe.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o učinkoviti rabi energije (ZURE), Ur. l. RS, št. 158/20
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	Leta 2021 je v 59 pisarnah mreže ENSVET delovalo 51 usposobljenih neodvisnih energetske svetovalcev, ki so realizirali 8.064 aktivnosti (nasveti s pisnim poročilom, e-nasveti, članki, RTV prispevki, predavanja, šole itd.), kar je 24 % več kot leto prej. Med temi aktivnostmi je bilo 5.652 pisnih nasvetov, kar je 10 % več kot leto prej, vendar še vedno predstavlja samo 70 % od načrtovanih 8.000 nasvetov iz letnega programa dela za leto 2021. Izpad svetovanja je bil tudi v letu 2021 posledica pandemije koronavirusa, zlasti prepovedi organizacije sejmov in podobnih promocijskih dogodkov oziroma združevanja več ljudi hkrati, saj je po ocenah Eko sklada v običajnih letih
-----------------	---

⁴⁰ Ime instrumenta v NEPN je *Energetska svetovalna mreža – ENSVET*.

približno 40 % vseh nasvetov opravljenih na različnih sejnih in drugih dogodkih izven pisarn. Po reorganizaciji dela zaradi pandemije je bilo svetovanje po elektronski pošti dopolnjeno s svetovanjem po Zoomu oziroma podobnih aplikacijah. To je pri uporabnikih naletelo na dober odziv, kar se odraža tudi v večjem številu nasvetov navkljub skoraj polletni zaprtju svetovalnih pisarn zaradi pandemije koronavirusa.

V okviru obveznega nadzora subvencioniranih naložb so svetovalci opravili 343 ogledov izvedenih naložb, 376 leta 2020, poleg tega pa še 42 ogledov z namenom ugotavljanja dejanskega stanja še med postopkom obravnave vloge.

Svetovalci so bili aktivni tudi pri promociji mreže ENSVET in ozaveščanju preko medijev ter izvajanju izobraževanj preko platforme Zoom (npr. predavanja o učinkoviti rabi in obnovljivih virih energije v šolah in vrtcih). V letu 2021 so svetovalci drug drugemu preko programa Eduflow ocenjevali nasvete, kar se je izkazalo za zelo učinkovito in bo zato ostalo praksa mreže ENSVET tudi v prihodnje. Delo svetovalcev je bilo ocenjeno tudi s telefonsko anketo o zadovoljstvu strank, katere rezultati so pokazali, da je brezplačno svetovanje zaželeno, dobrodošlo in kakovostna storitev. Sodelovanje v okviru sheme pomoči za ranljive skupine je opisano pri instrumentu [Shema pomoči za učinkovito rabo energije v gospodinjstvih za ranljive skupine prebivalstva](#).

V letu 2021 je bilo predvideno nadaljnje izvajanje aktivnosti za promocijo in krepitev mreže ENSVET, vendar se instrument ni izvajal povsem v načrtovanem obsegu. Izvedene niso bile aktivnosti za okrepitev mreže (npr. izobraževanje vsaj 20 novih energetskih svetovalcev), promocijske aktivnosti pa so bile izvedene samo delno (npr. udeležba na le treh sejnih od načrtovanih dvanajst).

DOSEŽENI UČINKI

S svetovanjem v okviru mreže ENSVET je bilo leta 2021 doseženo:

- zmanjšanje rabe energije: 25,2 GWh/leto
- zmanjšanje emisije CO₂: 6,6 kt/leto

Učinki so bili izračunani v skladu s *Pravilnikom o metodah za določanje prihrankov energije (Ur. l. RS, št. 67/15 in 14/17)*.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE

Načrtovano je nadaljnje izvajanje instrumenta. V skladu s programom dela Eko sklada za obdobje 2021–2025 bo v okviru mreže ENSVET še naprej na voljo brezplačno svetovanje občanom. V tem okviru se bo izvajalo tudi ozaveščanje in izobraževanje uporabnikov naprav na lesno biomaso glede primerne goriva in pravilnega načina kurjenja. Na letni ravni je za delovanje mreže načrtovan 1 milijon evrov sredstev, torej v obdobju 2022–2023 skupaj 2 milijona evrov. Nadaljevalo se bo tudi sodelovanje energetskih svetovalcev v projektu ZERO in programu ZERO500.

V *DSEPS 2050* so v okviru tega instrumenta za leto 2023 načrtovani okrepitev strokovne podpore etažnim lastnikom pri načrtovanju energetskih prenov večstanovanjskih stavb kot neodvisna strokovna pomoč pri odločitvah za povečanje energetske učinkovitosti stavbe, izobraževanje energetskih svetovalcev za pripravo ustreznih vsebin pri izkaznici stavbe ter okrepitev delovanja mreže ENSVET, tudi s širitvijo v nove občine in razširitvijo svetovalnih aktivnosti.

PREDVIDENI UČINKI

Za leti 2022 in 2023 ocenjeni skupni učinki svetovanja v okviru mreže ENSVET znašajo:

- zmanjšanje rabe energije: 34,1 GWh/leto
- zmanjšanje emisije CO₂: 8,9 kt/leto

Učinki so bili izračunani v skladu s *Pravilnikom o metodah za določanje prihrankov energije* (Ur. l. RS, št. [67/15](#) in [14/17](#)).

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Mreža energetske svetovalnih pisarn ENSVET pomembno prispeva k izvajanju kakovostnejših naložb v ukrepe URE in izrabo OVE v stanovanjskem sektorju. Zaradi načrtovane povečane intenzivnosti energetske prenove obstoječih in gradnje skoraj ničenergijskih novih stavb v obdobju do leta 2030 in nadalje, pa tudi sodelovanja pri izvajanju ukrepov za zmanjševanje energetske revščine, trenutno število energetskih svetovalcev, ki se je v zadnjem letu še zmanjšalo, za pokrivanje naraščajočih potreb ne bo zadostovalo. Eko skladu zato priporočamo, da mrežo ENSVET čim prej kadrovsko okrepi in nadaljuje z razvojem instrumenta v obsegu iz *DSEPS 2050*.

VIRI PODATKOV

- Eko sklad, osnutek Letnega poročila Eko sklada za leto 2021, februar 2022
- Eko sklad, Poslovni in finančni načrt Eko sklada za leto 2021, december 2020 (<https://www.ekosklad.si/informacije/o-skladu/poslovni-nacrt/poslovni-in-financni-nacrt-za-leto-2021>)
- Eko sklad, Poslovna politika Eko sklada 2021–2025, oktober 2021 (<https://www.ekosklad.si/informacije/o-skladu/poslovni-nacrt/poslovna-politika-eko-sklada-2021-2025>)
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

3. maj 2022

**SHEME POVRATNIH SREDSTEV ZA ENERGETSKO UČINKOVITOST V
GOSPODINJSTVIH: POSOJILA EKO SKLADA IN SPODBUDE DRUGIH PONUDNIKOV
ZELENIH POSOJIL ZA STANOVANJSKI SEKTOR**

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	NEPN: 3.2 Razsežnost energetska učinkovitost / 3.2.2 Stavbe / Preglednica 28 DSEPS 2050: G-6	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – gospodinjstva	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Eko sklad, MOP, poslovne banke	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/>	
	zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/>	
	povečanje rabe OVE <input checked="" type="checkbox"/>	
	drugo: _____ <input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Načrtovano je nadaljevanje izvajanja instrumenta in v tem okviru oblikovanje novih finančnih instrumentov, predvsem shem za pokrivanje prvih izgub, ki bi omogočile pokrivanje izgub pri ponudnikih zelenih posojil.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o varstvu okolja (ZVO-1)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	<p>Instrument se izvaja. Do konca leta 2021 je bil odprt javni poziv za kreditiranje okoljskih naložb občanov 65OB19, ki je bil objavljen tik pred koncem leta 2019. V letu 2021 so se razpoložljiva sredstva najprej povišala za 25 milijonov evrov, ob koncu leta pa z dvema povišanjema še za 8,5 milijonov evrov, na skupno 63,5 milijonov evrov kreditnih sredstev. Decembra leta 2021 je bil za naložbe občanov objavljen nov javni poziv 67OB22, v okviru katerega je bilo za kredite razpisanih 10 milijonov evrov.</p> <p>Poraba kreditov za financiranje naložb občanov v letu 2021 je znašala 32,9 milijonov evrov, in sicer so bila sredstva namenjena za izvajanje 2.674 okoljskih naložb občanov v okviru poziva 65OB19 in 9 naložb v okviru poziva 59OB17.</p> <p>Eko sklad je leta 2021 z občani podpisal 2.445 kreditnih pogodb za izvedbo naložb v ukrepe URE in izrabe OVE, kar je za 18 % več kot leto prej. 612 naložbam v ukrepe URE je Eko sklad namenil 11,8 milijonov evrov, vendar je</p>
-----------------	---

bilo 84 % tega zneska, leto prej 85 %, oz. 9,9 milijonov evrov namenjenih nakupu 473 okolju prijaznih vozil, preostanek zneska pa 139 ukrepom URE v stavbah. 1.833 naložb za izrabo OVE, med katerimi je bilo največ naložb namenjenih postavitvi 1.125 sončnih elektrarn s skupno močjo 15 MW, je prejelo 21,3 milijone evrov kreditnih sredstev. Skupna vrednost podpisanih pogodb je znašala 33,1 milijonov evrov, kar je 11 % več kot leta 2021. Glej tudi instrument *Posojila Eko sklada s subvencionirano obrestno mero za okoljske naložbe v Zvezku 6 – Večsektorski ukrepi*.

Za prenovo stanovanjskih stavb je mogoče pridobiti tudi posojila lokalnih skupnosti. Tako je, na primer, Javni stanovanjski sklad MOL marca 2021 objavil javni razpis za stanovanjska posojila za rekonstrukcijo in vzdrževalna dela na stanovanjskih stavbah, kjer so bili vključeni tudi prenova strehe in fasade, prenova ali zamenjava oken in zunanjih vrat itd. Za ta in še dva druga namena je bilo skupaj na razpolago 300.000 evrov sredstev. Ekološka oz. zelena posojila so za različne namene ponujale tudi nekatere poslovne banke (npr. BKS banka – *zeleni stanovanjski kredit*, Delavska hranilnica – *eko kredit*, Deželna banka Slovenije (DBS) – *eko kredit*, NLB – *NLB zeleni stanovanjski kredit*, Sparkasse – ponovno je na voljo *zeleni kredit*). NBanka iz NLB Group ponuja za okolju prijazne naložbe *TOP ZELENI namenski kredit*, ki ga lahko stranke sklenejo pri njihovih pogodbenih partnerjih, gre predvsem za podjetja, ki vgrajujejo sončne elektrarne. Zveza potrošnikov Slovenije sicer ugotavlja, da je kljub pozitivnemu vplivu, ki ga imajo zelene naložbe potrošnikov na okolje, ta vidik deležen presenetljivo majhne pozornosti bančnega sektorja.

V začetku leta 2020 je bil v javni obravnavi predlog *Zakona o poroštvih Republike Slovenije za stanovanjske kredite*, ki je bil deležen številnih kritik. Tudi leta 2021 je bil predpis še naprej v pripravi znotraj Ministrstva za finance. Časovnica nadaljnje priprave in sprejema zakona nista znana. Več informacij o predlogu zakona je dostopnih v Podnebnem ogledalu 2021.

DOSEŽENI UČINKI

Učinki posojil Eko sklada so za naložbe, ki hkrati pridobijo tudi nepovratna sredstva Eko sklada, zajeti pri instrumentu *Finančne spodbude za energetska učinkovitost in rabo OVE v stanovanjskih stavbah*. Učinkov ostalih posojil se ne spremlja.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE

Načrtovano je nadaljnje izvajanje instrumenta. Za kreditiranje okoljskih naložb občanov je pri Eko skladu od decembra 2021 dalje odprt poziv 67OB22 z 10 milijoni evrov kreditnih sredstev. V skladu s poslovno politiko Eko sklada za obdobje 2021–2025 znaša predvideni okvir razpisanih sredstev posojil za občane 33 milijonov evrov v letu 2022 in 35 milijonov evrov v letu 2023.

Javni stanovanjski sklad MOL je februarja 2022 ponovno objavil javni razpis za stanovanjska posojila za rekonstrukcijo in vzdrževalna dela na stanovanjskih stavbah. Za ta in še dva druga namena je spet skupaj na razpolago 300.000 evrov sredstev. Razpis bo odprt še do 17. 10. 2022.

V *NEPN* in *DSEPS 2050* je v okviru tega instrumenta za leto 2022 načrtovano oblikovanje novih finančnih instrumentov, in sicer prednostno sheme za pokrivanje prvih izgub, ki bi ponudnikom omogočila pokrivanje izgub za vnaprej dogovorjeni obseg zelenih posojil.

PREDVIDENI UČINKI

Učinki posojil Eko sklada bodo za naložbe, ki hkrati pridobijo tudi nepovratna sredstva Eko sklada, zajeti pri instrumentu *Finančne spodbude za energetska učinkovitost in rabo OVE v stanovanjskih stavbah*. Učinkov ostalih posojil se ne spremlja.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Priporočilo za posojila Eko sklada, ki so namenjena občanom, je enako kot splošno priporočilo za vsa posojila Eko sklada, in je navedeno pri instrumentu *Posojila Eko sklada s subvencionirano obrestno mero za okoljske naložbe v Zvezku 6 – Večsektorski ukrepi*.

Glede na to, da so energetske prenove stavbnega fonda in gradnja ničenergijskih stanovanj eden od pomembnih stebrov, na katerih je zasnovan prehod Slovenije v nizkoogljično družbo, in da je *Zakon o poroštvih RS za stanovanjske kredite* še vedno v pripravi, ponovno priporočamo, da se v zakon vključi tudi, da bo država dajala garancije za nakup nepremičnin, ki se uvrščajo v energijski razred od A do E, za nepremičnine, ki sodijo v energijski razred F ali G pa samo ob pogoju, da se bo prejemnik garancije zavezal, da bo ob nakupu izvedel tudi energetsko prenavo, s katero se bo stavba uvrstila v enega od razredov od A do E. Na tak način lahko država neposredno usmerja porabniške odločitve, poleg tega pa zmanjšuje tveganje za izpostavljenost prejemnikov garancije energetski revščini in tveganje za njihovo neplačilo kreditnih obveznosti.

VIRI PODATKOV

- Eko sklad, osnutek Letnega poročila Eko sklada za leto 2021, februar 2022
- Eko sklad, Poslovna politika Eko sklada 2021–2025, oktober 2021 (<https://www.ekosklad.si/informacije/o-skladu/poslovni-nacrt/poslovna-politika-eko-sklada-2021-2025>)
- MzI, Portal energetika, Javne objave (<https://www.energetika-portal.si/javne-objave/>)
- Javni stanovanjski sklad MOL, razpisi (<https://www.jssmol.si/objave-in-razpisi/razpisi>)
- ZPS, *Financiranje energijske prenove doma – kako »zelena« so posojila bank?*, september 2021 (<https://www.zps.si/osebne-finance-sp-1406526635/kredit/11057-financiranje-energijske-prenove-doma-kako-zelena-so-posojila-bank>)
- Spletne strani poslovnih bank
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

3. maj 2022

DELITEV SPODBUD MED LASTNIKE IN NAJEMNIKE V VEČSTANOVANJSKIH STAVBAH

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	NEPN: 3.2 Razsežnost energetska učinkovitost / 3.2.2 Stavbe / Preglednica 28 DSEPS 2050: G-7		
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – gospodinjstva		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>	
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)		
VRSTA INSTRUMENTA	predpis, spodbude		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MzI DE, MOP		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input checked="" type="checkbox"/>	
	zmanjšanje emisij TGP	<input checked="" type="checkbox"/>	
	povečanje rabe OVE	<input type="checkbox"/>	
	drugo: _____	<input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	V okviru instrumenta je načrtovano, da bodo na podlagi preučitve delitve spodbud med lastnike in najemnike raziskane možnosti za vzpostavitev ustreznega modela financiranja energetskih prenov s strani dobaviteljev energije. Dobaviteljem energije bo zagotovljena tehnična podpora pri razvoju takšnega modela, pripravljen bo pregled zakonodajnih ovir in izveden pilotni projekt.		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA Instrument se leta 2021 ni izvajal.

DOSEŽENI UČINKI Spremljanje učinkov ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE V DSEPS 2050 je izvedba instrumenta načrtovana za leto 2022.

PREDVIDENI UČINKI Spremljanje učinkov ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Potrebno je zagotoviti pravočasno izvedbo instrumenta.

VIRI PODATKOV

- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

23. april 2022

VZPOSTAVITEV JAMSTVENE SCHEME⁴¹

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	NEPN: 3.2 Razsežnost energetska učinkovitost / 3.2.2 Stavbe / Preglednica 28 DSEPS 2050: G-8		
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – gospodinjstva		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS	<input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)		
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski (finančne spodbude)		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Eko sklad, MzI DE, MOP		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input checked="" type="checkbox"/>	
	zmanjšanje emisij TGP	<input checked="" type="checkbox"/>	
	povečanje rabe OVE	<input type="checkbox"/>	
	drugo: _____	<input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Predvidena je preučitev možnosti za oblikovanje jamstvene sheme, ki bi za izvedbo projekta energetske prenove stavbe zagotovila individualna jamstva kreditojemalcem ali rezervnemu skladu pri zadolžitvi v breme rezervnega sklada.		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Celoviti nacionalni energetska in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA Instrument se leta 2021 ni izvajal.

DOSEŽENI UČINKI Spremljanje učinkov ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE V DSEPS 2050 je izvedba instrumenta načrtovana za leto 2022.

PREDVIDENI UČINKI Spremljanje učinkov ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Potrebno je zagotoviti pravočasno izvedbo instrumenta.

⁴¹ Ime instrumenta v NEPN je *Vzpostavitev garancijske sheme*.

VIRI PODATKOV

- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

23. april 2022

ŠTUDIJA O NATANČNEM POZNAVANJU PODROČJA ŠIRŠE PRENOVE STANOVANJSKIH IN NESTANOVANJSKIH STAVB V SLOVENIJI

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	DSEPS 2050: G-9		
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – gospodinjstva		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS	<input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)		
VRSTA INSTRUMENTA	podporne aktivnosti		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzl DE, MOP, MORS		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input type="checkbox"/>	
	zmanjšanje emisij TGP	<input type="checkbox"/>	
	povečanje rabe OVE	<input type="checkbox"/>	
	drugo: zagotoviti širšo prenovu stavb	<input checked="" type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Pripravljena bo analiza potresne ogroženosti stavb v Sloveniji kot podlaga za obravnavo širše prenovе stavb in shemo finančnih spodbud za pripravo izkaznic stavb.		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Dolgoročna strategija energetske prenovе stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	Instrument se leta 2021 ni izvajal.
DOSEŽENI UČINKI	Spremljanje učinkov ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE	V DSEPS 2050 je uveljavitev instrumenta načrtovana za leto 2023.
PREDVIDENI UČINKI	Spremljanje učinkov ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Potrebno je zagotoviti pravočasno uveljavitev instrumenta.

VIRI PODATKOV

- Dolgoročna strategija energetske prenovе stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

25. april 2022

IZKAZNICA STAVBE

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	DSEPS 2050: G-10		
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – gospodinjstva		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS	<input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)		
VRSTA INSTRUMENTA	tehnična pomoč		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzi DE, MOP, MORS		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input checked="" type="checkbox"/>	
	zmanjšanje emisij TGP	<input checked="" type="checkbox"/>	
	povečanje rabe OVE	<input type="checkbox"/>	
	drugo: _____	<input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	S tem instrumentom bodo etažni lastniki večstanovanjskih stavb zakonsko obvezani, da mora njihova stavba imeti izkaznico stavbe. Ta bo vsebovala informacije o energetske učinkovitosti, požarni varnosti, potresni ogroženosti in stanju stavbe. Izkaznica bo vključevala tudi informacije o priporočljivih in zahtevanih ukrepih za postopno širšo prenavo.		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Dolgoročna strategija energetske prenave stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	Instrument se leta 2021 ni izvajal.
DOSEŽENI UČINKI	Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE	V DSEPS 2050 je uveljavitev instrumenta načrtovana za leto 2024.
PREDVIDENI UČINKI	Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- Dolgoročna strategija energetske prenave stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

25. april 2022

VZPOSTAVITEV PROJEKTNE PISARNE ZA PRIPRAVO PROJEKTOV ENERGETSKE PRENOVE VEČSTANOVANJSKIH STAVB
SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	DSEPS 2050: G-11		
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – gospodinjstva		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS	<input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)		
VRSTA INSTRUMENTA	tehnična pomoč		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Eko sklad, Mzl DE		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input checked="" type="checkbox"/>	
	zmanjšanje emisij TGP	<input checked="" type="checkbox"/>	
	povečanje rabe OVE	<input type="checkbox"/>	
	drugo: _____	<input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Vzpostavljena bo projektna pisarna za energetske prenovne večstanovanjskih stavb. Projektna pisarna naj bi zagotavljala ustrezne kadrovske in finančne pogoje za izvajanje nalog podpore pri pripravi projektov energetske prenovne večstanovanjskih stavb. Delovala naj bi po načelu vse na enem mestu in kot platforma med različnimi deležniki (naložbeniki, upravniki, izvajalci prenov, Eko sklad, dobavitelji energije, podjetja za energetske storitve).		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Dolgoročna strategija energetske prenovne stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	V <i>DSEPS 2050</i> je bila uveljavitev instrumenta načrtovana za leto 2021, vendar se instrument tega leta ni izvajal.
DOSEŽENI UČINKI	Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE	Informacij o tem, kdaj naj bi bil instrument uveljavljen, zaenkrat (še) ni.
PREDVIDENI UČINKI	Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Čim prej je potrebno zagotoviti izvedbo instrumenta.

VIRI PODATKOV

- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

25. april 2022

PILOTNI PROJEKTI
SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	DSEPS 2050: G-12		
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – gospodinjstva		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS	<input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)		
VRSTA INSTRUMENTA	tehnična pomoč, ekonomski		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MzI DE, Eko sklad		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input checked="" type="checkbox"/>	
	zmanjšanje emisij TGP	<input checked="" type="checkbox"/>	
	povečanje rabe OVE	<input type="checkbox"/>	
	drugo: _____	<input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Predvidena je izvedba treh pilotnih projektov, v okviru katerih bo preizkušeno delovanje novih finančnih instrumentov in novih modelov financiranja energetskih prenov večstanovanjskih stavb. Pri pilotnih projektih je treba ustrezno obravnavati razpršeno lastništvo, delitev spodbud, sNES in širšo prenovu stavb.		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	<p>Z začetkom leta 2019 se je pod vodstvom MOP začel projekt <i>LIFE IP CARE4CLIMATE</i> (https://www.care4climate.si/sl), v okviru katerega je predviden tudi razvoj finančnih instrumentov za spodbujanje naložb v celovito energetske prenovе večstanovanjskih stavb. Leta 2020 sta bila na podlagi analize kot najbolj obetavna za nadaljnji razvoj izbrana finančni instrument energetskega pogodbeništvа, kjer gre za celovito prenovо večstanovanjskih stavb, sofinancirano s strani podjetij za energetske storitve, in finančni instrument, kjer lahko etažni lastniki za izvedbo prenove pridobijo posojila v breme rezervnega sklada. Oba finančna instrumenta vključujeta pridobitev nepovratnih finančnih sredstev, višina katerih je odvisna od obsega izvedbe celovite prenove, vključno z OVE in ukrepi trajnostne prenove.</p> <p>V prvi polovici leta 2021 je potekala intenzivna priprava na izvedbo pilotnih projektov za preizkus finančnih instrumentov v praksi. Pripravljene so bile podlage za javni razpis za nepovratne finančne spodbude za pilotne projekte skupnih naložb celovite prenove starejših večstanovanjskih stavb, sofinanciranih s strani podjetij za energetske storitve, kjer se naložba pogodbeniku poplačuje bodisi po računih za energijo bodisi na osnovi računov za storitve energetske učinkovitosti, in javni razpis za kredite v breme rezervnega sklada in nepovratne finančne spodbude za pilotne projekte skupnih naložb celovite prenove starejših večstanovanjskih stavb. Pilotne projekte bo izvedel Eko sklad. Razpisa sta bila objavljena 20. avgusta 2021,</p>
-----------------	---

vendar do njunega zaključka konec leta 2021 nanju ni prispela nobena veljavna vloga. Razlog je bil tako v tem, da so projekti celovite prenove zahtevni, tako finančno kot tudi tehnično, da je med potencialnimi izvajalci prisotna negotovost, povezana z novimi finančnimi instrumenti in da izvedbo ovirajo različne zakonodajne ovire, kot tudi v dejstvu, da je pandemija koronavirusa dodatno spodbudila dejavnosti na področju energetskih prenov in gradnje skoraj ničenergijskih stavb, kar je povzročilo tudi prezasedenost potencialnih izvajalcev.

DOSEŽENI UČINKI S tem instrumentom učinki zaenkrat še niso bili doseženi.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE V okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE* je Eko sklad februarja 2022 objavil [nova javna razpisa](#) za pilotne projekte za preizkus finančnih instrumentov, ki bosta odprta do konca oktobra 2022. Izvedba vsaj po enega pilotnega projekta za vsak finančni instrument je predvidena do konca leta 2023. V sklopu istega projekta sta za leto 2022 načrtovana še vzpostavitev spremljanja izvajanja energetske prenove v stanovanjskem sektorju z uporabo finančnih instrumentov in pa priprava spletne baze primerov dobre prakse za projekte, ki so bili izvedeni z uporabo novih finančnih instrumentov.

PREDVIDENI UČINKI Predvideni učinki instrumenta niso načrtovani.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- Projekt *LIFE IP CARE4CLIMATE*, interno gradivo
- Eko sklad, osnutek Letnega poročila Eko sklada za leto 2021, februar 2022
- MzI, Portal energetika, Javne objave (<https://www.energetika-portal.si/javne-objave/>)

DATUM PRIPRAVE

25. april 2022

3.3 Ukrepi za zmanjševanje energetske revščine

SHEMA POMOČI ZA UČINKOVITO RABO ENERGIJE V GOSPODINJSTVIH ZA RANLJIVE SKUPINE PREBIVALSTVA
SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP EKP: prednostna os 4, prednostna naložba 4.1 NEPN: 3.2 Razsežnost energetska učinkovitost / 3.2.2 Stavbe / Preglednica 28 DSEPS 2050: G-1	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – gospodinjstva	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski (finančne spodbude) in podporne aktivnosti	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MzI DE, Eko sklad, ENSVET, MOP, MDDSZEM	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/>	
	zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/>	
	povečanje rabe OVE <input type="checkbox"/>	
	drugo: zmanjšanje energetske revščine <input checked="" type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Načrtovano je nadaljevanje izvajanja instrumenta. Prioritetno sta predvidena izvajanje <i>Programa ZERO500</i> in poraba kohezijskih sredstev za ta namen do leta 2023, za zagotovitev stalnega izvajanja tega programa pa je načrtovan nov večletni finančni okvir do leta 2027 s predvidenimi nepovratnimi finančnimi sredstvi v višini 7 milijonov evrov. Načrtovana je tudi nadgradnja instrumenta s številnimi drugimi aktivnostmi, kot so okrepitev podpornih aktivnosti, ki bodo povečale dostopnost spodbud najrevnejšim gospodinjstvom, zagotovitev sistematične vključenosti in usklajenosti instrumentov za zmanjševanje energetske revščine in njihovega dolgoročnega izvajanja, izboljšanje spremljanja izvajanja instrumentov za zmanjševanje energetske revščine in njihovih učinkov ter vključitev energetske revščine v širšo shemo razvojne in stanovanjske politike.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o varstvu okolja (ZVO-1)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 (OP EKP) Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA

Socialno šibki občani, to so prejemniki denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka, so bili pri pozivih Eko sklada za dodeljevanje subvencij za energetske prenove starejših večstanovanjskih stavb (javni poziv 67SUB-OBPO19 iz leta 2019, znesek razpoložljivih sredstev je bil leta 2021 povišan za skupaj 2,5 milijona evrov) še naprej upravičeni do spodbude v višini 100 % priznanih stroškov naložbe. Nepovratno finančno spodbudo v višini do 100 % priznanih stroškov so lahko socialno šibki občani pridobili tudi v okviru pozivov za zamenjavo starih kurilnih naprav na trdna goriva z novimi kurilnimi napravami na lesno biomaso (Javni poziv 69SUB-SOCOB19 iz leta 2019, znesek razpoložljivih sredstev je bil leta 2021 povišan za 0,5 milijona evrov, in nov poziv 86SUB-SOCOB21, ki je bil objavljen aprila 2021, z 0,5 milijona evrov razpoložljivih sredstev. Znesek je bil decembra 2021 povišan na 2,4 milijona evrov). Leta 2021 je bilo v okviru zamenjave starih kurilnih naprav na trdna goriva z 1,1 milijona evrov nepovratnih sredstev podprtih 183 naložb, leto prej 141. Spodbude so bile izplačane iz sredstev Sklada za podnebne spremembe. V okviru večjih naložb v starejših večstanovanjskih stavbah, ki se izplačujejo iz sredstev, zbranih s prispevkom na rabo energije za povečanje energetske učinkovitosti, pa je bilo leta 2021 za 12 naložb izplačanih 18.100 evrov nepovratnih sredstev. Leto prej je bilo takšnih naložb 22.

V okviru Programa ZERO500 je Eko sklad aprila 2021 objavil drugi poziv za nepovratne finančne spodbude socialno šibkim občanom za investicije v ukrepe večje energetske učinkovitosti eno- ali dvostanovanjskih stavb (2-ZERO500). Razpisanih je bilo nekoliko manj kot 3,85 milijonov evrov nepovratnih sredstev, poziv pa je bil zaključen marca 2022. V okviru pilotnega poziva iz leta 2020 je bilo leta 2021 izvedenih 77 ukrepov oz. zaključenih 40 projektov. Najpogosteje izvedeni ukrepi so bili vgradnja energijsko učinkovitih oken in/ali vhodnih vrat ter izvedba toplotne izolacije strehe in fasade. Na poziv 2-ZERO500 je do konca leta 2021 prispelo 394 vlog, od teh 262 popolnih. Pri 97 občanah je bil tudi že izveden predhodni ogled stavbe s strani energetskega svetovalca, izvedenih ukrepov pa še ni bilo. V okviru Programa ZERO500 so bile izvedene tudi številne druge aktivnosti npr. 15 posvetov na Centrih za socialno delo (CSD), 6 posvetov na regijskih Karitas, informativna delavnica za izvajalce itd.

Aktivnosti, izvedene v okviru *Programa ZERO500*, in okrepljeno sodelovanje s CSD-ji sta pozitivno vplivala tudi na izvajanje projekta ZERO (zmanjševanje energetske revščine občanov). Pri tem je treba izpostaviti nadpovprečno angažiranost CSD-jev s Koroške, Prekmurja in Posavja, ter dobro odzivnost CSD-jev s Štajerske in Savinjske regije ter društva Mozaik iz Murske Sobote. Eko sklad je leta 2021 prejel 481 prijavnih upravičenih občanov za obisk in paket ZERO, kar je 43 % več kot leto prej. Opravljenih je bilo tudi 360 obiskov, kar je še enkrat več kot leta 2020. Obiske pri upravičencih opravljajo energetske svetovalce mreže ENSVET.

DOSEŽENI UČINKI

Učinki, doseženi z izplačilom nepovratnih spodbud socialno šibkim občanom v okviru pozivov 67SUB-OBPO19, 69SUB-SOCOB19 in 86SUB-SOCOB21, so vključeni v učinkih pri instrumentu *Finančne spodbude za energetske učinkovitost in rabo OVE v stanovanjskih stavbah*. V okviru projekta ZERO in programa ZERO500 se učinkov ne spremlja.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE

V *Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leti 2022 in 2023* je za ukrepe za zmanjšanje energetske revščine v okviru projekta

ZERO za leto 2022 predvideno 88.000, za leto 2023 pa 102.000 evrov. Nadaljevalo se bo izvajanje ukrepov v okviru Programa ZERO500. Odprta sta še poziv za nepovratne finančne spodbude za nove skupne naložbe večje energijske učinkovitosti starejših stavb s tremi ali več posameznimi deli (67SUB-OBPO19) iz leta 2019 z 8,8 milijoni evrov razpisanih sredstev in poziv za nepovratne finančne spodbude socialno šibkim občanom za zamenjavo starih kurilnih naprav z novimi kurilnimi napravami na lesno biomaso v stanovanjskih stavbah (86SUB-SOCOB21) iz leta 2021 z 2,4 milijoni evrov razpisanih sredstev

Slovenija si je v NEPN-u za cilj na področju energetske revščine do leta 2030 sicer zadala, da bo blažila in zmanjševala energetske revščine s pospešenim izvajanjem (1) ukrepov socialne politike, (2) splošnih ukrepov stanovanjske politike in (3) obstoječih ciljnih ukrepov. V letu 2021 naj bi zakonsko opredelila energetske revščine, kar ni bilo izvedeno, do leta 2022 določila način merjenja energetske revščine in jo natančno analizirala, do leta 2023 pa določila ciljne kazalnike za področje energetske revščine v Sloveniji in izdelala akcijski načrt boja proti energetske revščini v Sloveniji (glej instrumenta *Projekt CRP o natančnem poznavanju navad in potreb najranljivejšega dela prebivalstva v Sloveniji* in *Aksijski načrt boja proti energetske revščini v Sloveniji*).

PREDVIDENI UČINKI

Predvideni učinki instrumenta niso načrtovani.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Po podatkih Inštituta za ekonomska raziskovanja je v Sloveniji skoraj 10 % gospodinjstev pod pragom revščine, ki si ne more zagotoviti primerno ogrevanega stanovanja. Gospodinjstva, ki sodijo v petino tistih z najnižjimi dohodki, porabijo skoraj 17 % razpoložljivih sredstev za stroške energije, pri čemer se delež izdatkov v zadnjih letih povečuje. Hitra vzpostavitev celovitega pristopa za zmanjševanje energetske revščine in zagotovitev finančnih sredstev za njegovo izvajanje je zato nujna! Politike in ukrepi za zmanjševanje energetske revščine v obdobju do leta 2030 bodo opredeljeni v akcijskem načrtu za boj proti energetske revščini, ki je načrtovan za leto 2023. Potrebno je zagotoviti pravočasno pripravo tega dokumenta in nato čim prej začeti z njegovim izvajanjem. V vmesnem času je treba zagotoviti nadaljevanje izvajanja že obstoječih ukrepov.

VIRI PODATKOV

- Eko sklad, osnutek Letnega poročila Eko sklada za leto 2021, februar 2022
- Eko sklad, Poslovna politika Eko sklada 2021–2025, oktober 2021 (<https://www.ekosklad.si/informacije/o-skladu/poslovni-nacrt/poslovna-politika-eko-sklada-2021-2025>)
- Eko sklad, interno gradivo
- MzI, Portal energetika, Javne objave (<https://www.energetika-portal.si/javne-objave/>)
- Odlok o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leti 2022 in 2023 (Ur. l. RS, št. 49/22), priloga Program porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leti 2022 in 2023 (https://www.uradni-list.si/files/RS_-2022-049-01064-OB~P001-0000.PDF)
- MzI, Portal energetika, Energetska revščina (<https://www.energetika-portal.si/podrocja/energetika/energetska-revscina/>)
- Renata Slabe Erker, Kaja Primc, Miha Dominko, *Energetska revščina – posodobitev ugotovitev iz Podnebnega ogledala*, 2. 12. 2021 (https://podnebnapot2050.si/wp-content/uploads/2021/12/1_Renata_Erker_Predstavitev-IJS-posvet-ER_2021_12_02.pdf)

DATUM PRIPRAVE

23. april 2022

SKUPINSKI NAKUP ELEKTRIČNE ENERGIJE

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	DSEPS 2050: ER-1		
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – gospodinjstva		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS	<input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	–		
VRSTA INSTRUMENTA	organizacijski		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MDDSZEM, MzI, MOP		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input type="checkbox"/>	
	zmanjšanje emisij TGP	<input type="checkbox"/>	
	povečanje rabe OVE	<input type="checkbox"/>	
	drugo: zmanjšanje energetske revščine	<input checked="" type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Po opredelitvi definicije energetske revščine, bo za energetsko revna gospodinjstva organiziran skupinski nakup električne energije po najugodnejši ceni.		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	Nacionalna definicija energetske revščine, ki je predpogoj za začetek izvajanja instrumenta, leta 2021 še ni bila pripravljena. Instrument se tako zaenkrat še ne izvaja.
DOSEŽENI UČINKI	Instrument z zmanjšanjem stroškov energije blaži energetsko revščino, ne prispeva pa k zmanjševanju rabe energije ali emisij TGP.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE	Definicija energetske revščine bo predvidoma pripravljena leta 2022 (glej instrument <i>Projekt CRP o natančnem poznavanju navad in potreb najranljivejšega dela prebivalstva v Sloveniji</i>). Podrobnejša časovnica oz. leto, v katerem naj bi bil skupinski nakup električne energije prvič izveden, v DSEPS 2050 ni opredeljeno.
PREDVIDENI UČINKI	Instrument z zmanjšanjem stroškov energije blaži energetsko revščino, ne prispeva pa k zmanjševanju rabe energije ali emisij TGP.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Z izvajanjem instrumenta je treba začeti čim hitreje po opredelitvi nacionalne definicije energetske revščine. Še zlasti je to pomembno zaradi občutnega dviga cen energentov in električne energije v ogrevalni sezoni 2021/2022, ki je že tako ranljiva gospodinjstva še dodatno prizadel. Pričakovati je, da

se cene energentov in električne energije na raven pred prvim povišanjem v letu 2021 ne bodo več spustile.

VIRI PODATKOV

- Mzi, Portal energetika, Energetska revščina (<https://www.energetika-portal.si/podrocja/energetika/energetska-revscina/>)
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

22. april 2022

PROJEKT CRP O NATANČNEM POZNAVANJU NAVAD IN POTREB NAJBRANLJIVEJŠEGA DELA PREBIVALSTVA V SLOVENIJI⁴²

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	NEPN: 3.4 Razsežnost notranji trg energije / Preglednica 36 DSEPS 2050: ER-2	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – gospodinjstva	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	tehnična pomoč	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MDDSZEM, MzI, MOP	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input type="checkbox"/> zmanjšanje emisij TGP <input type="checkbox"/> povečanje rabe OVE <input type="checkbox"/> drugo: zmanjšanje energetske revščine <input checked="" type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Z namenom poznavanja navad in potreb najbranjivejšega dela prebivalstva je s tem instrumentom načrtovana priprava strokovnih podlag za akcijski načrt boja proti energetske revščini v Sloveniji, in sicer kot raziskovalnega projekta v okviru Ciljnega raziskovalnega programa (CRP).	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o oskrbi z električno energijo (Ur. l. RS, št. 172/21)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	<p>V okviru <i>Javnega razpisa za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »CRP 2021«</i> v letu 2021, ki ga je konec maja 2021 objavila Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS (ARRS), je bila za izvedbo projekta razpisana tudi tema <i>Strokovne podlage za razvoj ukrepov za boj proti energetske revščini</i>. Opis dela je bil zelo širok in je zajemal vse od priprave definicije energetske revščine in meril za določanje ranljivih skupin prebivalcev, do določitve okvirnega nacionalnega cilja za zmanjšanje energetske revščine, opredelitve politik in ukrepov za njegovo doseganje ter vzpostavitve sistema spremljanja. Razpis je bil zaključen konec junija 2021, na razpisano temo pa ni prispela nobena prijava.</p> <p>MzI je zato septembra 2021 objavil povabilo k oddaji ponudbe za izvedbo projekta z naslovom <i>Preučitev in strokovne podlage za razvoj ukrepov za boj proti energetske revščini</i>. Izvajalec je bil izbran novembra 2021, projekt pa se je</p>
-----------------	---

42 V NEPN-u je to del instrumenta *Podporno okolje za blaženje energetske revščine*.

začel izvajati decembra 2021. Vsebinsko je projekt zelo podoben razpisani vsebini v okviru CRP.

DOSEŽENI UČINKI Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE Projekt *Preučitev in strokovne podlage za razvoj ukrepov za boj proti energetske revščini* se bo izvajal do konca januarja 2023. V prvi fazi projekta, to je do sredine leta 2022, bo analizirano stanje na področju energetske revščine v posameznih državah članicah EU in Sloveniji ter opredeljena energetska revščina. Pripravljeni bodo predlog nacionalne definicije energetske revščine, merila za določanje ranljivih skupin prebivalcev in kazalniki za spremljanje energetske revščine ter zastavljen okvirni nacionalni cilj za zmanjševanje energetske revščine. Glavni del druge faze projekta, ki bo potekala v drugi polovici leta 2022, predstavlja opredelitev politik in ukrepov za boj proti energetske revščini. Oblikovan bo tudi predlog za povečanje zmogljivosti odločevalcev na nacionalni ravni za reševanje energetske revščine ter preučene možnosti in priložnosti za usklajevanje in povezovanje politik, zlasti energetske in socialne politike.

Glede na časovnico iz NEPN, v skladu s katero bi morale biti vse te vsebine pripravljene že leta 2021, je pri izvajanju instrumenta prišlo do zaostanka.

PREDVIDENI UČINKI Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- ARRS, *Javni razpis za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »CRP 2021« v letu 2021*, 26. 5. 2021, (<https://www.arrs.si/sl/progproj/crp/razpisi/21/razp-crp-21.asp>)
- Portal javnih naročil, Dosje javnega naročila 006457/2021 (https://www.enarocanje.si/Obrazci/?id_obrazec=416588)
- MzI, Portal energetika, Energetska revščina (<https://www.energetika-portal.si/podrocja/energetika/energetska-revscina/>)

DATUM PRIPRAVE

22. april 2022

AKCIJSKI NAČRT BOJA PROTI ENERGETSKI REVŠČINI V SLOVENIJI⁴³

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	NEPN: 3.4 Razsežnost notranji trg energije / Preglednica 36 DSEPS 2050: ER-3		
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – gospodinjstva		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS	<input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)		
VRSTA INSTRUMENTA	predpis		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MDDSZEM, MzI, MOP		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input type="checkbox"/>	
	zmanjšanje emisij TGP	<input type="checkbox"/>	
	povečanje rabe OVE	<input type="checkbox"/>	
	drugo: zmanjšanje energetske revščine	<input checked="" type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	V okviru instrumenta bo pripravljen akcijski načrt boja proti energetske revščini v Sloveniji, v katerem bodo opredeljeni kazalniki za spremljanje energetske revščine in ukrepi za njeno zmanjševanje, vključno s shemo finančnih spodbud.		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o oskrbi z električno energijo (ZOEE), Ur. l. RS, št. 172/21
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	Oktober 2021 je bil sprejet <i>Zakon o oskrbi z električno energijo (ZOEE)</i> , ki predstavlja pravno podlago za oblikovanje ukrepov za zmanjševanje energetske revščine. V skladu s 34. členom zakona mora Vlada predpisati merila za opredelitev in ocenjevanje števila energetske revnih gospodinjstev ter sprejeti ustrezne ukrepe za zagotavljanje podpore za izboljšanje energetske učinkovitosti z namenom zmanjšanja energetske revščine, in sicer v 12 mesecih po uveljavitvi <i>ZOEE</i> , čemur pa glede na trenutno dinamiko priprave strokovnih podlag ne bo mogoče zadostiti.
DOSEŽENI UČINKI	Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE	Do začetka leta 2023 bo v izvajanju projekt <i>Preučitev in strokovne podlage za razvoj ukrepov za boj proti energetske revščini (glej instrument Projekt CRP o natančnem poznavanju navad in potreb najranjivejšega dela prebivalstva v Sloveniji)</i> , v okviru katerega bodo pripravljene strokovne podlage za akcijski
----------------------	---

⁴³ V NEPN-u je to del instrumenta *Podporno okolje za blaženje energetske revščine*.

načrt boja proti energetske revščini v Sloveniji. Ta naj bi bil v skladu z *NEPN* pripravljen že leta 2022, *DSEPS 2050* pa je njegovo pripravo zamaknil v leto 2023, kar se zaenkrat še kaže kot izvedljivo.

PREDVIDENI UČINKI Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Potrebno je zagotoviti pravočasno izvedbo instrumenta.

VIRI PODATKOV

- Zakon o oskrbi z električno energijo (ZOEE), Ur. l. RS, št. [172/21](#)
- MzI, Portal energetika, Energetska revščina (<https://www.energetika-portal.si/podrocja/energetika/energetska-revscina/>)

DATUM PRIPRAVE

22. april 2022

3.4 Spodbujanje energetske učinkovitosti in rabe obnovljivih virov energije v stavbah javnega sektorja

UPRAVLJANJE ENERGIJE V JAVNEM SEKTORJU ⁴⁴	
SPLOŠEN OPIS	
OZNAKA INSTRUMENTA	NEPN: 3.2 Razsežnost energetska učinkovitost / 3.2.2 Stavbe / Preglednica 28 DSEPS 2050: J-1
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – javni sektor
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/> ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)
VRSTA INSTRUMENTA	drugo (spremljanje, poročanje in podporne aktivnosti)
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzi DE, MJU, MP
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/> zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/> povečanje rabe OVE <input checked="" type="checkbox"/> drugo: _____ <input type="checkbox"/>
KRATEK OPIS	<p>Upravljanje z energijo v javnem sektorju je uvedel <i>Energetski zakon (EZ-1)</i>, od leta 2020 pa ga ureja <i>Zakon o učinkoviti rabi energije (ZURE)</i>. Skladno z <i>Uredbo o upravljanju z energijo v javnem sektorju</i> je upravljanje z energijo sestavljeno iz energetskega knjigovodstva, izvajanja ukrepov URE in izrabe OVE ter poročanja o stroških energije, vrstah energentov in izvajanju ukrepov.</p> <p>Glavni del nadgradnje instrumenta predstavlja priprava strategije oz. programa za sistemsko upravljanje energije v javnem sektorju. Program bo opredeljeval vse od ciljev energetske učinkovitosti po osebah ožjega javnega sektorja, prednostne izvedbe kategoriziranih projektov energetske prenove ter obsega naložb, potrebnih finančnih virov in časovnega načrta izvedbe projektov, do podpore izvajanju projektov, vzpostavitve spremljanja izvajanja programa in izvajanja mehkih ukrepov.</p>
PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE	
EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o učinkoviti rabi energije (ZURE), Ur. l. RS, št. 158/20 Uredba o upravljanju z energijo v javnem sektorju, Ur. l. RS, št. 52/16 in 116/20
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

⁴⁴ Ime instrumenta v NEPN je *Upravljanje z energijo v javnem sektorju*.

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA

Sistem energetskega knjigovodstva za stavbe javnega sektorja za poročanje zavezancev, vključno s stalno tehnično in vsebinsko pomočjo, je vzpostavljen. Konec leta 2020 in v začetku leta 2021 je bila z namenom večje preglednosti in enostavnejše uporabe nadgrajena aplikacija za poročanje podatkov energetskega knjigovodstva. Še zlasti je bil s prednastavljenimi možnostmi poenostavljen vnos informacij o ukrepih za povečanje energetske učinkovitosti in rabe OVE (načrtovani/izvedeni; zunanji ovoj/vgrajeni sistemi/organizacijski ukrepi itd.), stroških energije (brez DDV/z DDV, z 9,5 % DDV/z 22 % DDV) in podobno. Posodobljena so bila tudi navodila za poročanje in uporabo aplikacije. Podatke za leto 2020 so lahko zavezanci do konca marca 2021, kar je njihova obveznost v skladu z *ZURE*, že sporočili preko nadgrajene aplikacije.

V začetku marca 2021 je Borzen v sodelovanju z MzI izvedel spletni seminar o poročanju podatkov energetskega knjigovodstva, v okviru katerega je bila predstavljena tudi uporaba nadgrajene aplikacije za vnos podatkov. Na seminarju je sodelovalo več kot 60 udeležencev. Proti koncu leta 2021 je Borzen izvedel še naslednje spletne seminarje s področja upravljanja z energijo v javnem sektorju: upravljanje z energijo v zdravstvenem sektorju, upravljanje z energijo v šolskem sektorju, upravljanje z energijo v ožjem javnem sektorju in specifični ukrepi upravljanja z energijo po skupinah stavb za upravnike stavb.

Za namen nadzora nad kakovostjo zbranih podatkov v aplikaciji EK se je v letu 2021 začela izvajati projektna naloga analiza ukrepa iz Uredbe o upravljanju z energijo v javnem sektorju (Ur. l. RS, št. 52/16, 116/20 in 158/20 – *ZURE*) ter predlog za nadgradnjo in izboljšavo izvajanja ukrepa.

Usposabljanja za upravljanje z energijo v javnem sektorju se izvajajo tudi v okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE* (<https://www.care4climate.si/sl>). Junija 2021 je bilo izvedeno prvo tridnevno usposabljanje, na katerem je sodelovalo 31 udeležencev. Ciljno usposabljanje je osredotočeno na pridobivanje znanj, ki so nujna za uspešno vzpostavitev sistema za upravljanje z energijo v javnem sektorju.

V *NEPN* in *DSEPS 2050* je bila v okviru tega instrumenta za leto 2021 načrtovana določitev ciljev na področju energetske učinkovitosti za javne stavbe oz. institucije. Določeni tudi naj bi bili tudi zahtevni cilji glede uporabe OVE v javnih stavbah ter zagotovljene potrebne spodbude za njen hitrejši razvoj (finančne spodbude, energetske pogodbeništvost itd.). Omenjene aktivnosti niso bile izvedene, prav tako tudi ni bila pripravljena strategija oz. program za sistemsko upravljanje energije v javnem sektorju, ki je bil ravno tako načrtovan za leto 2021.

DOSEŽENI UČINKI

Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE

Načrtovano je nadaljnje izvajanje ukrepa. V začetku marca 2022 so bila na spletni strani za poročanje podatkov energetskega knjigovodstva zadnjič posodobljena metodološka pojasnila glede izvajanja poročanja. Podatke za leto 2021 so morali zavezanci v skladu z *ZURE* poročati do konca marca 2022.

V sredini leta 2022 se bo zaključila naloga namenjena nadzoru nad kakovostjo zbranih podatkov v aplikaciji EK.

V okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE* (<https://www.care4climate.si/sl>) sta v letu 2022 predvideni dve ciljni usposabljanji za upravljanje z energijo v javnem sektorju, in sicer prvo konec maja oz. v začetku junija, drugo pa jeseni.

V okviru Javnega razpisa za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »CRP 2022« v letu 2022, ki ga je v začetku marca 2022 objavila Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS (ARRS), je bila med razpisanimi temami tudi tema *Strokovne podlage za razvoj učinkovitega Upravljanja z energijo v javnem sektorju*. V okviru naloge je treba analizirati dosedanje stanje vključenosti javnega sektorja v Sloveniji v sistem upravljanja z energijo na lokalni in nacionalni ravni ter pripraviti osnutek celovite dolgoročne strategije energetske učinkovitosti v javnem sektorju in tako prispevati k vzpostavitvi sistematičnega pristopa (v organizacijskem in tehničnem smislu) za izboljšanje delovanja celovitega sistema upravljanja z energijo v stavbah javnega sektorja. Priprava osnutka strategije je zelo obširna, saj vključuje vse od analize stanja rabe energije v javnem sektorju, skupno in po posameznih deležnikih, ter analize javnega stavbnega fonda z vidika rabe energije na enoto dejavnosti, do opredelitve indikativnih ciljev, razvoja metodologije in nadgradnje kazalnikov za redno letno spremljanje in poročanje glede zastavljenih ciljev ter tudi vzpostavitve zaveze, da morajo vsi javni organi sodelovati pri vključevanju učinkovitega upravljanja z energijo na vseh ravneh svojega poslovanja. Predviden čas trajanja projekta je do 18 mesecev. Razpis je bil zaključen konec aprila 2022, izidi bodo znani avgusta, projekti pa naj bi se predvidoma začeli izvajati septembra 2022.

PREDVIDENI UČINKI Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Za doseganje ciljev na področju zmanjševanje emisij TGP, rabe energije in izrabe OVE do leta 2030, je treba čim prej zagotoviti izvajanje instrumenta v polnem obsegu, načrtovanem z NEPN in DSEPS 2050.

VIRI PODATKOV

- Mzi DE
- Mzi, Portal energetika, Upravljanje z energijo v javnem sektorju (<https://www.energetika-portal.si/podrocja/energetika/upravljanje-z-energijo-v-javnem-sektorju/>)
- Mzi, Portal energetika, Poročanje podatkov energetskega knjigovodstva (<https://www.energetika-portal.si/podrocja/energetika-/upravljanje-z-energijo-v-javnem-sektorju/porocanje/>)
- Borzen, Portal Trajnostna energija, Upravljanje z energijo v javnem sektorju 021 (<http://www.trajnostnaenergija.si/Trajnostna-energija/Informirajte-se/Dogodki/Upravljanje-z-energijo-v-javnem-sektorju-021>)
- ARRS, Javni razpis za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »CRP 2022« v letu 2022, 10. 3. 2022 (<http://www.arrs.si/sl/progproj/crp/razpisi/22/razp-crp-22.asp>)

DATUM PRIPRAVE

26. april 2022

SHEME POVRATNIH SREDSTEV ZA ENERGETSKO UČINKOVITOST V JAVNEM SEKTORJU

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	NEPN: 3.2 Razsežnost energetska učinkovitost / 3.2.2 Stavbe / Preglednica 28 DSEPS 2050: J-2	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – javni sektor	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Eko sklad, MOP, MzI DE	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input checked="" type="checkbox"/>
	zmanjšanje emisij TGP	<input checked="" type="checkbox"/>
	povečanje rabe OVE	<input checked="" type="checkbox"/>
	drugo: _____	<input type="checkbox"/>
KRATEK OPIS	Predvideno je nadaljevanje izvajanja instrumenta ob hkratnem izboljšanju spremljanja učinkov naložb, ki prejmejo kredite, namenjene zmanjšanju rabe energije in emisij TGP ter povečanju proizvodnje energije iz OVE (Eko sklad in drugi ponudniki), Načrtovano je usmerjanje več kreditov v širši javni sektor, ki ni v lasti države.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o varstvu okolja (ZVO-1)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	<p>Instrument se izvaja. V letu 2021 so lahko občine za posojila Eko sklada zaprosile v okviru poziva za kreditiranje okoljskih naložb občin (60LS17) s 5 milijoni evrov razpoložljivih sredstev, kjer leta 2021 že drugo leto zapored ni bil odobren noben kredit, in v okviru poziva za kreditiranje naložb občin v gradnjo novih skoraj ničenergijskih stavb splošnega družbenega pomena (61ONS17) z razpisanimi 20 milijoni evrov ugodnih kreditov, kjer sta bila leta 2021 odobrena dva kredita v skupni vrednosti 2,9 milijona evrov. Leto prej je bil v okviru tega poziva odobrenih za 1 milijon evrov, še leto prej pa za 2,8 milijonov evrov kreditnih sredstev.</p> <p>Poraba kreditov za financiranje naložb občin v letu 2021 je znašala 1,5 milijona evrov, in sicer so bila sredstva namenjena izvajanju petih naložb, ki so bile odobrene v okviru javnih pozivov 57LS16 (2 naložbi)⁴⁵ in 61ONS17 (3 naložbe).</p>
-----------------	---

⁴⁵ Podatka o namenu kreditov nimamo, zato naložbi nista nujno usmerjeni v zmanjšanje emisij TGP.

Znesek porabljenih kreditov je bil v primerjavi z letom prej manjši za 57 %. Lokalne skupnosti so lahko ugodne kredite pridobile tudi poleg nepovratnih sredstev v pozivu 82FS-PO20, ki je bil odprt do maja 2021. Na voljo je bilo 6 milijonov evrov nepovratnih sredstev in 5 milijonov evrov kreditnih sredstev, vendar so podatki o črpanju kreditov razpoložljivi samo skupno za vse upravičence, pravne osebe in občine. Omenjeni poziv je decembra leta 2021 nadomestil nov poziv 92FS-PO21, v katerem je za nepovratne spodbude na voljo 5, za kredite pa 2 milijona evrov, in sicer tudi za pravne osebe javnega prava.

Tudi v letu 2021 so bila za osebe celotnega javnega sektorja in ponudnike energetske storitev na voljo posojila za financiranje projektov celovite energetske prenove javnih stavb, ki jih je maja 2019 razpisala SID banka v okviru Sklada skladov. Na voljo je okvirno 38,5 milijonov evrov, od katerih jih je 24 milijonov zagotovljenih iz EKP, preostanek pa iz sredstev banke. Izvajanje tega finančnega instrumenta zaostaja za pričakovanji, in sicer predvsem zaradi omejitev pri namenih produkta in tudi velike razpoložljivosti nepovratnih sredstev za te namene.

Glej tudi instrument *Posojila Eko sklada s subvencionirano obrestno mero za okoljske naložbe v Zvezku 6 – Večsektorski ukrepi*.

DOSEŽENI UČINKI Učinkov se ne spremlja na način, ki bi omogočal vrednotenje vpliva naložb na zmanjšanje emisij TGP.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE Načrtovano je nadaljnje izvajanje instrumenta. Trenutno sta za kreditiranje naložb v javnem sektorju odprta dva javna poziva, in sicer že omenjena poziva 60LS17 in 61ONS17. Pravne osebe javnega prava lahko kredite skupaj z nepovratnimi sredstvi pridobijo tudi v okviru poziva 92FS-PO21, ki je bil objavljen decembra 2021. V skladu s poslovno politiko Eko sklada za obdobje 2021–2025 znaša predvideni okvir razpisanih sredstev posojil za občine 6 milijonov evrov v letu 2022 in ravno toliko tudi v letu 2023.

SID banka bo vloge za financiranje projektov celovite energetske prenove javnih stavb sprejemala do porabe sredstev posojilnega programa oziroma najkasneje do 31. 12. 2023.

V *NEPN* in *DSEPS 2050* je v okviru tega instrumenta za leto 2023 načrtovano izboljšanje spremljanja učinkov naložb, ki prejemajo kredite, na zmanjšanje rabe energije in emisij TGP ter povečanje proizvodnje energije iz OVE.

PREDVIDENI UČINKI Učinkov se ne spremlja na način, ki bi omogočal vrednotenje vpliva naložb na zmanjšanje emisij TGP.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Priporočilo za posojila Eko sklada, ki so namenjena javnemu sektorju, je enako kot splošno priporočilo za vsa posojila Eko sklada, in je navedeno pri instrumentu *Posojila Eko sklada s subvencionirano obrestno mero za okoljske naložbe v Zvezku 6 – Večsektorski ukrepi*.

VIRI PODATKOV

- Eko sklad, osnutek Letnega poročila Eko sklada za leto 2021, februar 2022
- Eko sklad, Poslovna politika Eko sklada 2021–2025, oktober 2021 (<https://www.ekosklad.si/informacije/o-skladu/poslovni-nacrt/poslovna-politika-eko-sklada-2021-2025>)
- MzI, Portal energetika, Javne objave (<http://www.energetika-portal.si/javne-objave/>)

- Letno poročilo SID banke 2021
(https://www.sid.si/sites/www.sid.si/files/letno_porocilo_2021_koncno_reduced.pdf)
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021
(https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

3. maj 2022

NEPOVRATNE NALOŽBENE FINANČNE SPODBUDE ZA ENERGETSKO PRENOVO STAVB V JAVNEM SEKTORJU, USMERJENE V POVEČANJE DELEŽA PROJEKTOV, IZVEDENIH Z ENERGETSKIM POGODBENIŠTVOM⁴⁶
SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP EKP: prednostna os 4, prednostna naložba 4.1 NEPN: 3.2 Razsežnost energetska učinkovitost / 3.2.2 Stavbe / Preglednica 28 DSEPS 2050: J-3	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – javni sektor	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski (finančne spodbude)	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzl DE, Eko sklad	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/> zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/> povečanje rabe OVE <input checked="" type="checkbox"/> drugo: _____ <input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Z instrumentom je načrtovano nadaljevanje sofinanciranja energetske prenove stavb javnega sektorja z nepovratnimi sredstvi. Za doseganje večjega obsega energetskih prenov po modelu energetskega pogodbeništv (EPO) so predvideni še razvoj novih finančnih modelov za spodbuditev pogodbenega zagotavljanja prihrankov energije, zagotovitev finančnih spodbud za pripravo projektov EPO v okviru podpornega programa za pospeševalce teh projektov ter vzpostavitev sistema izobraževanja in usposabljanja deležnikov, ki so odgovorni za energetske prenov, na vseh ravneh priprave in izvedbe projekta EPO. Ob tem je treba zagotoviti stalno razpoložljivost nepovratnih sredstev za spodbujanje naložb energetske prenove javnih stavb in energetske prenove stavb bolj usmerjati najprej v celovite energetske in nato v trajnostne prenov.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 (OP EKP) Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

⁴⁶ Ime instrumenta v NEPN je *Nepovratne investicijske finančne spodbude za energetske sanacije stavb v javnem sektorju, usmerjene v povečanje deleža projektov izvedenih z energetske pogodbeništvom.*

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA

Tudi leta 2021 so se izvajali projekti, ki so prejeli nepovratna sredstva iz Kohezijskega sklada za energetske prenove stavb v lasti in rabi občin, stavb širšega javnega sektorja in stavb ožjega javnega sektorja v okviru različnih razpisov/povabil od vključno leta 2016 dalje. Skupno je bilo leta 2021 prenovljenih skoraj 149.000 m² neto tlorisne površine stavb, kar je 17 % več kot leto prej, še vseeno pa kar tretjino manj kot leta 2018, ko je bilo s sredstvi OP EKP prenovljene največ površine. Za izvedbo teh naložb je bilo dodeljenih 15,7 milijonov evrov. Do konca leta 2021 je bilo v okviru 77 projektov skupno prenovljenih 690.000 m² neto tlorisne površine stavb. Zmanjšanje rabe energije, doseženo s temi projekti, je bilo ocenjeno na 54,3 GWh, emisije CO₂ pa na 14,2 kt na leto. Zmanjšanje rabe energije na enoto površine znaša 79 kWh/m²leto, kar je sicer malenkost boljše kot leto prej, še vseeno pa kaže na to, da bo treba prenove za večje učinke v prihodnje bolj usmerjati v celovite prenove, vključno s trajnostnimi prenovami.

Za energetske prenove stavb javnega sektorja v okviru OP EKP so bili leta 2021 odprti razpisi/povabila, ki so bili objavljeni oktobra 2020 (JOB_2021, ŠJS 2021 in OJS 2021). Ob objavi je bilo skupaj razpisanih 46,8 milijonov evrov sredstev, maja 2021 pa se je ta znesek še povečal, na 58,5 milijonov evrov, in sicer je bil znesek povečan v okviru ŠJS 2021. Za 38 projektov, prijavljenih na odpiranja do konca leta 2021, so bila dodeljena sredstva v znesku 43,3 milijonov evrov. To pomeni boljše črpanje sredstev kot v preteklih letih, kar je posledica tako sofinanciranja izdelave tehnične in ekonomske dokumentacije s sredstvi mednarodne tehnične pomoči ELENA (projekt GovDER), o čemer pišemo več pri instrumentu [Energetsko pogodbeništvu](#), ki je pripomoglo k več prijavljenim projektom iz širšega in ožjega javnega sektorja, kot tudi povišanja višine spodbud v razpisih in povabilih na do 49 % priznanih stroškov naložbe. V ožjem javnem sektorju je bilo dodeljenih kar 86 % razpisanih sredstev, kar je bistveno boljše kot v predhodnih povabilih in pomembno tudi zaradi doseganja cilja v skladu s 5. členom *Direktive o energetske učinkovitosti (EED)*⁴⁷. Za podrobnosti o doseganju tega cilja glej *Zvezek 1 – Ocena doseganja ciljev*.

V OP EKP se v okviru prednostne osi 15 za spodbujanje odprave posledic krize v okviru pandemije COVID-19 ter priprave zelenega, digitalnega in odpornega okrevanja gospodarstva v sklopu programa React-EU za obdobje 2020–2023 s prilagoditvijo sedanjega večletnega finančnega okvira sofinancirajo ključni ukrepi za odpravo posledic pandemije koronavirusa. Za krepitev odpornosti zdravstvenih sistemov so zagotovljeni tudi viri za izvajanje naložb v energetske prenove stavb zdravstvene infrastrukture posebnega pomena zaradi koronavirusa. V okviru zadnje spremembe OP EKP iz julija 2021 je bila predvidena izvedba šestih projektov s skupno vrednostjo operacij 80 milijonov evrov (z DDV). Eden od teh projektov ne bo izveden, saj je potrebno objekt, predviden za energetske prenove, predhodno še statično sanirati. Od ostalih predvidenih projektov je bila do konca leta 2021 izdana odločba o podpori za en projekt, in sicer za energetske sanacije Glavne stavbe – Hospital UKC Ljubljana v skupni vrednosti 50 milijonov evrov.

Za izvajanje ukrepov je nepovratna sredstva javnemu sektorju leta 2021 ponovno izplačal tudi Eko sklad. Za 20 projektov gradnje skoraj ničenergijskih stavb splošnega družbenega pomena in 44 naložb⁴⁸ v ukrepe URE in izrabe

47 Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi Direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi Direktiv 2004/08/ES in 2006/32/ES, [UL L 315 z dne 14. 11. 2012, str. 1, prečiščena različica \(2013-07-01\)](#)

48 Gre za oceno, saj so nepovratna sredstva v okviru nekaterih pozivov za izvedbo posameznih ukrepov URE in izrabe OVE namenjena različnim ciljnim skupinam (npr. pri pozivu 76FS-PO18), baza podatkov Eko sklada pa ne vključuje ustreznega

OVE je namenil 10,5 milijonov evrov, kar je skoraj dve tretjini več kot leto prej. Kar 93 % tega zneska je bilo namenjenega gradnji skoraj ničenergijskih stavb. Zmanjšanje rabe energije, doseženo s temi projekti, je bilo ocenjeno na 4,2 GWh, emisije CO₂ pa na 0,9 kt na leto. Za gospodarstvo in javni sektor je bil do konca maja 2021 še odprt poziv 82FS-PO20 s prvotno razpisanimi 3 milijoni evrov nepovratnih sredstev in 5 milijoni evrov kreditnih sredstev; znesek nepovratnih sredstev je bil aprila 2021 povišan na 6 milijonov evrov. Podoben poziv, 92FS-PO21, z razpisanimi 5 milijoni evrov nepovratnih sredstev in 2 milijonoma evrov kreditnih sredstev, kjer so med upravičenci tudi pravne osebe javnega prava, je bil objavljen v sredini decembra 2021. Zadnji dan leta 2021 je sledil tudi nov poziv za spodbude lokalnim skupnostim za gradnjo skoraj ničenergijskih stavb 90SUB-sNESLS21. Skupna višina razpoložljivih sredstev znaša 14 milijonov evrov.

Medtem, ko lahko ugotovimo, da se v skladu z *DSEPS 2050* intenzivno odvija energetska prenova stavb javnega sektorja s kohezijskimi sredstvi, pa se ostale aktivnosti, predvidene v letu 2021, v veliki meri niso izvajale (npr. razvoj novih finančnih modelov, zagotovitev finančnih spodbud za pripravo projektov EPO v okviru podpornega programa, usmerjanje energetskih prenov v bolj celovite itd.).

DOSEŽENI UČINKI

Z energetske prenovne stavb javnega sektorja je bilo leta 2021 doseženo:

- zmanjšanje rabe energije: 12,1 GWh/leto
- povečanje proizvodnje energije iz OVE: 4,1 GWh/leto
- zmanjšanje emisije CO₂: 3,1 kt/leto

Učinki so bili povzeti po projektni dokumentaciji.

S spodbudami Eko sklada za zmanjšanje rabe energije in povečanje proizvodnje energije iz OVE v javnem sektorju je bilo leta 2021 doseženo:

- zmanjšanje rabe energije: 4,2 GWh/leto
- povečanje proizvodnje energija iz OVE: 0,9 GWh/leto
- zmanjšanje emisije CO₂: 0,9 kt/leto

Učinki so bili povzeti po projektni dokumentaciji oz. izračunani v skladu s *Pravilnikom o metodah za določanje prihrankov energije (Ur. l. RS, št. 57/21)*.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE

V okviru razpisov/povabil JOB_2021, OJS 2021 in ŠJS 2021 iz oktobra 2020 so bila v letu 2022 predvidena še zadnja odpiranja, in sicer je bil skrajni rok za oddajo prijav v okviru povabil OJS 2021 in ŠJS 2021 24. 1. 2022, v okviru razpisa JOB_2021 pa sta bila zadnja roka 31. 1. in 10. 5. 2022. Januarja 2022 je bila povečana vrednost razpisanih sredstev v okviru povabila OJS 2021, za 4,1 milijona evrov, aprila 2022 pa še v okviru razpisa JOB_2021, za 17,6 milijonov evrov. Skupaj je bilo tako v okviru teh treh razpisov/povabil na voljo dobrih 80,2 milijonov evrov.

Nadaljuje se spodbujanje naložb v energetske prenovne stavb zdravstvene infrastrukture posebnega pomena zaradi koronavirusa v okviru programa React-EU. V letu 2022 so bila do zdaj odobrena še sredstva za energetske prenovne Splošne bolnišnice (SB) Nova Gorica ter objektov Orhideja in Vrtnica v vklopu Univerzitetnega rehabilitacijskega inštituta RS– Soča. Projekti bodo predvidoma končani do konca leta 2023.

Pri Eko skladu sta za javni sektor trenutno odprta dva poziva. Prvi poziv, 90SUB-sNESLS21, je namenjen lokalnim skupnostim za gradnjo skoraj

indikatorja (npr. šifra dejavnosti v skladu z SKD 2008), ki bi omogočal korekten ločen prikaz učinkov po posameznih sektorjih. Ocena je bila narejena glede na tip stavbe, v kateri so bili projekti izvedeni.

ničenergijskih stavb, drugi, 92FS-PO21, pa tudi pravnim osebam javnega prava za nove naložbe v URE in izrabo OVE.

V skladu s *Poslovno politiko Eko sklada za obdobje 2021–2025*, bo Eko sklad leta 2022 občinam namenil 5 milijonov evrov za novogradnjo skoraj ničenergijskih stavb. Za učinkovito rabo energije v podjetjih, kjer so na pozivih do sredstev upravičene tudi pravne osebe javnega prava, pa bo na voljo 6 milijonov evrov. Leta 2023 bo za skoraj ničenergijske stavbe ponovno na razpolago 5 milijonov evrov, višina sredstev za URE v podjetjih pa bo znašala 7 milijonov evrov. Sredstva bodo zagotovljena iz prispevka na rabo energije za povečanje energetske učinkovitosti.

V *Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leti 2022 in 2023* so za občine na področju energetske učinkovitosti v stavbah v letih 2022 in 2023 sredstva namenjena za trajnostno gradnjo z lesom (2022: 1,88 milijona evrov, 2023: 0,52 milijona evrov) in energetska sanacija stavb (obe leti po 3 milijone evrov; upravičenci so posredni in neposredni proračunski uporabniki). Sredstva so rezervirana tudi za trajnostno gradnjo skoraj ničenergijskih stavb, in sicer leta 2022 v znesku 6, leto kasneje pa 16,72 milijonov evrov, vendar bodo te spodbude, poleg občinam, namenjene tudi drugim ciljnim skupinam.

PREDVIDENI UČINKI

Z energetska prenova stavb javnega sektorja, ki so nepovratna sredstva prejele v okviru razpisov in povabil v obdobju od leta 2016 dalje, brez prispelih prijav na razpise/povabila, ki so bili objavljeni oktobra 2020, v letu 2022, bo v letih 2022 in 2023 doseženo:

- zmanjšanje rabe energije: 28,4 GWh/leto
- povečanje proizvodnje energija iz OVE: 6,8 GWh/leto
- zmanjšanje emisije CO₂: 7,3 kt/leto

Učinki so bili povzeti po projektni dokumentaciji. Podatki še niso dokončni.

Učinki projektov, podprtih z nepovratnimi sredstvi Eko sklada, se vnaprej ne načrtujejo. O predvidenih učinkih projektov, ki se izvajajo v okviru programa React-EU, nimamo podatkov.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Z vidika doseganja ciljev na področju zmanjšanja rabe energije in emisij TGP v stavbah do leta 2030 in tudi dolgoročno do leta 2050 gre za izjemno pomemben instrument. Čim prej je treba zagotoviti njegovo izvajanje v polnem obsegu, načrtovanem z *NEPN* in *DSEPS 2050*. Bistveni sta gotovo zagotovitev stalnih virov nepovratnih sredstev za spodbujanje naložb energetske prenove javnih stavb ter celovita podpora investitorjem pri pripravi in izvedbi projektov, še zlasti po modelu energetskega pogodbenišтва. Podpora pripravi projektov s sredstvi mednarodne tehnične pomoči ELENA (projekt GovDER) se je izkazala kot uspešna, zato je treba čim prej zagotoviti sredstva za njeno nadaljevanje.

VIRI PODATKOV

- Eko sklad, MzI DE – Projektna pisarna za energetska prenova javnih stavb
- MzI, Portal energetika, Javne objave (<https://www.energetika-portal.si/javne-objave/>)
- Operativni program za izvajanje kohezijske politike v programskem obdobju 2014–2020, 6. sprememba, 2. 7. 2021 (https://www.eu-skladi.si/sl/dokumenti/operativni-programi/program_6-0.pdf)
- SVRK, 50 milijonov evrov nepovratnih sredstev iz pobude React-EU za celovito energetska prenova Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana, 15. 6. 2021 (<https://www.gov.si/novice/2021-06-15-50-milijonov-evrov-nepovratnih-sredstev-iz-pobude-react-eu-za-celovito-energetska-prenovo-univerzitetnega-klinicnega-centra-ljubljana/>)
- SVRK, Evropska sredstva iz pobude React-EU za prenova Splošne bolnišnice Nova Gorica, 28. 2. 2022 (<https://www.eu-skladi.si/sl/aktualno/novice/evropska-sredstva-iz-pobude-react-eu-za-prenovo-splosne-bolnisnice-nova-gorica>)

- SVRK, *Nadaljujemo z obsežnim naložbenim ciklom v slovensko zdravstvo: Evropska sredstva za prenovu objektov rehabilitacijskega centra Soča in Splošne bolnišnice Novo mesto*, 7. 4. 2022 (<https://www.eu-skladi.si/sl/aktualno/novice/nadaljujemo-z-obseznim-nalozbenim-ciklom-v-slovensko-zdravstvo-evropska-sredstva-za-prenovo-objektov-rehabilitacijskega-centra-soca-in-splosne-bolnisnice-novo-mesto>)
- SVRK, *Poročilo o izvajanju evropske kohezijske politike 2014-2020 za obdobje od januarja 2014 do konca decembra 2021, Cilj naložbe za rast in delovna mesta*, januar 2022 (<https://www.eu-skladi.si/portal/sl/ekp/izvajanje/porocila-1>)
- Eko sklad, osnutek Letnega poročila Eko sklada za leto 2021, februar 2022
- Eko sklad, Poslovna politika Eko sklada 2021–2025, oktober 2021 (<https://www.ekosklad.si/informacije/o-skladu/poslovni-nacrt/poslovna-politika-eko-sklada-2021-2025>)
- Odlok o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leti 2022 in 2023 (Ur. l. RS, št. [49/22](#)), priloga Program porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leti 2022 in 2023 (https://www.uradni-list.si/files/RS_-2022-049-01064-OB~P001-0000.PDF)

DATUM PRIPRAVE

26. april 2022

ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI PROJEKTOV ENERGETSKE PRENOVE STAVB V JAVNEM SEKTORJU

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	NEPN: 3.2 Razsežnost energetska učinkovitost / 3.2.2 Stavbe / Preglednica 28 DSEPS 2050: J-4	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – javni sektor	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	sklop instrumentov	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MzI DE, PPEPS	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/>	
	zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/>	
	povečanje rabe OVE <input type="checkbox"/>	
	drugo: _____ <input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	<p>Z instrumentom je načrtovano, da bo v okviru aktivnosti C4.1 projekta <i>LIFE IP CARE4CLIMATE</i> (https://www.care4climate.si/sl), ki se je začel pod vodstvom MOP leta 2019, izvedena analiza projektov energetske prenoje javnih stavb, ki so bili sofinancirani s kohezijskimi sredstvi, pripravljene smernice za digitalizacijo javnih naročil pri pridobivanju nepovratnih sredstev za energetske prenoje javnih stavb in vzpostavljen sistem za spremljanje doseganja ciljev pri zagotavljanju kakovostne energetske prenoje javnih stavb. V okviru aktivnosti C4.1 bo nadgrajena tudi shema za znak kakovosti v graditeljstvu (ZKG), in sicer z namenom spodbujati večjo kakovost energetske prenoje stavb. ZKG bo nadgrajen z novimi skupinami za ocenjevanje, ki bodo vključevale tudi procese, storitve, prenovljene stavbe in/ali posebne izdelke in sisteme, ki so ključnega pomena za uspešno energetska prenojo ter bolj zelene in trajnostne stavbe.</p> <p>Poleg aktivnosti iz projekta <i>LIFE IP CARE4CLIMATE</i> so v instrumentu načrtovani tudi nadgradnja sistema zagotavljanja kakovosti energetske prenoje stavb v okviru strukturiranega procesa sodelovanja deležnikov, certificiranje izvajalcev in procesov, izobraževanje oz. usposabljanje deležnikov ter zagotavljanje vodilne vloge javnega sektorja z uveljavljanjem sistema kakovosti pri projektih energetske prenoje stavb v javnem sektorju.</p>	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Celoviti nacionalni energetska in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenoje stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA

Leta 2019 se je pod vodstvom MOP začel projekt *LIFE IP CARE4CLIMATE* (<https://www.care4climate.si/sl>), v okviru katerega je v aktivnosti C4.1 predvidena vzpostavitev celovitega sistema za zagotavljanje kakovosti pri energetske prenovi javnih stavb. Na področju vpeljave BIM projektiranja v javni sektor je bil leta 2021 objavljen razpis za zunanega izvajalca in v drugi polovici leta se je začela izvajati naloga »Oblikovanje izmenjevalnega formata na področju graditve objektov«, katere rezultat bodo smernice za digitalizacijo projektne dokumentacije gradenj in prenov stavb, ki bodo pripravljene v drugi polovici leta 2022.

Predvidena analiza projektov energetske preнове javnih stavb, ki so bili sofinancirani s kohezijskimi sredstvi, je bila prekinjena, saj je SVRK v decembru 2021 objavil javni razpis 008534/2021 za naročilo male vrednosti, namenjeno analizi smotrnosti porabe kohezijskih sredstev za energetske prenovi javnih stavb (naloga »Vrednotenje izvajanja v okviru PN 4.1. Spodbujanje energetske učinkovitosti, pametnega ravnanja z energijo in uporabe obnovljivih virov v javni infrastrukturi, vključno z javnimi stavbami, in v stanovanjskem sektorju, Specifični cilj 1: Povečanje učinkovitosti rabe energije v javnem sektorju«).

V sklopu C4.1 poteka tudi nadgrajevanje sheme za *Znak kakovosti v graditeljstvu (ZKG)*, in sicer z namenom spodbujati večjo kakovost energetske prenovi stavb. ZKG se podeljuje že od leta 1996, v okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE* pa je bilo leta 2020 predlaganih 6 novih kategorij ZKG. V letu 2021 so bile izvedene vse načrtovane pripravljalne aktivnosti za razvoj »zelenega« ZKG. Objavljen je bil tudi javni razpis za podelitev okoljskega priznanja ZKG, ki je vključeval tudi kategorijo storitev pri prenovi / obnovi stavb kulturne dediščine in stavb s sestavinami kulturne dediščine (ostrešja, fasade, konstrukcijske ojačitve, sanacija vlage). Z namenom promocije in vidnosti zagotavljanja kakovosti pri prenovah stavb se je začela priprava spletnega portala s predstavitvijo kategorij ZKG (<https://trajnostnagrada.si/znak-kakovosti-v-graditeljstvu-zkg/>).

DOSEŽENI UČINKI

Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE

V okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE* bodo v drugi polovici leta 2022 pripravljene smernice za digitalizacijo projektne dokumentacije gradenj in prenov stavb. Sistem za spremljanje doseganja ciljev pri zagotavljanju kakovostne energetske prenovi javnih stavb bo končan leta 2023. Podrobno bodo pregledani rezultati projekta, ki ga je razpisal SVRK, oblikovani predlogi za odpravo identificiranih vrzeli ter pripravljene smernice za digitalizacijo javnih naročil pri pridobivanju nepovratnih sredstev za energetske prenovi javnih stavb. Na izvedenih projektih energetske prenovi javnih stavb bo preverjena skladnost z merili iz PURES-3.

Nadaljevala se bo priprava spletnega portala s predstavitvijo kategorij ZKG. Objavljen je bil nov javni razpis za podelitev okoljskega priznanja ZKG, ki ponovno vključuje tudi kategorijo storitev pri prenovi / obnovi stavb kulturne dediščine in stavb s sestavinami kulturne dediščine (ostrešja, fasade, konstrukcijske ojačitve, sanacija vlage). Razpis bo odprt do 11. 11. 2022. Okoljsko priznanje ZKG za leto 2022 je bilo podeljeno aprila v okviru sejma DOM. Do konca leta 2023 bo potekalo testiranje trga za vpeljavo novih kategorij ZKG, in sicer na področjih procesa načrtovanja celovite energetske prenovi stavb, gradbene in energetske prenovi stavb kulturne dediščine, razvoja, tehnoloških dosežkov in inovacij za razogljičenje ter gradbenih

izdelkov z informacijo o ogljičnem odtisu. Pripravljena bodo tudi merila za njihovo dodeljevanje.

Aktivnosti, ki so v okviru tega instrumenta načrtovane v *NEPN* in *DSEPS 2050*, časovno niso podrobneje opredeljene.

PREDVIDENI UČINKI

Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Za doseganje ciljev na področju energetske učinkovitosti in zmanjšanja emisij TGP do leta 2030 ni pomembna samo primerna intenzivnost izvajanja energetskih prenov v javnem sektorju, ampak tudi njihova ustrezna izvedba. Zagotavljanje kakovosti ima pri tem pomembno vlogo, zato je nujno, da se čim prej vzpostavi izvajanje tega instrumenta v skladu s smernicami iz *NEPN* in *DSEPS 2050*. Poseben poudarek je treba nameniti izgradnji sistema za vzpostavitev zagotavljanja kakovosti izvedenih energetskih prenov z izobraževanjem in dodatnimi strokovnimi podlagami za pripravljavce projektov.

VIRI PODATKOV

- Projekt *LIFE IP CARE4CLIMATE*, interno gradivo
- Spletni portal *Znak kakovosti v graditeljstvu* (<https://trajnostnagrada.si/znak-kakovosti-v-graditeljstvu-zkg/>)
- ZRMK, ZKG – *Javni razpis št. 1/2022* (https://gi-zrmk.si/centri_dejavnosti/gradbeni_center/znak_kakovosti_v_graditeljstvu/zkg_javni_razpis_in_prijava/)
- Sejem Dom, Priznanje Znak kakovosti v graditeljstvu (<https://www.sejemdom.si/za-obiskovalce/priznanje-znak-kakovosti-v-graditeljstvu>)
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (*DSEPS 2050*), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

4. maj 2022

PROJEKTNA PISARNA ZA ENERGETSKO PRENOVO JAVNIH STAVB

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP EKP: prednostna os 4, tehnična pomoč NEPN: 3.2 Razsežnost energetska učinkovitost / 3.2.2 Stavbe / Preglednica 28 DSEPS 2050: J-5	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – javni sektor	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	drugo (organizacijski ukrep)	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzl DE	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input checked="" type="checkbox"/>
	zmanjšanje emisij TGP	<input checked="" type="checkbox"/>
	povečanje rabe OVE	<input checked="" type="checkbox"/>
	drugo: _____	<input type="checkbox"/>
KRATEK OPIS	<p>Projektna pisarna za energetska prenova stavb (PP-EPS), ki deluje v sklopu Mzl od leta 2016, je bila vzpostavljena za vodenje energetske prenove stavb javnega sektorja v okviru OP EKP in bo še do konca leta 2023 sofinancirana v okviru <i>Tehnične pomoči za OP EKP</i>, prednostne osi <i>Trajnostna raba in proizvodnja energije ter pametna omrežja</i>.</p> <p>Z instrumentom je načrtovano, da bo projektna pisarna nadgradila obstoječa navodila in vzorčno dokumentacijo, ki se nanaša na izvedbo projektov energetske prenove javnih stavb, pospešila pripravo projektov celovite energetske prenove javnih stavb, in sicer z zagotavljanjem strokovne podpore pri določanju prednostnih projektov, pripravi teh projektov, opredelitvi izvedbenega modela, spremljanju in verifikaciji prihrankov energije itd., aktivno razvijala in spodbujala nove finančne modele za spodbuditev prenove javnih stavb in pogodbenega zagotavljanja prihrankov energije ter zagotovila vzpostavitev sistema kakovosti za projekte energetske prenove javnih stavb. Dodatne aktivnosti pisarne so podrobno opredeljene še v instrumentu Nadgradnja projektne pisarne za energetska prenova javnih stavb, vključene pa so tudi v okviru instrumentov Oblikovanje in vsakoletno posodabljanje seznama prednostnih energetskih prenov širšega javnega sektorja, Posodobitev seznama stavb energetskih prenov v lasti in uporabi ožjega javnega sektorja in Razširitev izvajalskega okvira energetskega pogodbeništv.</p>	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 (OP EKP)

Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030
Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA

Projektne pisarna je leta 2021 izvajala naslednje naloge:

- nadaljevala je s spremljanjem izvajanja projektov energetske prenove javnih stavb v okviru OP EKP in uspešno končala projekt GovDER, ki je bil namenjen sofinanciranju izdelave tehnične in ekonomske dokumentacije za projekte energetske prenove javnih stavb iz sredstev mednarodne tehnične pomoči ELENA; za več informacij glej instrument [Energetsko pogodbeništvu](#);
- februarja je objavila navodila za pripravo vlog za neposredno potrditev operacij energetske prenove stavb zdravstvene infrastrukture posebnega pomena zaradi COVID-19 v sklopu pobude React-EU. Viri za izvedbo projektov so zagotovljeni v okviru OP EKP, prednostne osi 15 za spodbujanje odprave posledic krize v okviru pandemije COVID-19 in priprave zelenega, digitalnega in odpornega okrevanja gospodarstva; za več informacij glej instrument [Nepovratne naložbene finančne spodbude za energetsko prenovo stavb v javnem sektorju, usmerjene v povečanje deleža projektov, izvedenih z energetskim pogodbeništvom](#);
- v okviru povabila ŠJS 2021 je julija 2021 zagotovila dodatnih 11,8 milijonov evrov nepovratnih sredstev. Septembra je v okviru povabila ŠJS 2021 in OJS 2021 objavila dodatni rok za oddajo vlog, in sicer 24. januar 2022. Dodatni rok za oddajo vlog, 31. januar 2022, je objavila tudi v okviru razpisa JOB_2021;
- ponovno je posodobila evidenco stavb v lasti in uporabi ožjega javnega sektorja; za več informacij glej instrument [Posodobitev seznama stavb energetskih prenov v lasti in uporabi ožjega javnega sektorja](#);
- v okviru OP EKP sofinanciran pilotni projekt energetske prenove petih stavb kulturne dediščine Ministrstva za kulturo je bil konec leta 2021 predčasno prekinjen; za več informacij glej instrument *Demonstracijski projekti v Zvezku 6 – Večsektorski ukrepi*.

Energetska prenova javnih stavb se spremlja na ravni razpisov oz. povabil in preko informacijskega sistema e-MA, ki je namenjen podpori izvajanju evropske kohezijske politike in je v pristojnosti SVRK. V njegovem okviru se spremlja tudi doseganje kazalnikov iz OP EKP.

Izvajanje dodatnih aktivnosti PP-EPS, ki so podrobneje načrtovane v okviru nekaterih drugih instrumentov iz *DSEPS 2050*, ki so navedeni tudi v kratkem opisu tega instrumenta, je za leto 2021 zajeto pri teh instrumentih.

DOSEŽENI UČINKI

Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE

V letu 2022 je projektne pisarna do zdaj:

- v okviru povabila OJS 2021 je januarja 2022 zagotovila dodatnih 4,1 milijona evrov nepovratnih sredstev. Povabili OJS 2021 in ŠJS 2021 sta se nato zaključili z zadnjim rokom za prijavo, ki je bil 24. 1.;
- januarja je objavila dodatni rok za oddajo vlog v okviru razpisa JOB_2021, in sicer 10. maj 2022. Aprila 2022 je bila v okviru tega razpisa povečana tudi vrednost razpisanih sredstev, za 17,6 milijonov evrov.

S 1. 1. 2022 je bil na MzI ustanovljen Urad za zeleni prehod, v okviru katerega sedaj deluje tudi projektna pisarna za energetske prenovne stavbe. Za več informacij glej instrument [Nadgradnja projektne pisarne za energetske prenovne javnih stavb](#).

Predvideno izvajanje dodatnih aktivnosti PP-EPS, ki so podrobneje načrtovane v okviru nekaterih drugih instrumentov iz *DSEPS 2050*, ki so navedeni tudi v kratkem opisu tega instrumenta, je za leti 2022 in 2023 navedeno pri teh instrumentih.

PREDVIDENI UČINKI Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Zaradi izkušenj, pridobljenih v okviru izvajanja energetske prenove stavb javnega sektorja, je smiselno, da vlogo systemskega pospeševalca teh projektov prevzame ravno projektna pisarna. Zastavljeni cilji za zmanjševanje rabe energije in emisij TGP v stavbah javnega sektorja do leta 2030 so zahtevni, zato bo morala projektna pisarna obseg svojih aktivnosti v skladu s smernicami iz *NEPN* in *DSEPS 2050* razširiti in čim prej začeti z njihovim izvajanjem. Za izvajanje novih nalog se mora pisarna nujno kadrovske okrepiti.

VIRI PODATKOV

- MzI DE, Projektna pisarna za energetske prenovne javnih stavb
- MzI, Portal energetika, Projektna pisarna za energetske prenovne javnih stavb (<http://www.energetika-portal.si/podrocja/energetika/energetska-prenova-javnih-stavb/projektna-pisarna/>)
- MzI, Portal energetika, Javne objave (<http://www.energetika-portal.si/javne-objave/>)
- MzI, Portal energetika, Novice s področja energetske prenove stavb (<https://www.energetika-portal.si/nc/kategorija/energetska-prenova-stavb/>)

DATUM PRIPRAVE

28. april 2022

OBLIKOVANJE IN VSAKOLETNO POSODABLJANJE SEZNAMA PREDNOSTNIH ENERGETSKIH PRENOV ŠIRŠEGA JAVNEGA SEKTORJA
SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	DSEPS 2050: J-6		
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – javni sektor		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS	<input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)		
VRSTA INSTRUMENTA	organizacijski		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzl DE (sodelujoči SVRK, MF)		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input checked="" type="checkbox"/>	
	zmanjšanje emisij TGP	<input checked="" type="checkbox"/>	
	povečanje rabe OVE	<input type="checkbox"/>	
	drugo: _____	<input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	V okviru instrumenta je predvideno letno posodabljanje seznama stavb širšega javnega sektorja ter analize tehničnih možnosti za širšo prenovo. Vsako leto bodo na podlagi sklepa Vlade RS in <i>Uredbe o upravljanju z energijo v javnem sektorju</i> določeni tudi projekti energetske prenove.		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Uredba o upravljanju z energijo v javnem sektorju (Ur. l. RS, št. 52/16 , 116/20 in 158/20 – ZURE)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	V okviru projekta <i>LIFE IP CARE4CLIMATE</i> (https://www.care4climate.si/sl), ki se je pod vodstvom MOP začel leta 2019, je Mzl leta 2021 v okviru aktivnosti C6.1 pripravil prvo verzijo seznama stavb širšega javnega sektorja, ki bo dopolnil seznam stavb ožjega javnega sektorja in tako po eni strani omogočil pripravo seznama javnih stavb za prenovo in graditev ter finančnega načrta za energetske prenove stavb v celotnem javnem sektorju v obdobju do leta 2030, po drugi strani pa tudi vključitev vseh teh stavb v sistem energetskega knjigovodstva. Seznam stavb širšega javnega sektorja zaenkrat (še) ni javno dostopen. Začelo se je tudi že zbiranje seznamov stavb za energetske prenove in graditev s strani ministrstev.
DOSEŽENI UČINKI	Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE	V <i>DSEPS 2050</i> je vzpostavitev prvega seznama stavb za energetske prenove in graditev načrtovana za leto 2022.
PREDVIDENI UČINKI	Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Potrebno je zagotoviti pravočasno izvedbo instrumenta. Instrument je pomemben z vidika pospeševanja energetske prenove stavb javnega sektorja in s tem za doseganje ciljev, ki si jih je Slovenija za stavbe in skupno zastavila na področju zmanjševanja rabe energije in emisij TGP v *NEPN* do leta 2030.

VIRI PODATKOV

- Projekt *LIFE IP CARE4CLIMATE*, interno gradivo
- MZI, Portal energetika, Seznam javnih stavb za prenovo in graditev (<https://www.energetika-portal.si/podrocja/energetika/energetska-prenova-javnih-stavb/seznam-javnih-stavb-za-prenovo-in-graditev/>)
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

28. april 2022

3.5 Spodbujanje energetskih prenov stavb v lasti in uporabi ožjega javnega sektorja

PROGRAM ENERGETSKE UČINKOVITOSTI	
SPLOŠEN OPIS	
OZNAKA INSTRUMENTA	DSEPS 2050: OJS-1
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – ožji javni sektor
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/> ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)
VRSTA INSTRUMENTA	program
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MzI DE
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/> zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/> povečanje rabe OVE <input type="checkbox"/> drugo: _____ <input type="checkbox"/>
KRATEK OPIS	V okviru instrumenta bo pripravljen program energetske učinkovitosti v ožjem javnem sektorju, ki bo obsegal postavitev ciljev, opredelitev izvedbenega okvira in aktivnosti, vključno z uvedbo energetskega upravljanja, oblikovanje podpornih mehanizmov za pripravo in izvedbo projektov ter vzpostavitev sistema spremljanja učinkov in poročanja.
PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE	
EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)
IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021	
POTEK IZVAJANJA	V DSEPS 2050 je bila priprava programa načrtovana za leto 2021, vendar tega leta do izvedbe ni prišlo.
DOSEŽENI UČINKI	Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.
PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023	
PREDVIDENO IZVAJANJE	V okviru Javnega razpisa za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »CRP 2022« v letu 2022, ki ga je v začetku marca 2022 objavila Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS (ARRS), je bila med razpisanimi temami tudi tema <i>Strokovne podlage za razvoj učinkovitega Upravljanja z energijo v javnem sektorju</i> . V njenem okviru je predvidena tudi priprava osnutka celovite dolgoročne strategije energetske učinkovitosti za celoten javen sektor (glej tudi instrument Upravljanje energije v javnem sektorju).
PREDVIDENI UČINKI	Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Z nepovratnimi sredstvi v okviru OP EKP je bila do zdaj v ožjem javnem sektorju podprta samo izvedba dveh pilotnih projektov in petih projektov v okviru OJS povabil. Gre za del javnega sektorja z najslabšim črpanjem kohezijskih sredstev in številnimi ovirami pri izvajanju projektov, od šibkega načrtovanja, zahtevnih administrativnih postopkov, pomanjkanja zadostnih proračunskih virov in primernih finančnih instrumentov, pa do odsotnosti zavezujočih ciljev za energetske prenovne stavb ožjega javnega sektorja na ravni njegovih odgovornih nosilcev za posamezne organe. Priprava in izvajanje programa energetske učinkovitosti sta za energetske prenovne stavb ožjega javnega sektorja zato ključnega pomena, in sicer tudi zaradi doseganja cilja v skladu s 5. členom *EED* in ciljev, ki si jih je Slovenija za stavbe in skupno zastavila na področju zmanjševanja rabe energije in emisij TGP v *NEPN* do leta 2030.

VIRI PODATKOV

- ARRS, *Javni razpis za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »CRP 2022«* v letu 2022, 10. 3. 2022 (<http://www.arrs.si/sl/progproj/crp/razpisi/22/razp-crp-22.asp>)
- *Podnebno ogledalo 2020, Zvezek 9, Ukrep v središču – Energetska prenova stavb ožjega javnega sektorja*, november 2020 (https://www.podnebnapot2050.si/wp-content/uploads/2021/01/Podnebno_Ogledalo_2020_Zvezek9_US_Ozji_JS_Koncno.pdf)
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

28. april 2022

NADGRADNJA PROJEKTNE PISARNE ZA ENERGETSKO PRENOVO JAVNIH STAVB
SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	DSEPS 2050: OJS-2		
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – ožji javni sektor		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS	<input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)		
VRSTA INSTRUMENTA	organizacijski		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzl DE		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input checked="" type="checkbox"/>	
	zmanjšanje emisij TGP	<input checked="" type="checkbox"/>	
	povečanje rabe OVE	<input type="checkbox"/>	
	drugo: _____	<input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Z nadgradnjo projektne pisarne za energetska prenova javnih stavb (PP-EPS) je predvidena razširitev njenih aktivnosti na določitev naložbenih projektov, strokovno podporo pri oblikovanju izvedbenega modela posameznega projekta, strokovno podporo udeležencem pri pripravi projektov, izvedbo programa spremljanja in vrednotenja učinkov izvedenih projektov ter programa zagotavljanja kakovosti. Za prevzem vloge systemskega pospeševalca projektov in skrbnika programa kakovosti bo treba projektno pisarno ustrezno kadrovske okrepiti.		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	V skladu z <i>DSEPS 2050</i> je bila nadgradnja PP-EPS načrtovana za leto 2021, vendar nadgradnja tega leta ni bila izvedena. Naloge projektne pisarne so bile še naprej omejene na aktivnosti, povezane neposredno z energetska prenova javnih stavb v okviru OP EKP, ki so podrobneje predstavljene v okviru instrumenta Projektna pisarna za energetska prenova javnih stavb .
DOSEŽENI UČINKI	Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE	S 1. 1. 2022 je bil na Mzl ustanovljen Urad za zeleni prehod, v okviru katerega sedaj deluje tudi projektna pisarna za energetska prenova stavb. Ta naj bi zagotavljala čim bolj poenoten pristop k spodbujanju učinkovitejše rabe energije v stavbah skladno z <i>DSEPS 2050</i> . Dokler se še izvaja energetska prenova javnih stavb v okviru OP EKP, ni pričakovati, da bi do nadgradnje aktivnosti prišlo, če pisarna ne bo primerno kadrovske okrepjena.
----------------------	--

PREDVIDENI UČINKI Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Z vidika doseganja ciljev na področju zmanjšanja rabe energije in emisij TGP v stavbah do leta 2030 in tudi dolgoročno do leta 2050 je energetska prenova stavb izjemno pomembna, zato je treba čim prej zagotoviti, da bo lahko projektna pisarna za energetske prenovne javnih stavb svoje dosedanje izkušnje nadgradila z novimi nalogami ter dejansko prevzela vlogo systemskega pospeševalca projektov energetske prenove in skrbnika programa za zagotavljanje kakovosti teh projektov.

VIRI PODATKOV

- MZI DE
- Urad za zeleni prehod (<https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-infrastrukturo/o-ministrstvu/urad-za-zeleni-prehod/>)
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

28. april 2022

RAZŠIRITEV IZVAJALSKEGA OKVIRA ENERGETSKEGA POGODBENIŠTVA
SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	DSEPS 2050: OJS-3		
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – ožji javni sektor		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS	<input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)		
VRSTA INSTRUMENTA	izvedbeni		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MzI DE, PP-EPS		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input checked="" type="checkbox"/>	
	zmanjšanje emisij TGP	<input checked="" type="checkbox"/>	
	povečanje rabe OVE	<input type="checkbox"/>	
	drugo: _____	<input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Z instrumentom je predvidena izvedba dodatnih aktivnosti za razvoj finančnih mehanizmov, ki bodo podpirali energetske prenove stavb ožjega javnega sektorja (na primer preučitev dodatnega modela energetskega pogodbenišтва po postopku oddaje javnega naročila z zagotavljanjem prihrankov energije, vpeljanim sistemom meritev in verifikacijo prihrankov ter energetske upravljanjem, preučitev dodatnega modela energetske prenove stavb OJS, ki jo izvaja notranji izvajalec države (javno-javno partnerstvo)). V tem okviru bodo preučeni tudi zakonodajni, tehnični in ekonomski vidiki tega izvajalskega okvira ter pripravljena enotna dokumentacija, orodja in postopki za izvedbo. V obdobju veljavnosti <i>DSEPS 2050</i> mora projektna pisarna za energetske prenove stavb vseskozi aktivno razvijati in spodbujati nove finančne modele za spodbujitev prenove javnih stavb in pogodbenega zagotavljanja prihrankov energije.		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	V <i>DSEPS 2050</i> je bil začetek izvajanja instrumenta načrtovan za leto 2021, vendar do tega ni prišlo.
DOSEŽENI UČINKI	Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE	V okviru <i>Javnega razpisa za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »CRP 2022«</i> v letu 2022, ki ga je v začetku marca 2022 objavila Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS (ARRS), je bila med razpisanimi temami tudi tema <i>Strokovne podlage za razvoj učinkovitega Upravljanja z energijo v javnem sektorju</i> . V njenem okviru je predvidena tudi
----------------------	--

priprava osnutka celovite dolgoročne strategije energetske učinkovitosti za celoten javen sektor (glej tudi instrument [Upravljanje energije v javnem sektorju](#)), v katerem je treba med drugim upoštevati tudi finančne mehanizme za uvajanje energetske učinkovitih ukrepov v javnem sektorju, ni pa v tem okviru predviden njihov razvoj.

PREDVIDENI UČINKI Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Potrebno je zagotoviti izvedbo instrumenta. Argumenti, zakaj je treba čim prej vzpostaviti ustrezno podporno okolje za pospešitev izvajanja energetske prenove javnih stavb, so navedeni že pri instrumentih [Program energetske učinkovitosti](#) in [Nadgradnja projektne pisarne za energetske prenove javnih stavb](#).

VIRI PODATKOV

- ARRS, *Javni razpis za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »CRP 2022« v letu 2022*, 10. 3. 2022 (<http://www.arrs.si/sl/progproj/crp/razpisi/22/razp-crp-22.asp>)
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

28. april 2022

SISTEMSKI FINANČNI VIR ZA IZVEDBO PREDNOSTNIH ENERGETSKIH PRENOV
SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	DSEPS 2050: OJS-4		
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – ožji javni sektor		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS	<input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)		
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MzI DE (sodelujoči SVRK in MF)		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input checked="" type="checkbox"/>	
	zmanjšanje emisij TGP	<input checked="" type="checkbox"/>	
	povečanje rabe OVE	<input type="checkbox"/>	
	drugo: _____	<input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Pripravljena bo študija možnosti za financiranje prednostnih energetskih prenov iz systemskega finančnega vira, ki bo temeljil na različnih finančnih virih (proračunska sredstva, kohezijska sredstva in druga nepovratna EU sredstva, uporaba sredstev, ustvarjenih s prihranki energije oziroma zaradi nižjih stroškov energije). V ta namen bodo v sodelovanju z ustreznimi deležniki preučeni pravni, tehnični in ekonomski dejavniki takšnega finančnega vira.		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050) Načrt za okrevanje in odpornost (NOO)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	Instrument se ni izvajal. Leta 2021 je Slovenska vlada pripravila <i>Načrt za okrevanje in odpornost (NOO)</i> kot podlago za koriščenje sredstev <i>Mehanizma za okrevanje in odpornost (Recovery and Resilience Facility – RRF)</i> . Načrt je vlada posredovala Evropski komisiji, Svet EU pa ga je z izvedbenim sklepom potrdil julija 2021. Sredstva bo mogoče koristiti do konca leta 2026. V NOO je v okviru razvojnega področja <i>Zeleni prehod</i> vključena tudi komponenta <i>Trajnostna prenova stavb</i> , kjer so v okviru reformnega dela predvideni sprejetje <i>DSEPS 2050</i> (že izvedeno), priprava seznama stavb, primernih za prenavo, ter konec leta 2023 sprejetje zakonske podlage za vzpostavitev systemskega finančnega vira za energetske prenavo stavb ožjega javnega sektorja. V okviru investicijskega dela je za energetske prenavo iz NOO načrtovanih 86 milijonov evrov nepovratnih sredstev, skupna vrednost naložb pa je ocenjena na 105,3 milijonov evrov (brez DDV). Usklajevanje in spremljanje izvajanja nacionalnega NOO je v pristojnosti Urada za okrevanje in odpornost, ki deluje v okviru Ministrstva za finance (MF).
DOSEŽENI UČINKI	Instrument se še ne izvaja.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE	V DSEPS 2050 je priprava študije načrtovana za leto 2022. V skladu z NOO je za konec leta 2023 predvideno sprejetje zakonske podlage za vzpostavitev sistemskega finančnega vira za energetske prenovne stavbe ožjega javnega sektorja.
PREDVIDENI UČINKI	V skladu z NOO je predvidena trajnostna prenova obstoječih javnih stavb, tako da se po prenovi njihova poraba energije zmanjša za vsaj 30 % v primerjavi z rabo pred prenovno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Potrebno je zagotoviti pravočasno izvedbo instrumenta, še zlasti zato, ker bo pripravljena študija osnova za pripravo zakonske podlage za vzpostavitev sistemskega finančnega vira za energetske prenovne stavbe ožjega javnega sektorja in s tem za njegov zagon.

VIRI PODATKOV

- O Načrtu za okrevalje in odpornost (<https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/nacrt-za-okrevalje-in-odpornost/o-nacrtu-za-okrevalje-in-odpornost/>)
- SVRK, Načrt za okrevalje in odpornost, povzetek (https://www.eu-skladi.si/sl/dokumenti/rrf/povzetek-noo_08_07_2021_cistopis-1.pdf)
- SVRK, Načrt za okrevalje in odpornost, junij 2021 (https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/URSOO/01_si-rrp_23-7-2021.pdf)
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

28. april 2022

POSODOBITEV SEZNAMA STAVB ENERGETSKIH PRENOV V LASTI IN UPORABI OŽJEGA JAVNEGA SEKTORA
SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	DSEPS 2050: OJS-5		
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – ožji javni sektor		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS	<input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)		
VRSTA INSTRUMENTA	organizacijski		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MzI (sodelujoči SVRK in MF)		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input checked="" type="checkbox"/>	
	zmanjšanje emisij TGP	<input checked="" type="checkbox"/>	
	povečanje rabe OVE	<input type="checkbox"/>	
	drugo: _____	<input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	V okviru instrumenta je predvideno letno posodabljanje seznama stavb v lasti in uporabi ožjega javnega sektorja ter analize tehničnih možnosti za širšo prenavo. Vsako leto bodo na podlagi sklepa Vlade RS in <i>Uredbe o upravljanju z energijo v javnem sektorju</i> določeni tudi projekti energetske prenave.		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Uredba o upravljanju z energijo v javnem sektorju (Ur. l. RS, št. 52/16 , 116/20 in 158/20 – ZURE)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Dolgoročna strategija energetske prenave stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2021

POTEK IZVAJANJA	Evidenca stavb v lasti in uporabi ožjega javnega sektorja je bila objavljena 30. 4. 2021. iz nje izhaja, da znaša skupna tlorisna površina 522 stavb oziroma delov stavb ožjega javnega sektorja 957.014 m ² . Analiza tehničnih možnosti za širšo prenavo teh stavb leta 2021 ni bila narejena, prav tako tudi niso bili določeni prednostni projekti energetske prenave.
DOSEŽENI UČINKI	Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2022–2023

PREDVIDENO IZVAJANJE	Evidenca stavb v lasti in uporabi ožjega javnega sektorja bo predvidoma posodobljena tako leta 2022 kot tudi 2023. O tem, kdaj naj bi bil pripravljen prvi seznam prednostnih energetske prenave zaenkrat (še) ni znano.
PREDVIDENI UČINKI	Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Potrebno je zagotoviti izvedbo instrumenta v polnem obsegu iz *DSEPS 2050*. Argumenti, zakaj je treba čim prej vzpostaviti ustrezno podporno okolje za pospešitev izvajanja energetske prenave javnih stavb,

so navedeni že pri instrumentih [Program energetske učinkovitosti](#) in [Nadgradnja projektne pisarne za energetska prenova javnih stavb](#).

VIRI PODATKOV

- MZI, Portal energetika, Evidenca stavb v lasti in uporabi oseb ožjega javnega sektorja (<https://www.energetika-portal.si/podrocja/energetika/energetska-prenova-javnih-stavb/evidenca-stavb-v-lasti-in-uporabi-oseb-ozjega-javnega-sektorja/>)
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

28. april 2022

4 Oznake, slike in tabele

4.1 Seznam oznak in kratic

AN URE	Akcijski načrt za učinkovito rabo energije
ARRS	Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije
ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
CRP	ciljni raziskovalni program
CSD	center za socialno delo
CTN	celostna teritorialna naložba
DDV	davek na dodano vrednost
DE	Direktorat za energijo
DSEPS 2050	Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050
EED	Direktiva 2012/27/EU o energetske učinkovitosti (Energy Efficiency Directive)
EIB	Evropska investicijska banka
EK	Evropska komisija
EK	energetsko knjigovodstvo
ELENA	tehnična pomoč Evropske investicijske banke na področju energetske učinkovitosti (European Local Energy Assistance)
ELKO	ekstra lahko kurilno olje
ENSVET	Energetsko svetovalna mreža za občane
EPBD	Direktiva o energetske učinkovitosti stavb 2010/31/EU (Energy Performance of Buildings Directive)
EPO	energetsko pogodbenišтво
ES	Evropska skupnost
ESCO	podjetje za enegetske storitve
ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj
ETS	shema za trgovanje z emisijami EU (EU Emission Trading Scheme)
EU	Evropska unija (European Union)
EZ-1	Energetski zakon
GIS	Gozdarski inštitut Slovenije
IPCC	Medvladni forum za spremembo podnebja (Intergovernmental Panel on Climate Change)
KIS	Kmetijski inštitut Slovenije
KTG	kazalniki trajnostne gradnje
LEA	lokalna energetska agencija
LEK	lokalni energetske koncept
LIFE	Evropski program - instrument financiranja na področju okolja
LULUCF	raba zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstvo (Land Use, Land-Use Change and Forestry)
MDDSZEM	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MF	Ministrstvo za finance
MGRT	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
MJU	Ministrstvo za javno upravo
MK	Ministrstvo za kulturo

MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MOL	Mestna občina Ljubljana
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
MORS	Ministrstvo za obrambo
MP	Ministrstvo za pravosodje
MSP	mala in srednje velika podjetja
Mzi	Ministrstvo za infrastrukturo
neETS	naprave, emisije ali sektorji zunaj sheme EU-ETS
NEPN	Nacionalni energetska podnebni načrt
NOO	Načrt za okrevanje in odpornost Slovenije
OJS	ožji javni sektor
OP EKP	Operativni program za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020
OP ROPI	Operativni program razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007–2013
OP TGP	Operativni program ukrepov za zmanjševane emisij toplogrednih plinov do leta 2020
OVE	obnovljivi viri energije
PP-EPS	Projektna pisarna za energetska prenovo stavb
PRP	Program razvoja podeželja
PURES	Pravilnik o učinkoviti rabi energije
Re-Co	optimizacija delovanja energetskih sistemov (Re-Commissioning)
ReDPS50	Resolucija o Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050
ReNSP15–25	Resolucija o nacionalnem stanovanjskem programu 2015–2025
RRF	Sklad za okrevanje in odpornost (Recovery and Resilience Facility)
RS	Republika Slovenija
SB	splošna bolnišnica
SEIF	Sustainable Energy Investment Forum
SKD	Standardna klasifikacija dejavnosti
sNES	skoraj ničenergijska stavba
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
SVRK	Služba vlade razvoj in kohezijsko politiko
SZ	Stanovanjski zakon
ŠJS	širši javni sektor v lasti države
TGP	toplogredni plini
UL	Uradni list
UNFCCC	Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja (United Nations Framework Convention on Climate Change)
UNP	utrekočinjen naftni plin
URE	učinkovita raba energije
ZKG	znak kakovosti v graditeljstvu
ZOEE	Zakon o oskrbi z električno energijo
ZSROVE	Zakon o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije
ZURE	Zakon o učinkoviti rabi energije
ZVO	Zakon o varstvu okolja

4.2 Seznam slik

Slika 1:	Delež emisij neETS v sektorju druga področja (široka raba) v letu 2020	6
Slika 2:	Levo: gibanje emisij v široki rabi v obdobju 2005–2020 glede na indikativni sektorski cilj. Desno: gibanje emisij v gospodinjstvih, in sicer dejanskih in normaliziranih glede na povprečno zimo. Posebej so prikazane normalizirane emisije iz rabe goriv za ogrevanje (Vir: IJS-CEU)	7
Slika 3:	Dekompozicijska analiza spremembe emisij CO ₂ za gospodinjstva glede na preteklo leto (levo) oz. v petletnem obdobju (desno) z dodatno razdelitvijo vpliva deleža fosilnih goriv na vpliv deleža lesa (Vpliv LESA), deleža daljinskega ogrevanja (Vpliv DO) ter deleža elektrike in toplotnih črpalk ter solarnih sistemov za toplo vodo (Vpliv EL in negOVE) (vir: IJS-CEU)	9
Slika 4:	Dosežene vrednosti kazalcev na področju stavb, prikazane glede na ciljne vrednosti v letu 2020. Prikazane so relativne vrednosti kot odstotek potrebnega napredka v obdobju 2012–2020. (Vir: IJS-CEU)	11
Slika 5:	Kumulativno zmanjšanje emisije CO ₂ z ukrepi v javnem sektorju v obdobju 2011–2020 in njegove ciljne vrednosti do leta 2020 (Vir: IJS-CEU)	12
Slika 6:	Kumulativno zmanjšanje emisije CO ₂ zaradi izvajanja ukrepov URE in izrabe OVE v stanovanjskem sektorju leta 2005 in v obdobju 2010–2020 ter njegove ciljne vrednosti do leta 2020 (Vir: IJS-CEU)	13
Slika 7:	Finančni vzvod spodbud v javnem sektorju v obdobju 2012–2020 in njegove ciljne vrednosti do leta 2020 (Vir: IJS-CEU)	31
Slika 8:	Kumulativno zmanjšanje emisije CO ₂ z ukrepi v javnem sektorju v obdobju 2011–2020 in njegove ciljne vrednosti do leta 2020 (Vir: IJS-CEU)	32
Slika 9:	Kumulativni prihranek končne energije z ukrepi v javnem sektorju v obdobju 2011–2020 in njegove ciljne vrednosti do leta 2020 (Vir: IJS-CEU)	33
Slika 10:	Kumulativna površina celovito energetsko saniranih stavb v javnem sektorju v obdobju 2011–2020 in njene ciljne vrednosti do leta 2020 (Vir: IJS-CEU)	34
Slika 11:	Intenzivnost CO ₂ v komercialnem in institucionalnem sektorju leta 2005, v obdobju 2010–2020 in ciljne vrednosti kazalca do leta 2020 (Vir: SURS, IJS-CEU)	35
Slika 12:	Kumulativno zmanjšanje emisije CO ₂ zaradi izvajanja ukrepov URE in izrabe OVE v stanovanjskem sektorju leta 2005 in v obdobju 2010–2020 ter njegove ciljne vrednosti do leta 2020 (Vir: IJS-CEU)	36
Slika 13:	Kumulativni prihranek končne energije zaradi izvajanja ukrepov URE in izrabe OVE v stanovanjskem sektorju leta 2005 in v obdobju 2010–2020 ter njegove ciljne vrednosti do leta 2020 (Vir: IJS-CEU)	37
Slika 14:	Specifične emisije CO ₂ v stanovanjskem sektorju leta 2005 in v obdobju 2010–2020 ter ciljne vrednosti kazalca do leta 2020 (Vir: SURS, IJS-CEU)	38
Slika 15:	Delež OVE v rabi goriv v široki rabi leta 2005, v obdobju 2010–2020 ter ciljne vrednosti kazalca do leta 2020. (Vir: SURS, IJS-CEU)	39

4.3 Seznam tabel

Tabela 1:	Pregled izvajanja instrumentov v stavbah	40
-----------	--	----